

BELGIE : 20 F
NEDERLAND : FL. 1,35
ABONNEES : FL. 1,20

2021

WEEKBLAD
40ste JAARG.
52 BLADZ. 17-2-1977

prohhoedoes

DIE DUIVEL VAN 'N

Will

VERKLAPT AL ONZE
HEKSERIJ!

52 bladzijden vol

woefie

probeert het als
ZWARE JONGEN

met de **DWAZE**
MOHIKAAN
op ontdekking!

VERHAAL UIT
DE RUIMTE

AGENT 212
geeft géén
bekeuring...

lang:

ISABEL
STRAATRIDDERS
FORD T. SAM
MINIMENSJES
ROLF KARSTEN

de chocolade voor kinderen die van verrassingen houden.

Een nieuw te ontdekken lekkernij.
Een wereld van prachtige verrassingen te verzamelen:
popjes, ringetjes, tractoren, soldaatjes
en nog veel meer verrassingen...

TIEN DAGEN LATER
IS SELIM WEER
OPGEKNAPT EN GAAT
PROFESSOR KAREL
DOOR MET ZOEKEN.

NATASJA ...
WEET JIJ WAAROM
DE TURKSE VROUWEN
SLECHTE FOTO'S
MAKEN?

??
EH ...
NEE.

DOORDAT ZE
GESLUIERD ZIJN !!!

OOOH,
WALTER!

EERST EN VOORAL MAKEN
ZE OOK GOEDE FOTO'S
... EN 'T IS 'N OUWE FLAUWE
MOP! ...

PFFF!
MEISJES
BEGRIJPEN GEEN
GRAPJES!

DE LAATSTE SECTOR
IS NU ONDERZOCHT.
IK HEB NIETS GEVONDEN.
ONTMOEDIGEND!

KOM NOU,
MAN!
DAT GRAF
MOËT HIER
ERGENS ZIJN!

BEREKENINGEN
NOG 'NS NAKJKEN!

U HEBT UW
BEREKENINGEN
AL TWEE KEER
NAGEKEKEN. EN UW
RESULTATEN KLOPPEN
MET DE MUÏNE.

IK MOET EN
ZAL DAT GRAF
VINDEN. BENT U
NIET TE MOE?

'N BEETJE.
MAAR 'T ZAL
WELGAAN!

IK GEEF 'T NIET
OP !!

IK VIND NIET
EENS 'N STUK ZEEP
TERUG ALS IK 'T IN M'N
BADKUIP LAAT VALLLEN,
LAAT STAAN 'N
GRAF OP DE
ZEEBODEM!

JIJ BENT
OOK
GEEN
ZEEPKENNER!

NEE, EN JIJ BENT 'N
KLUNGELKENNER! VAN JE SNOR
TOT JE ZOLEN HEB JE 'N
ONUITPLUTTELIJK
STUDIEGEBIED!

KUK 'NS!

GRAPPIG
!

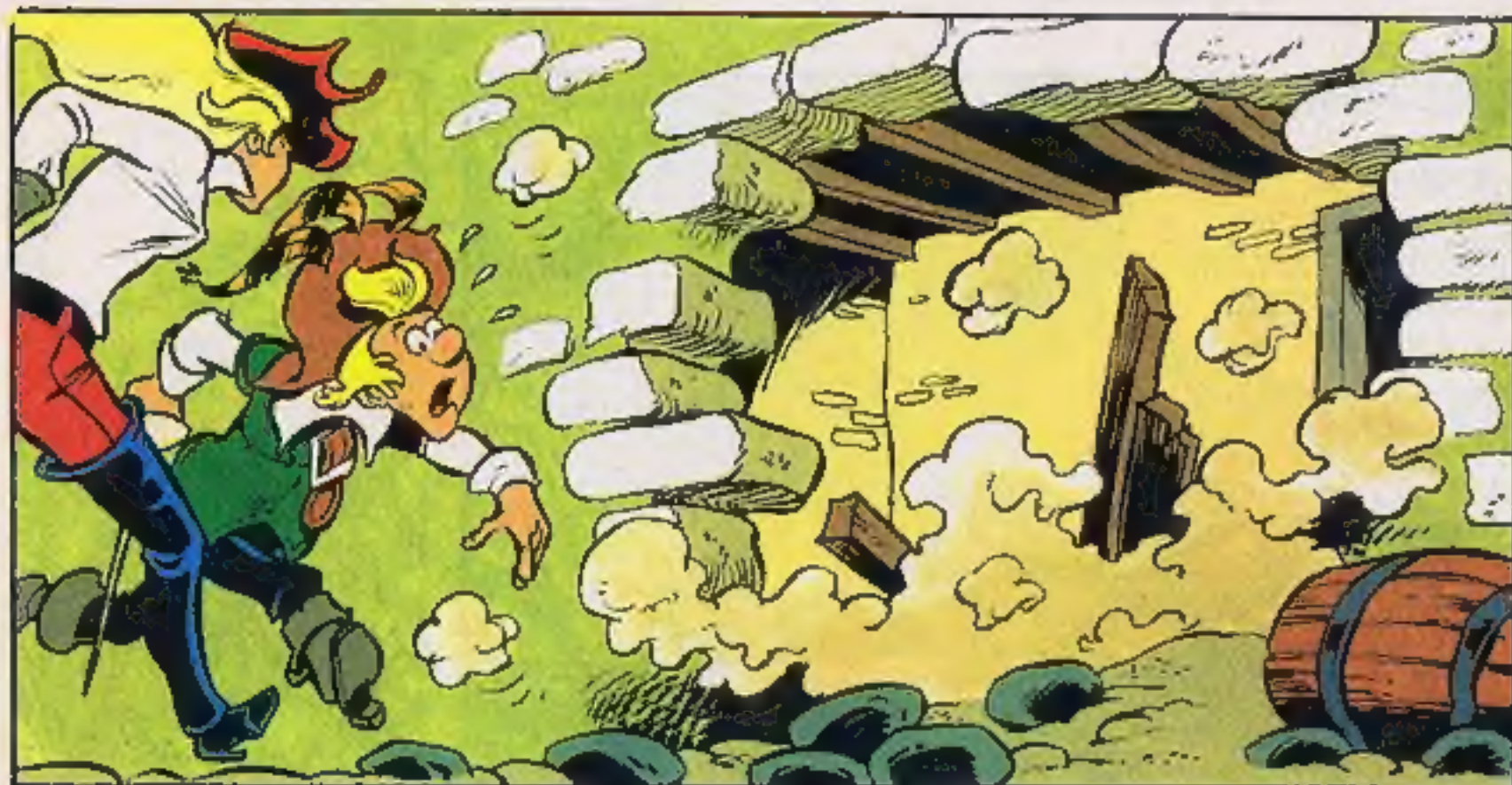

DAAR HEB JE WEER
FUMAROLEN!

EN WAT
IS DAT?

De broer van de koning heeft zijn spionerende papegaai weer te pakken gekregen...

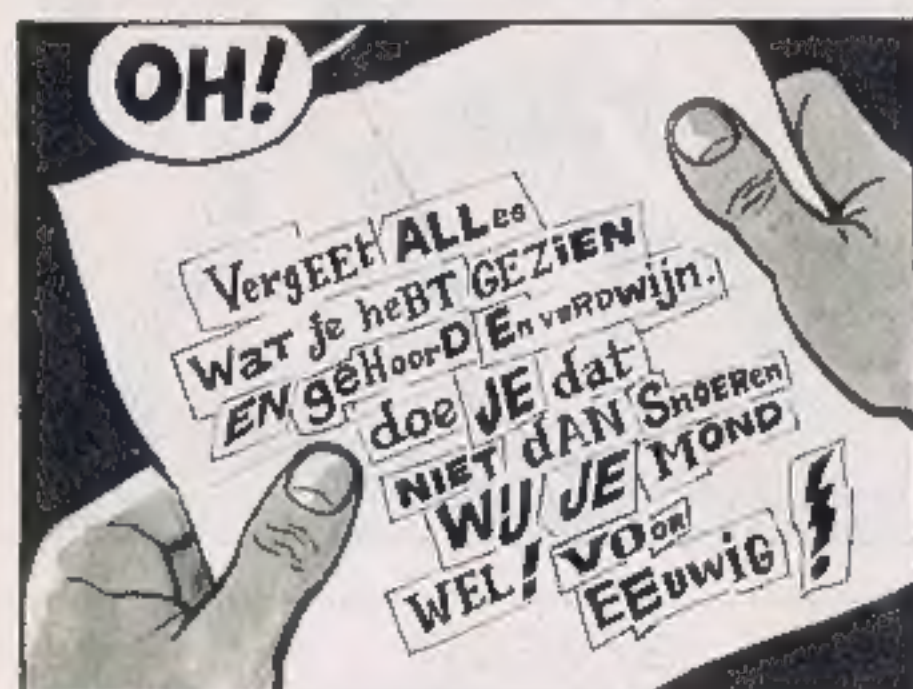
de Musketers

INTUSSEN, IN HET PALEIS...

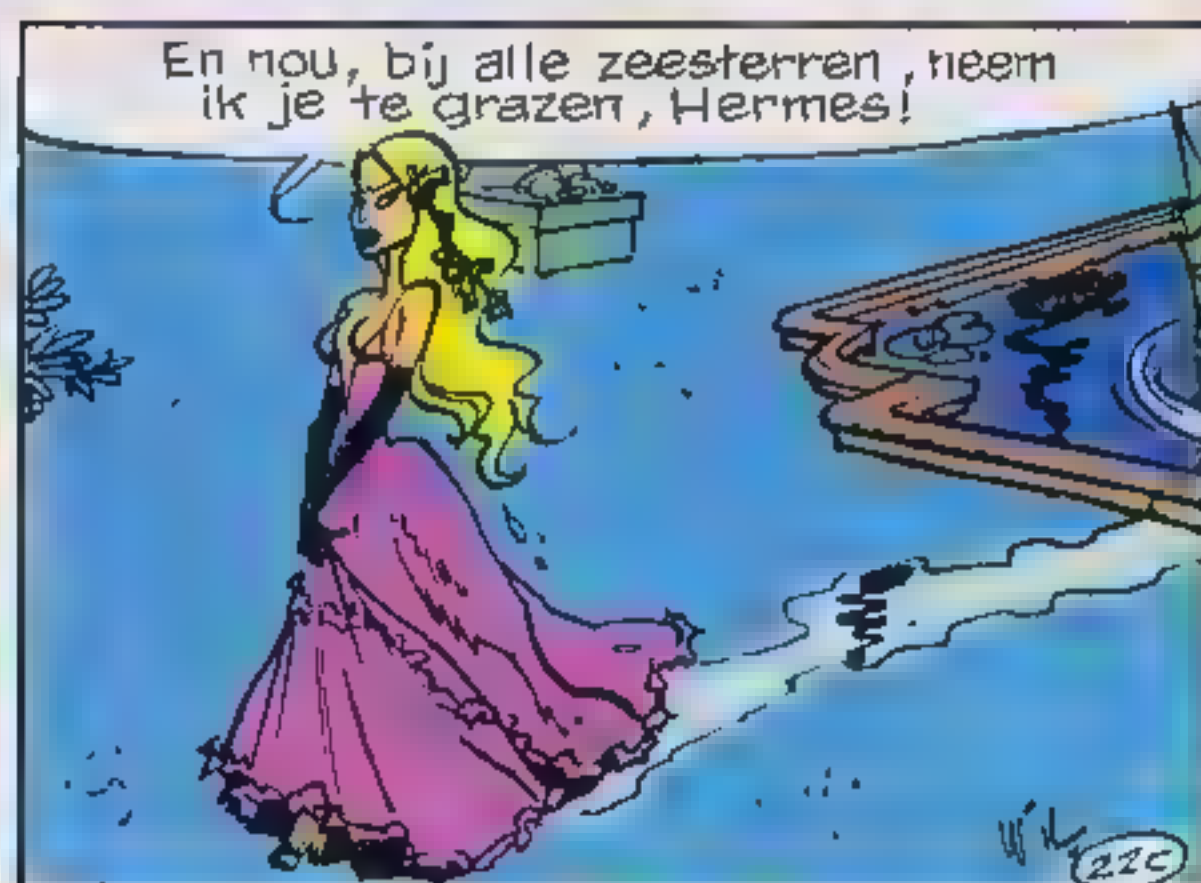
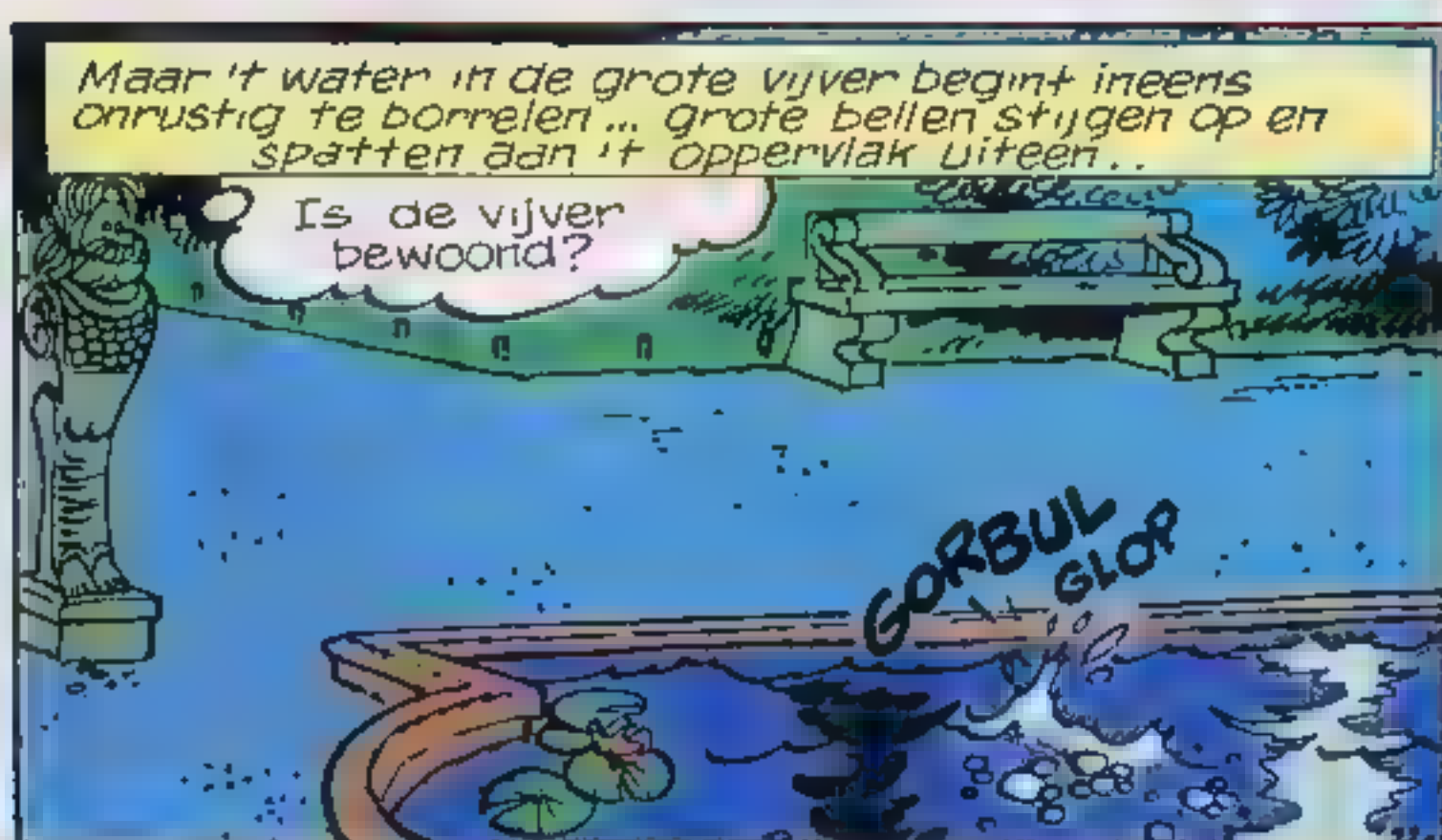
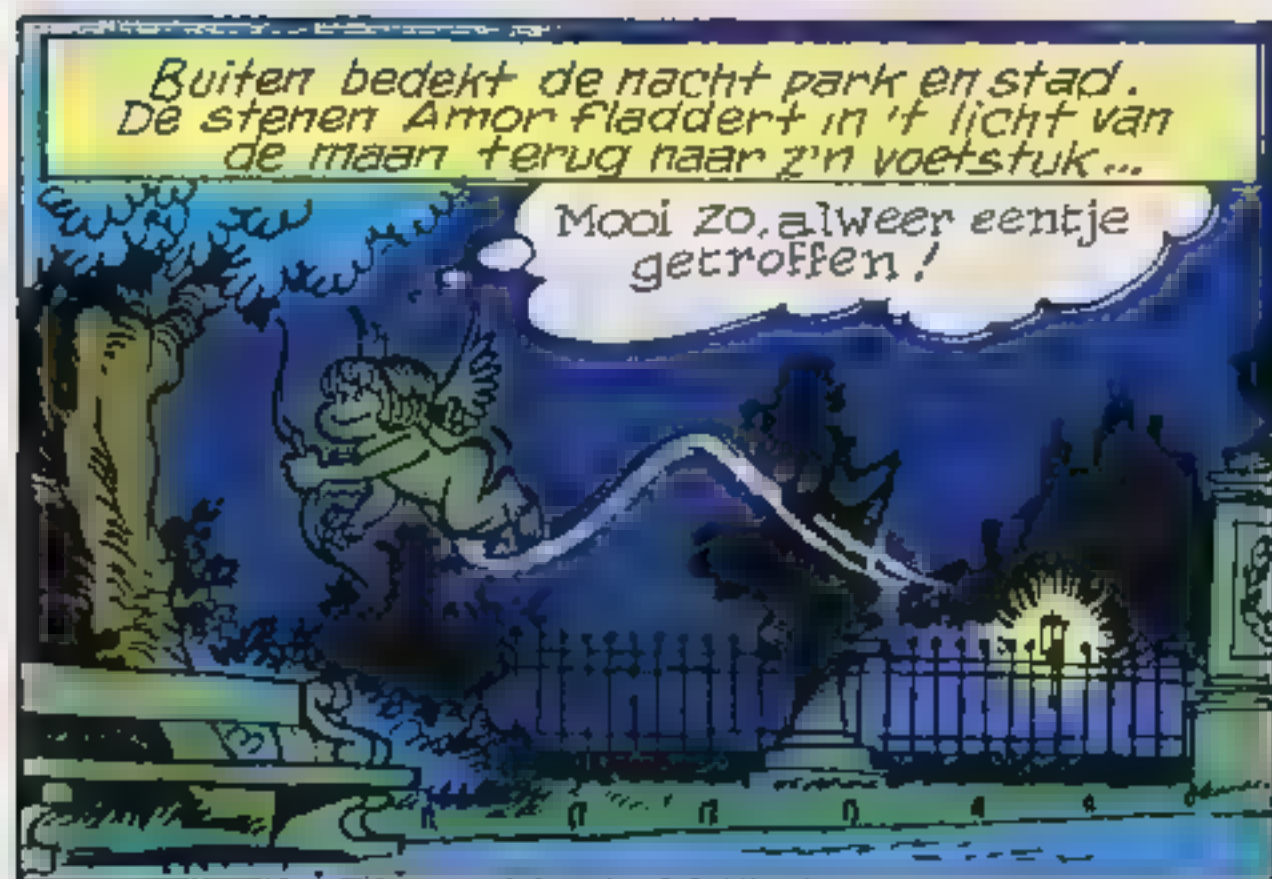
Een pratende diamant zegt dag tegen de goudsmiden. De oude Calendula, jong en mooi geworden, smeedt boze plannen...

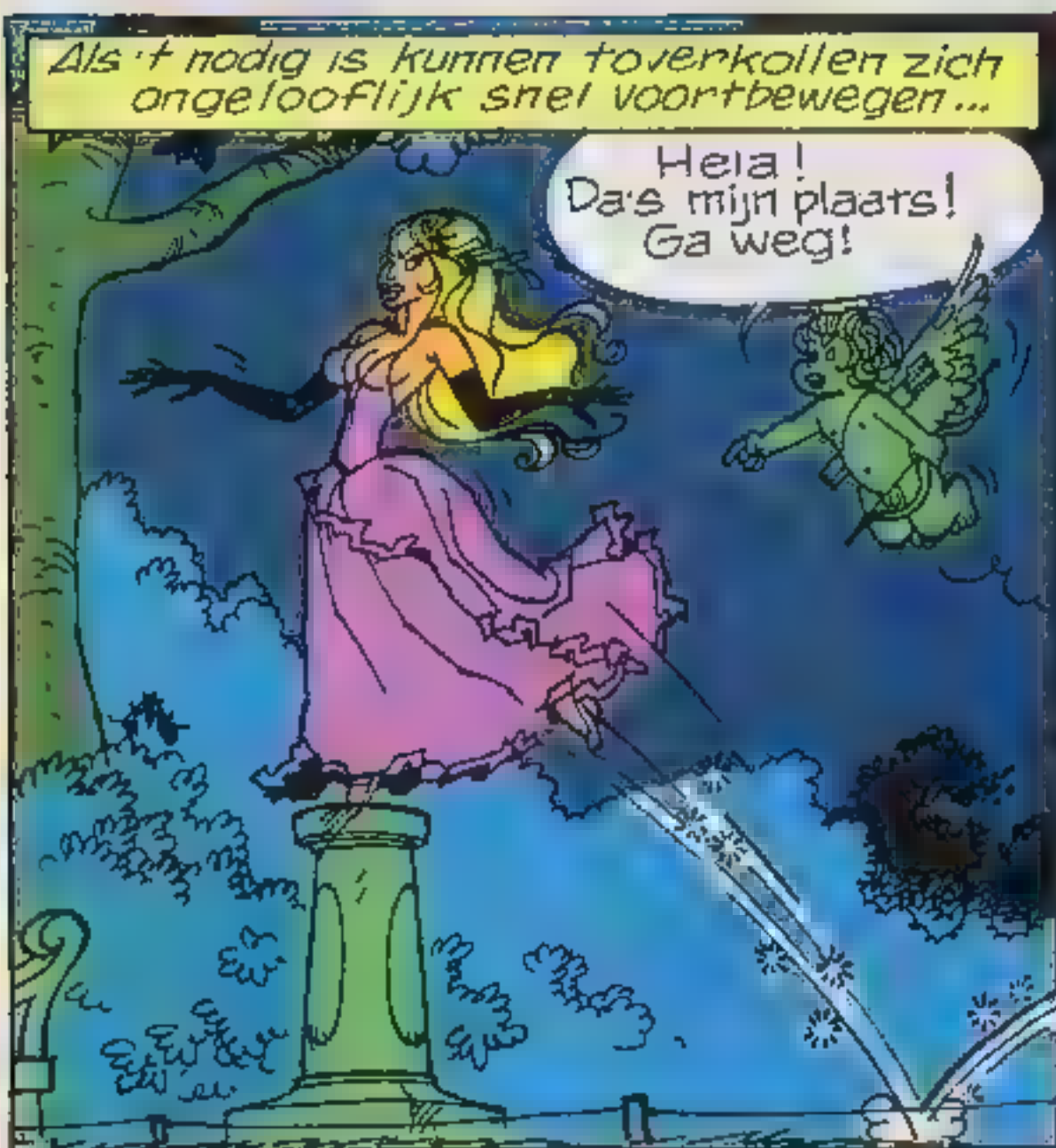
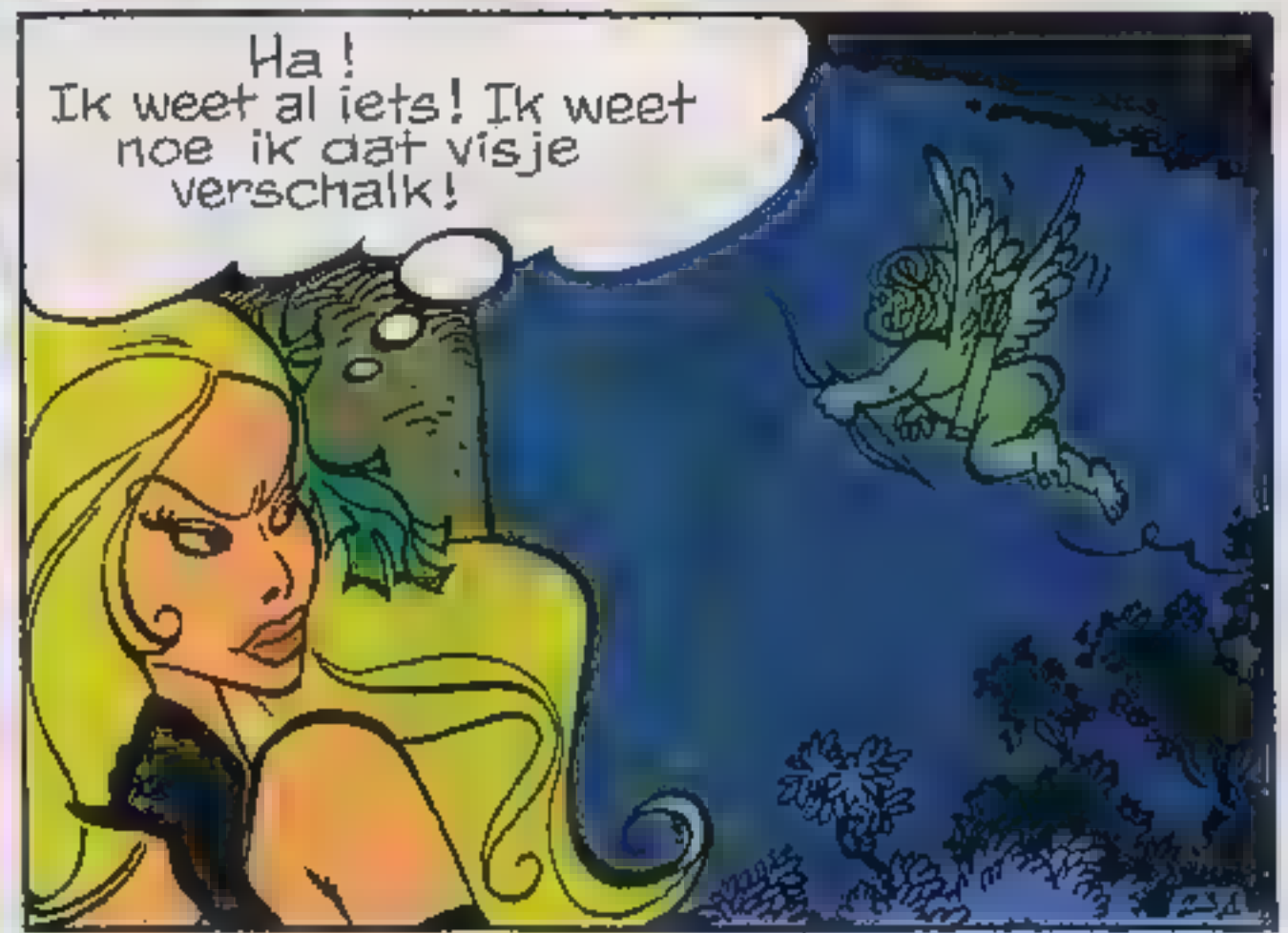
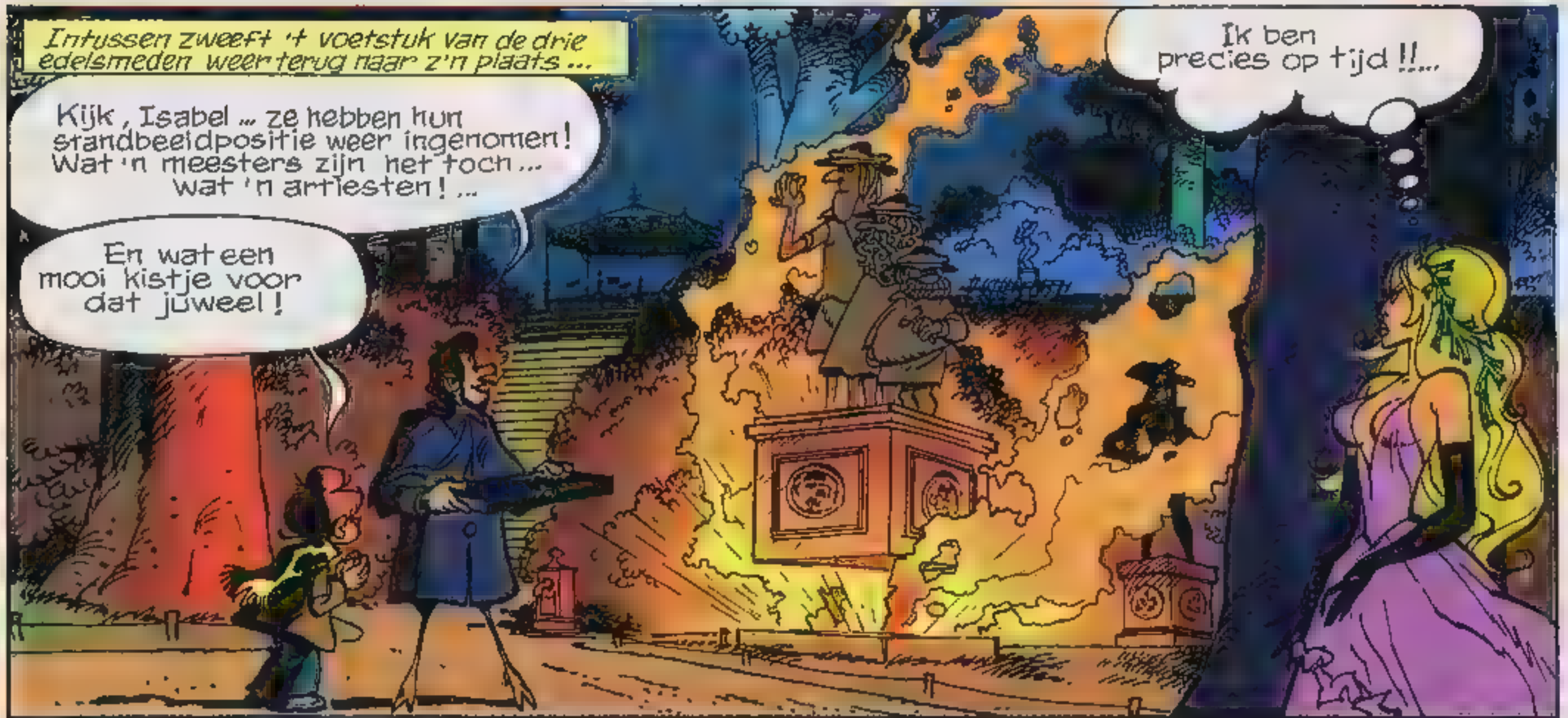
ISABELLE

de ceintuur van Cassiopea

WILL FRANQUIN MACHEROT DELPORTE

de ceintuur van Cassiopea

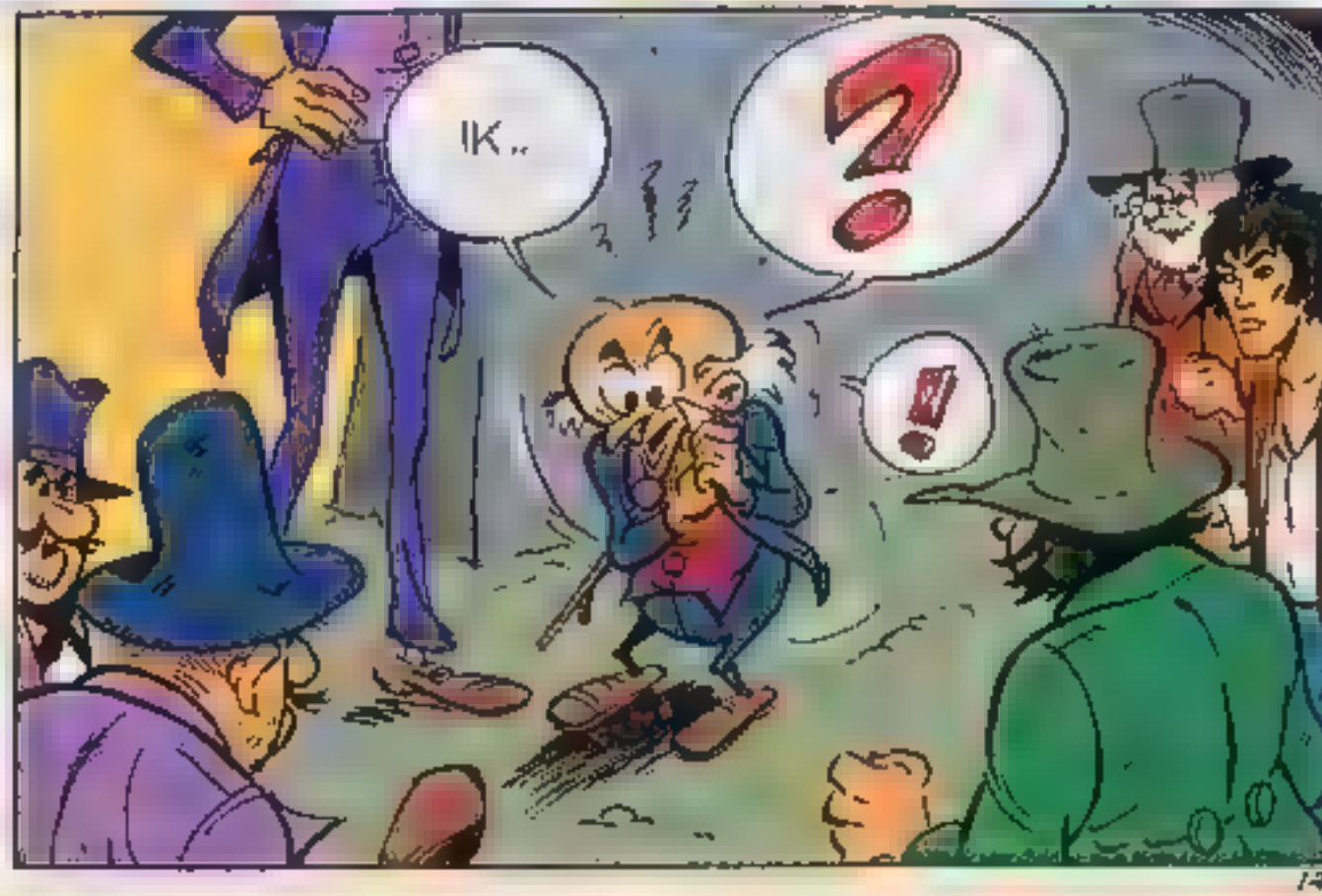
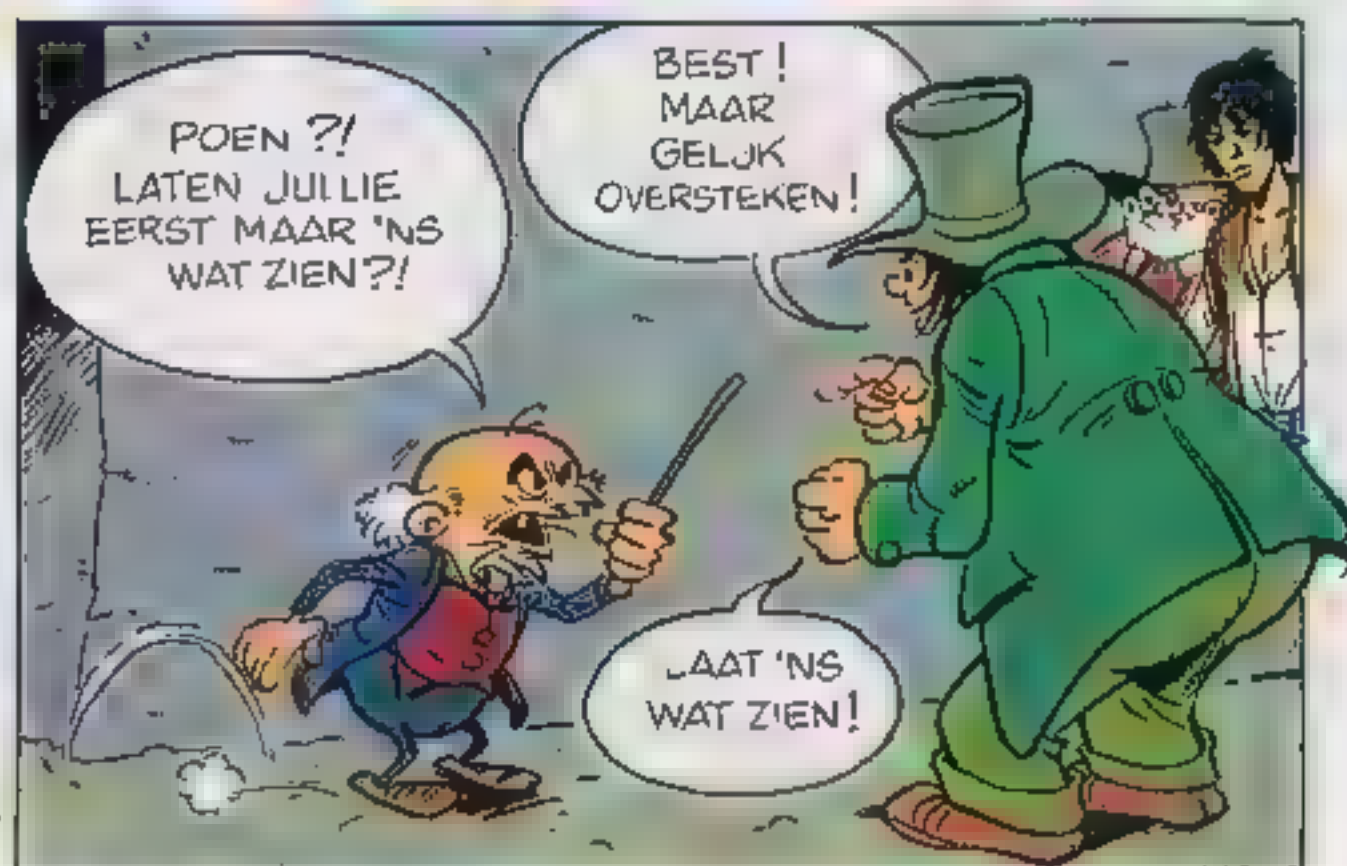
WILF FRANQUIN MACHEROT DELPORTE

wordt vervolgd

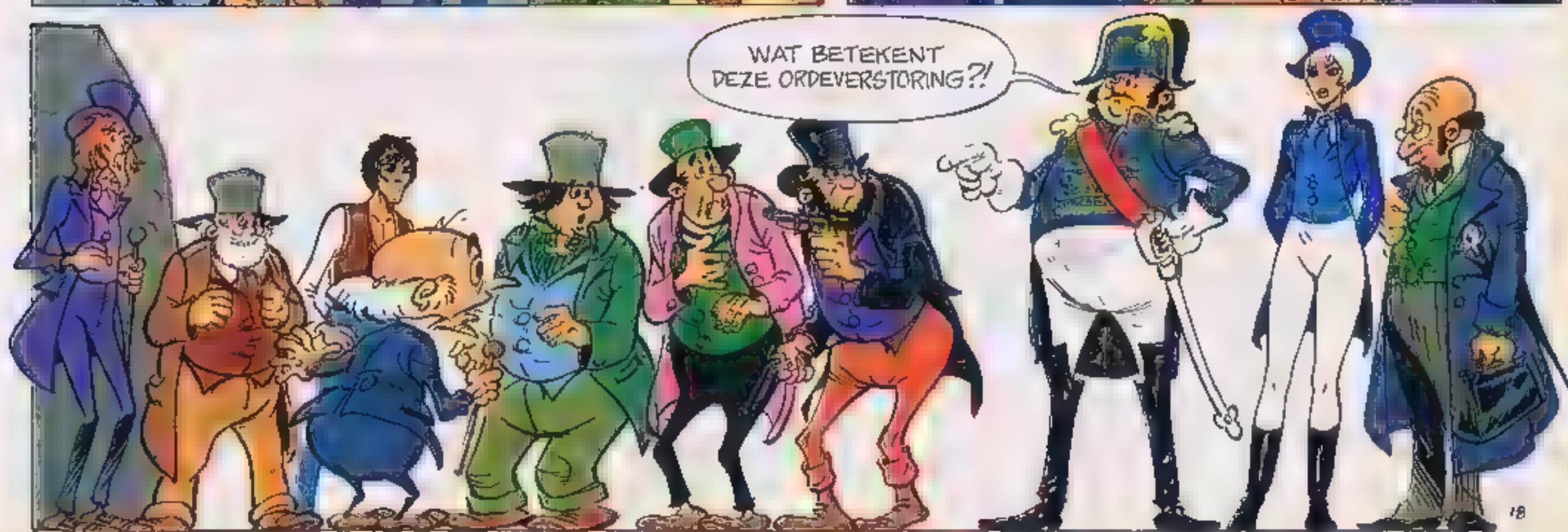
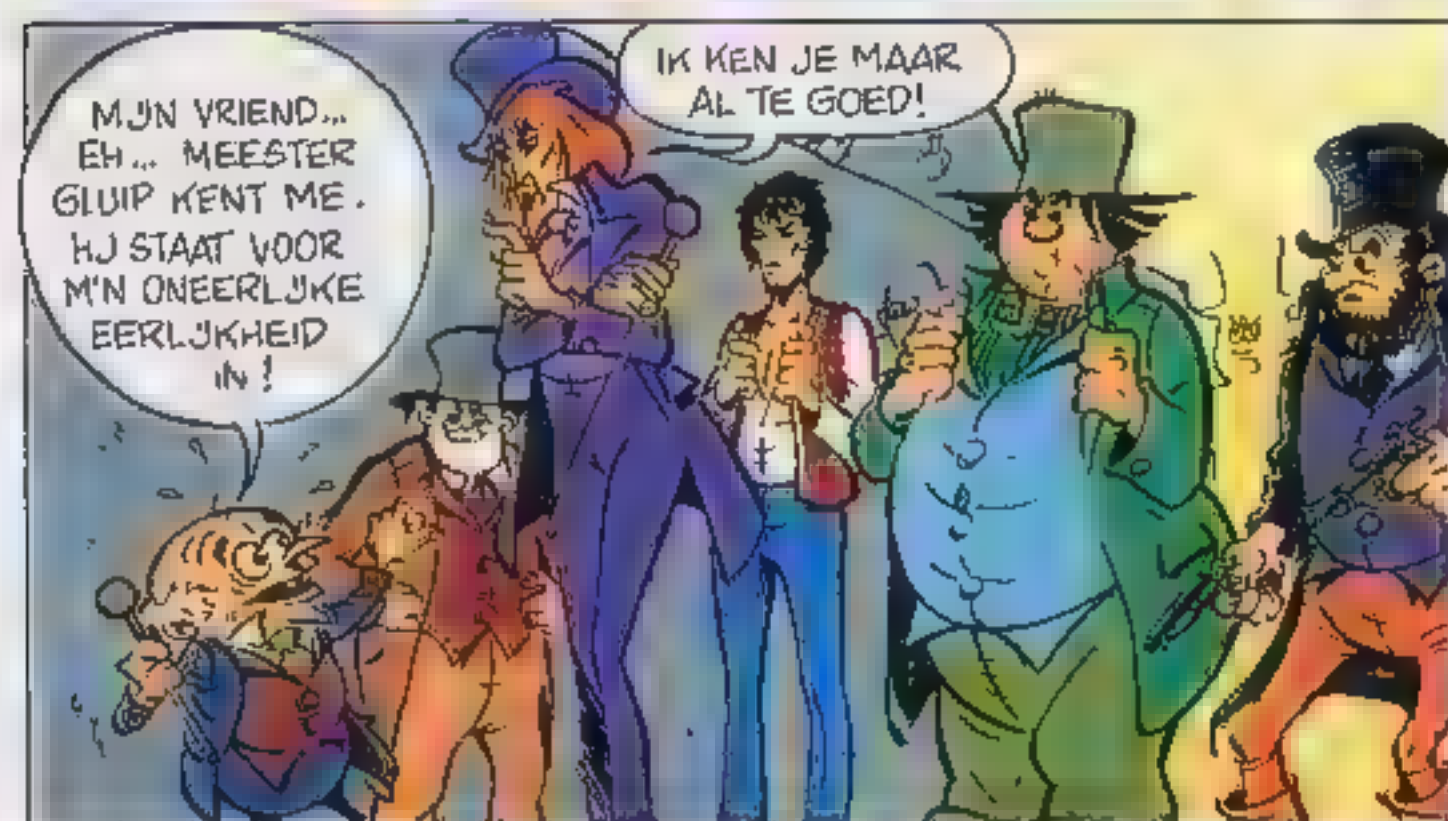
De zware jongens van Craqueling zijn niet erg moedig tegenover de weerbare mensen van het steeple.

DE STRAATTRIDDERS

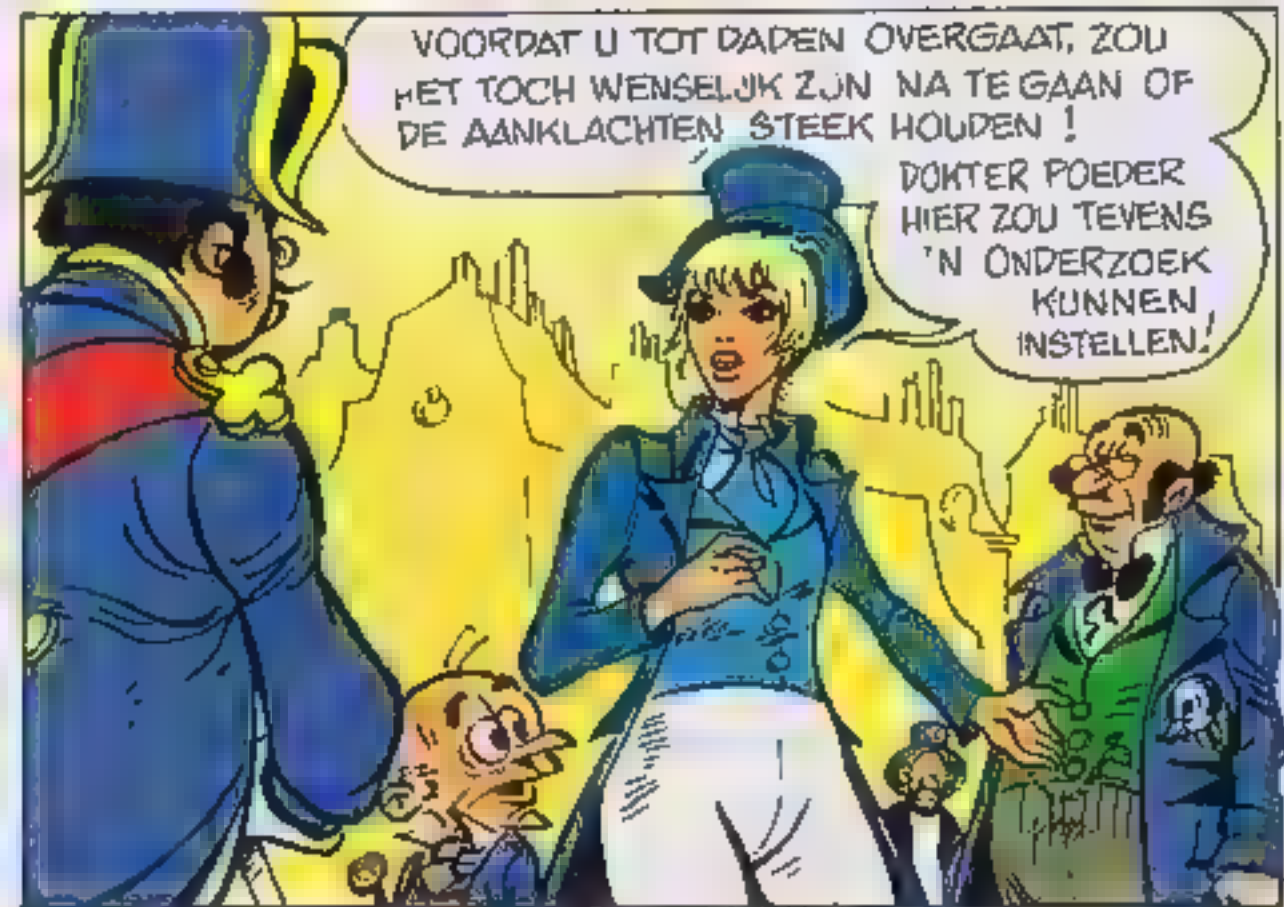
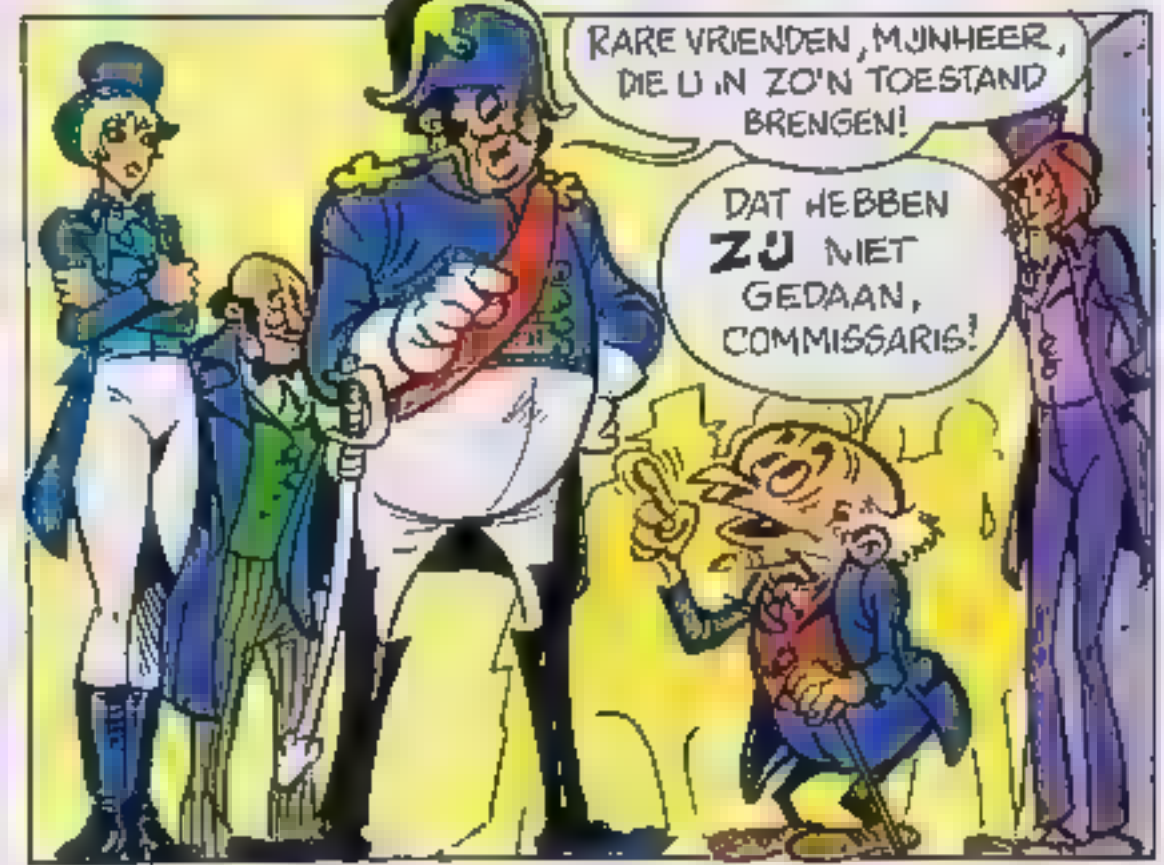

SLOPERS IN HET SLOP...

J. CHARLES - J. M. BROUYERE

DE STRAATRIDDERS

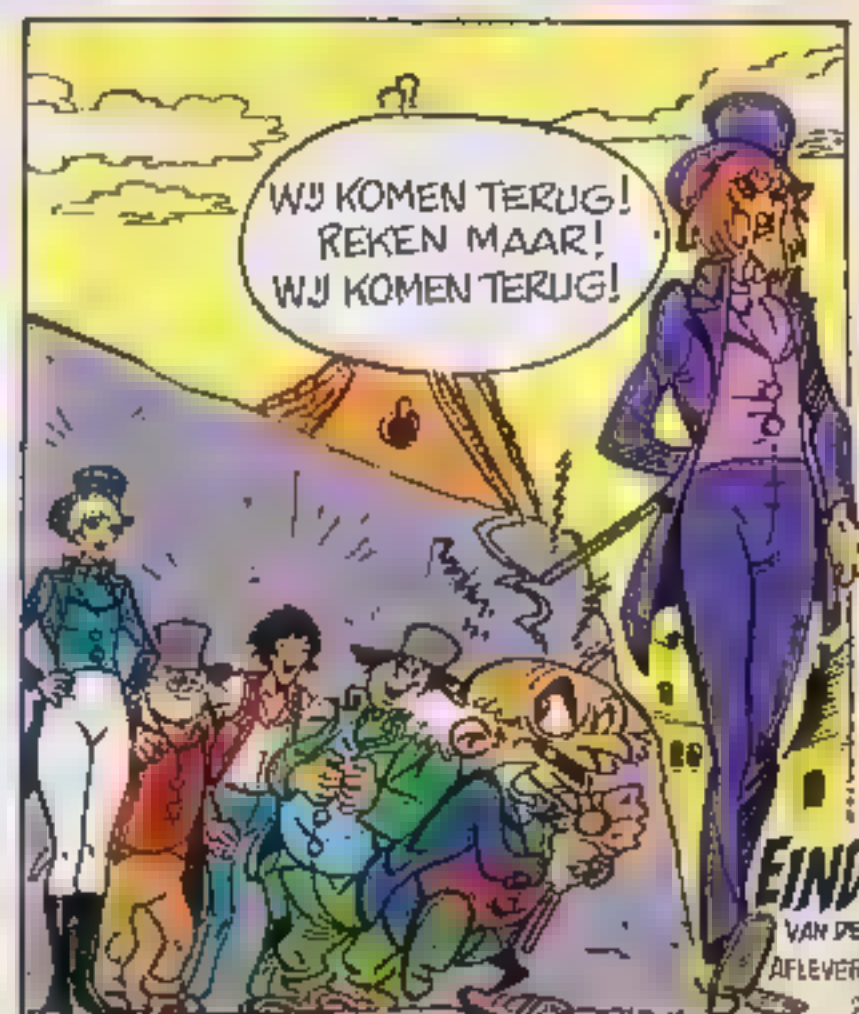
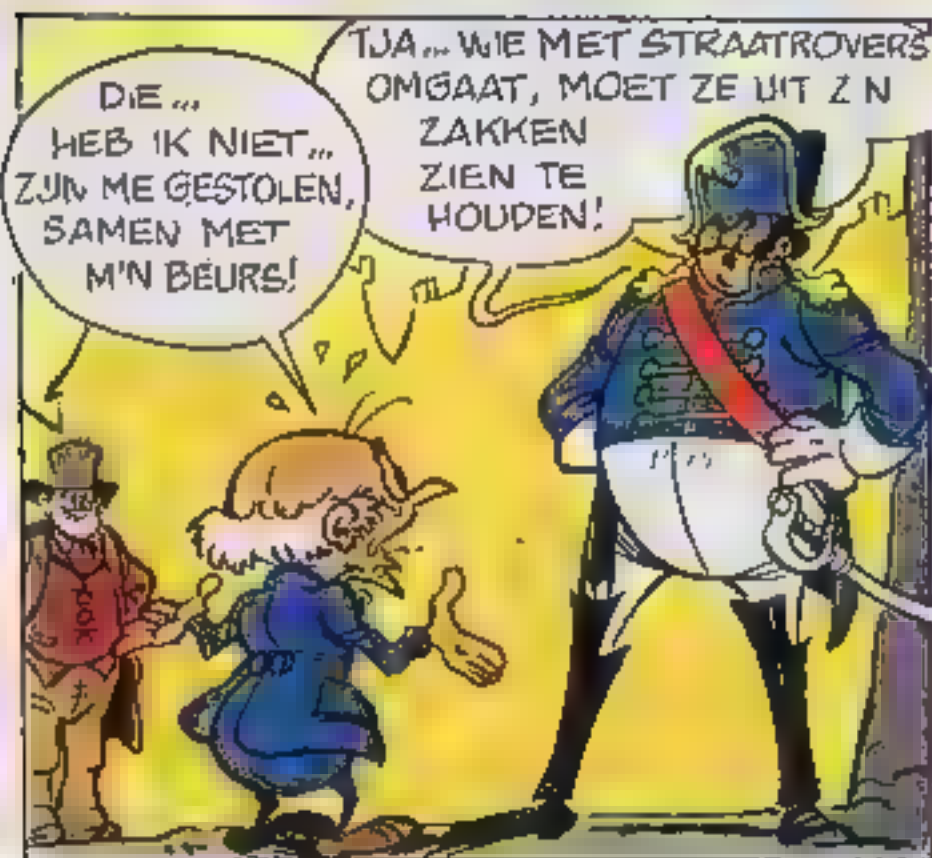
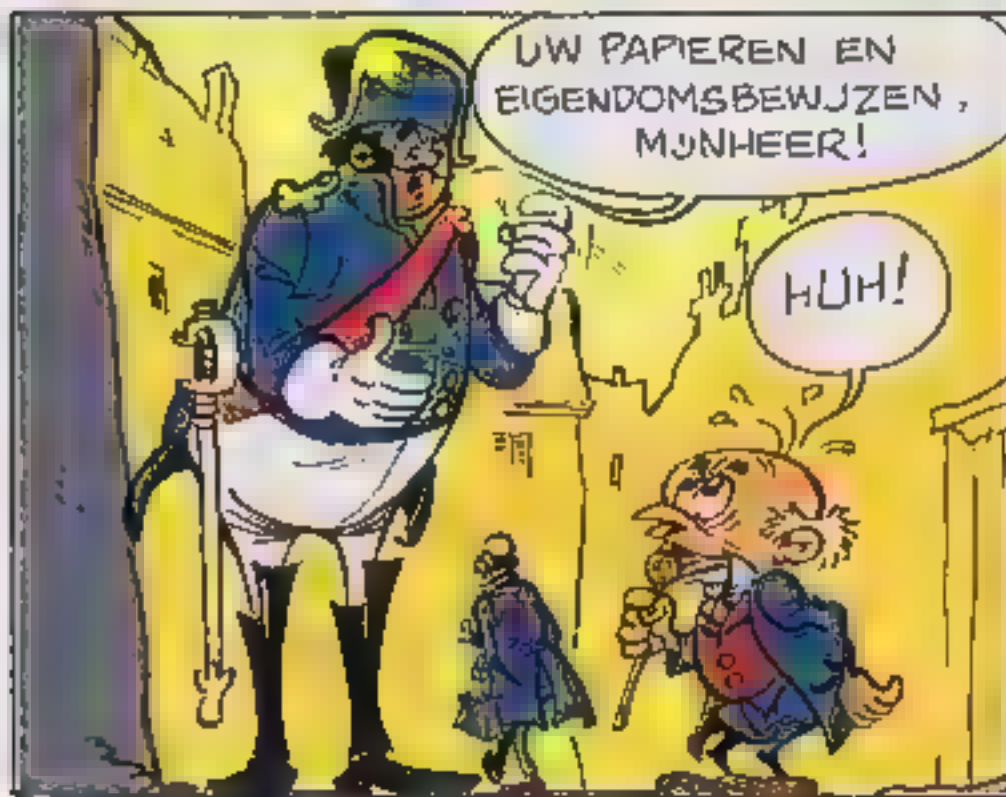

SLOPERS IN HET SLOP...

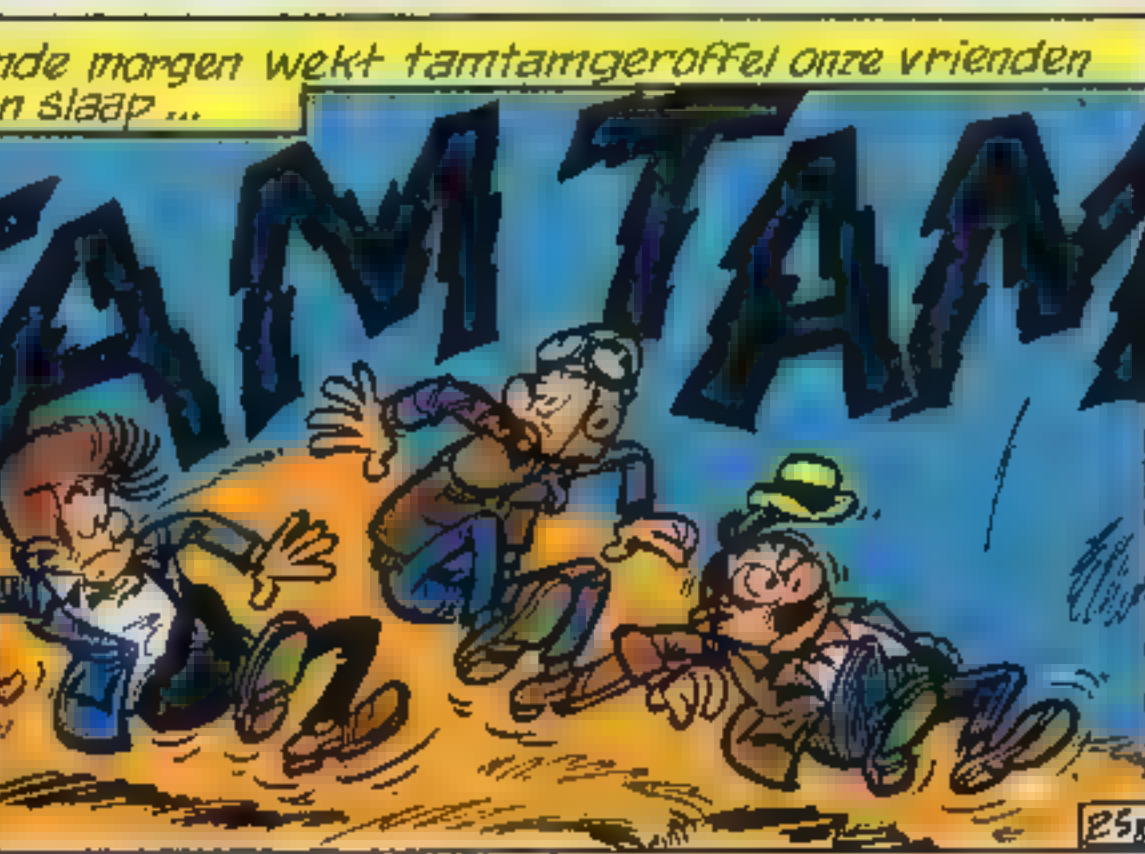
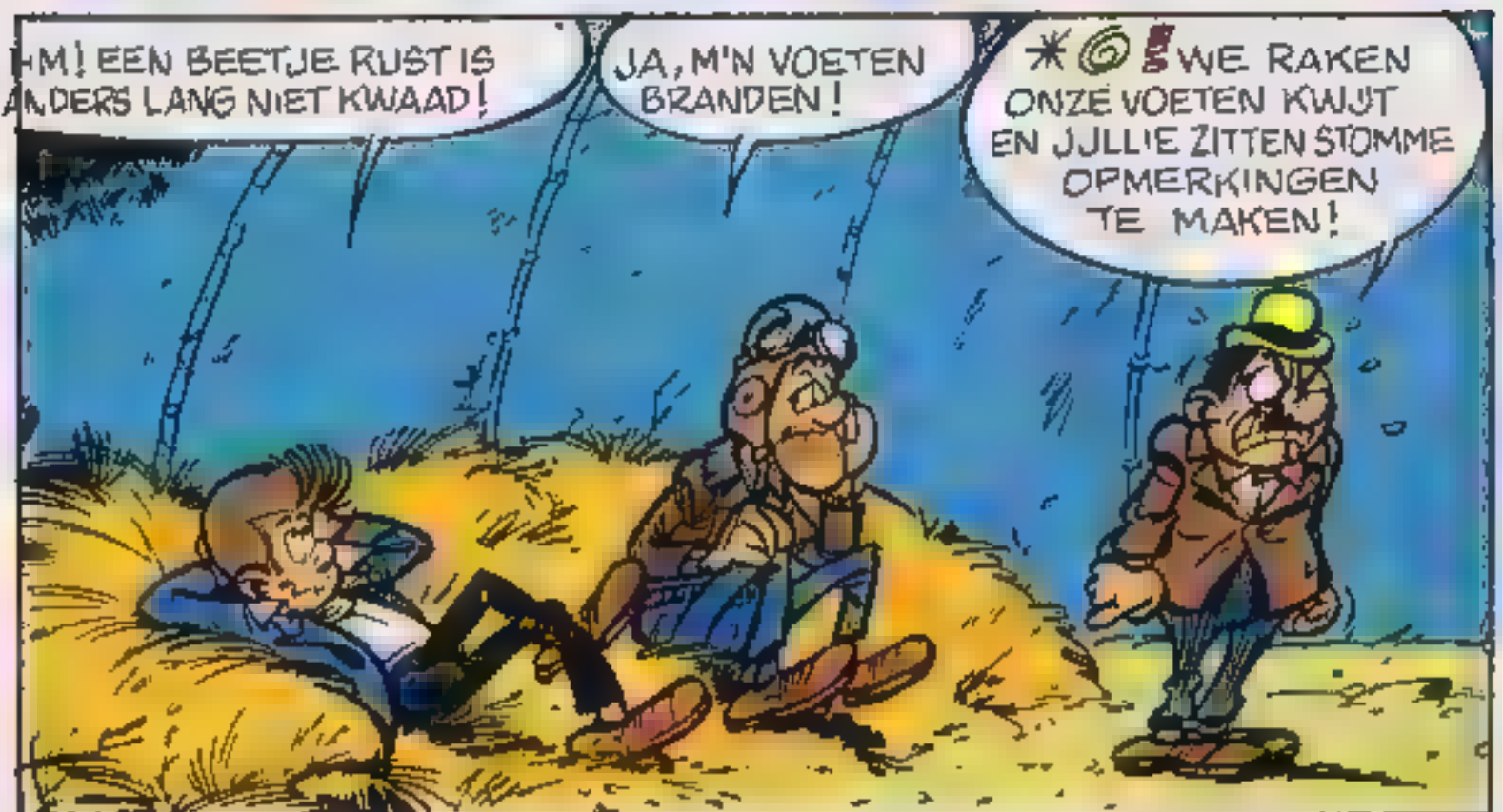
LEO CHARLES / J.M. BROUWERE

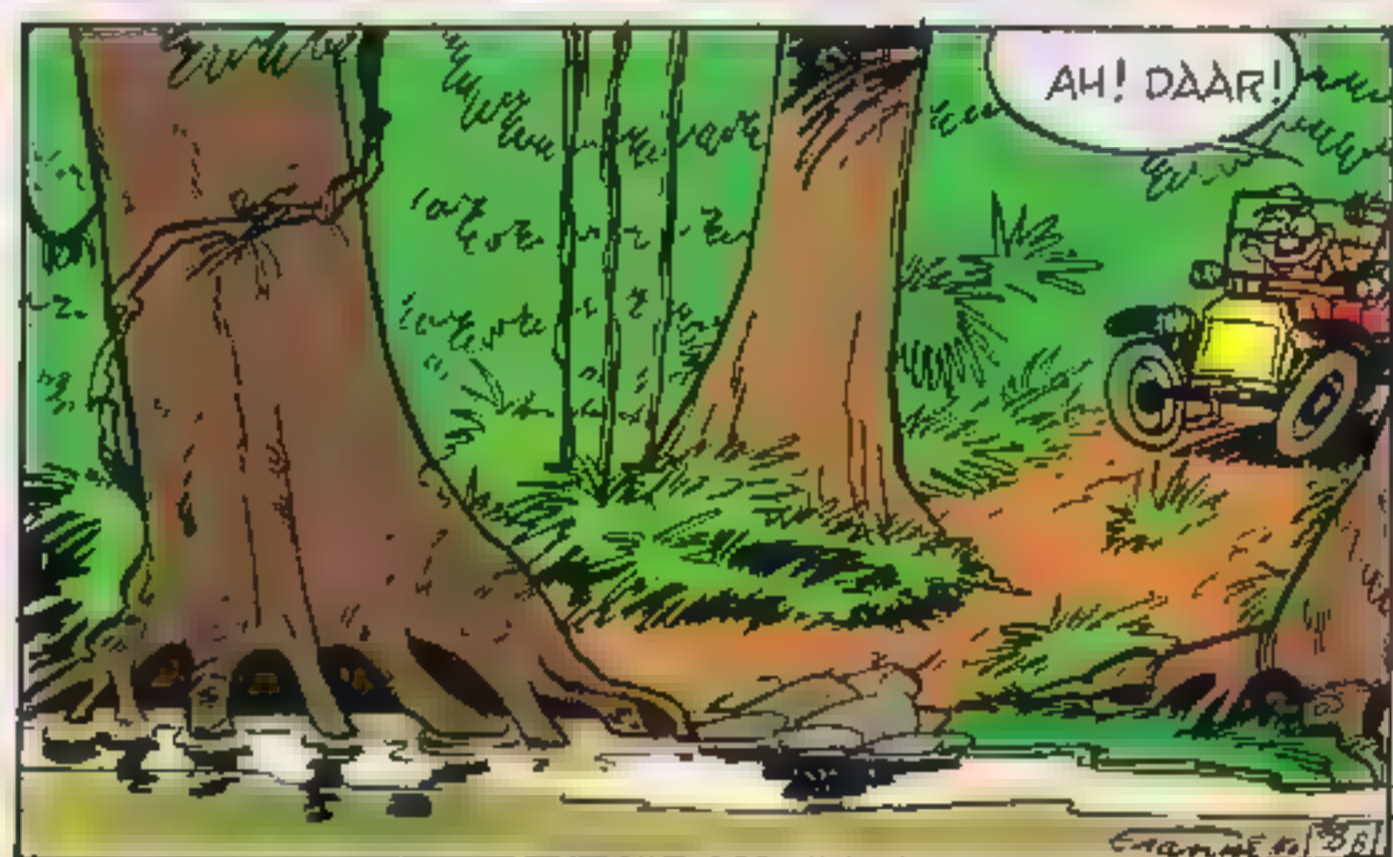
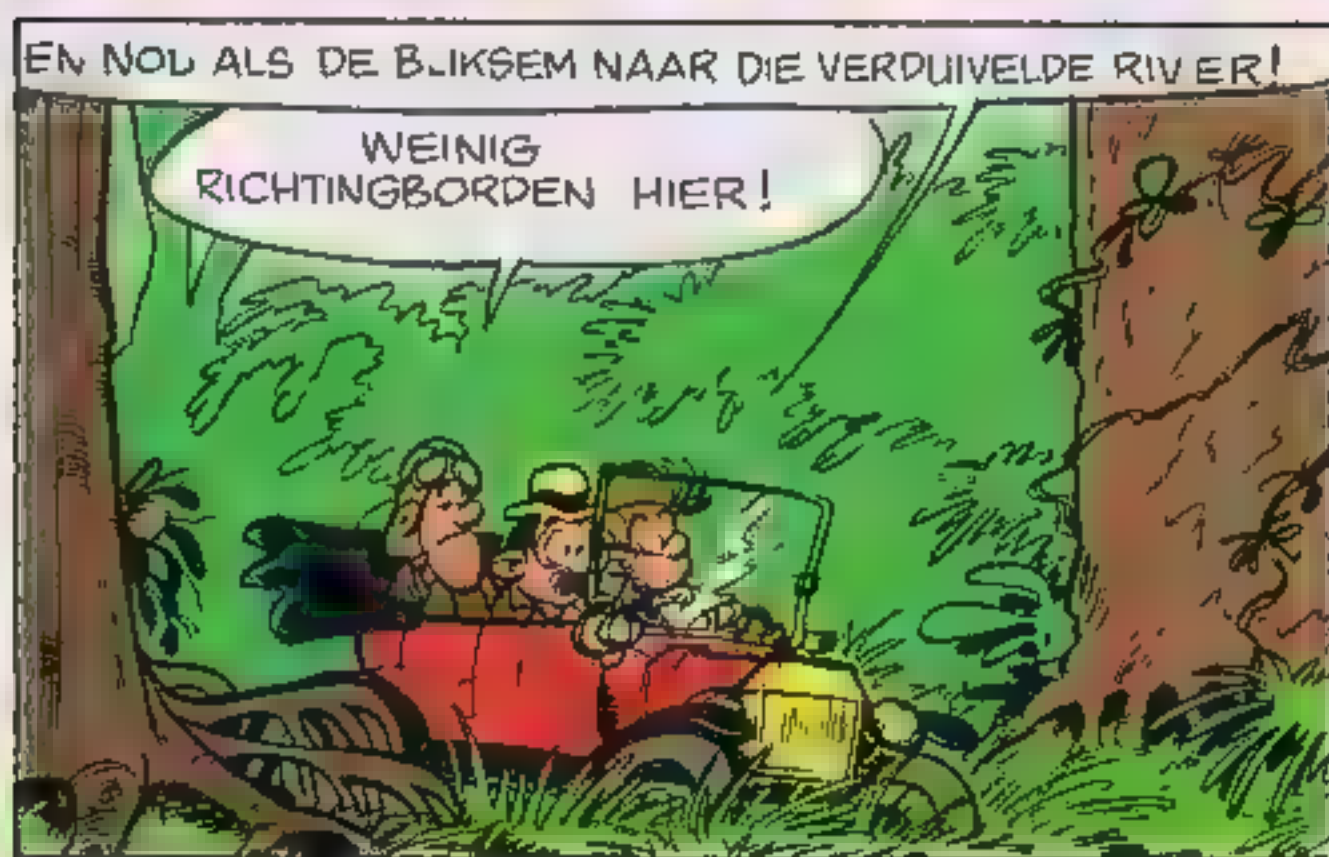
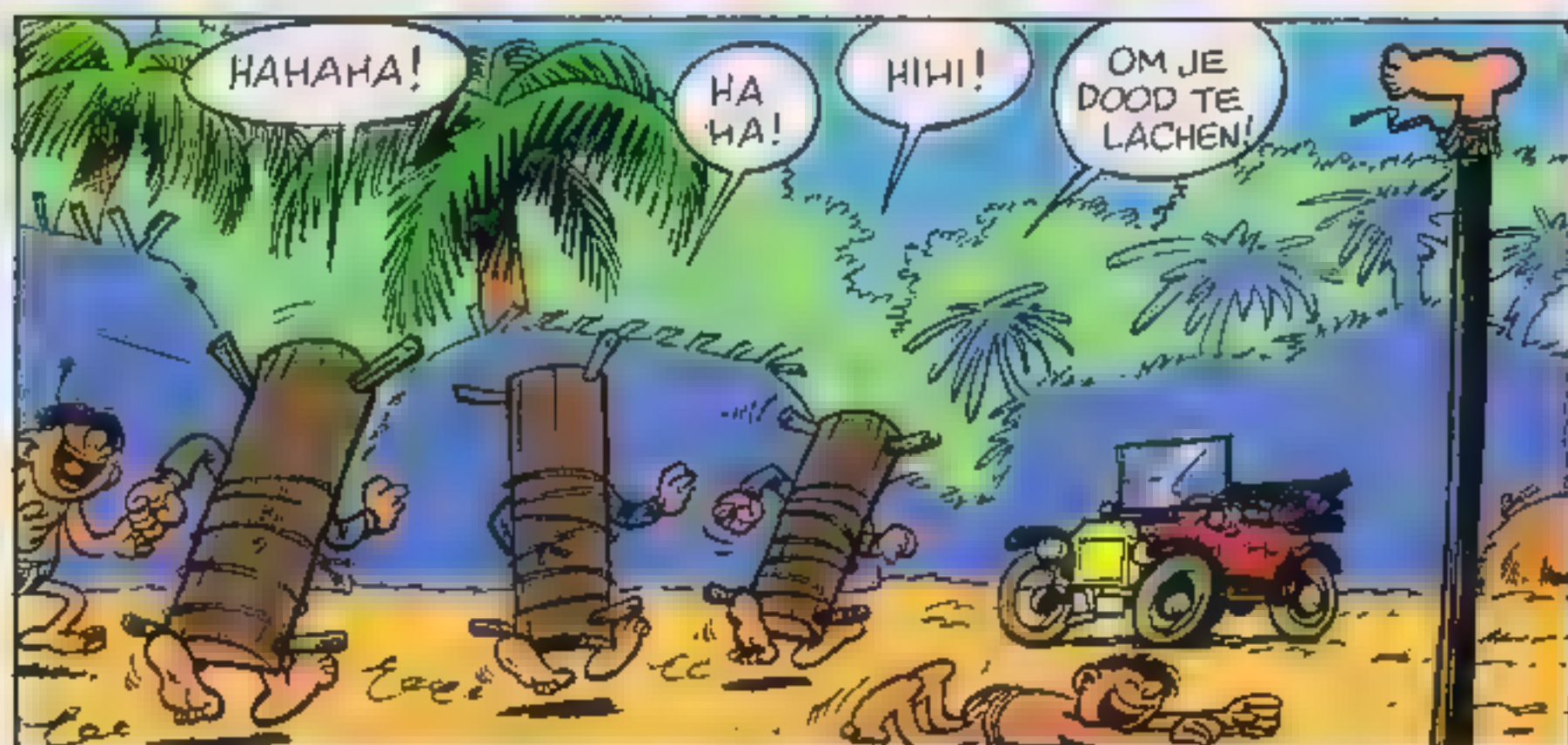
EN TERWIL DE DOKTER BEDACHTZAAM DE STEEG INSCHRIJDT, KIEST DE BENDE STRAATVECHTERS HET HAZEPAD...

De piloot Hazje en de jager komen bij Indianen terecht, die niet erg gastvrij lijken.

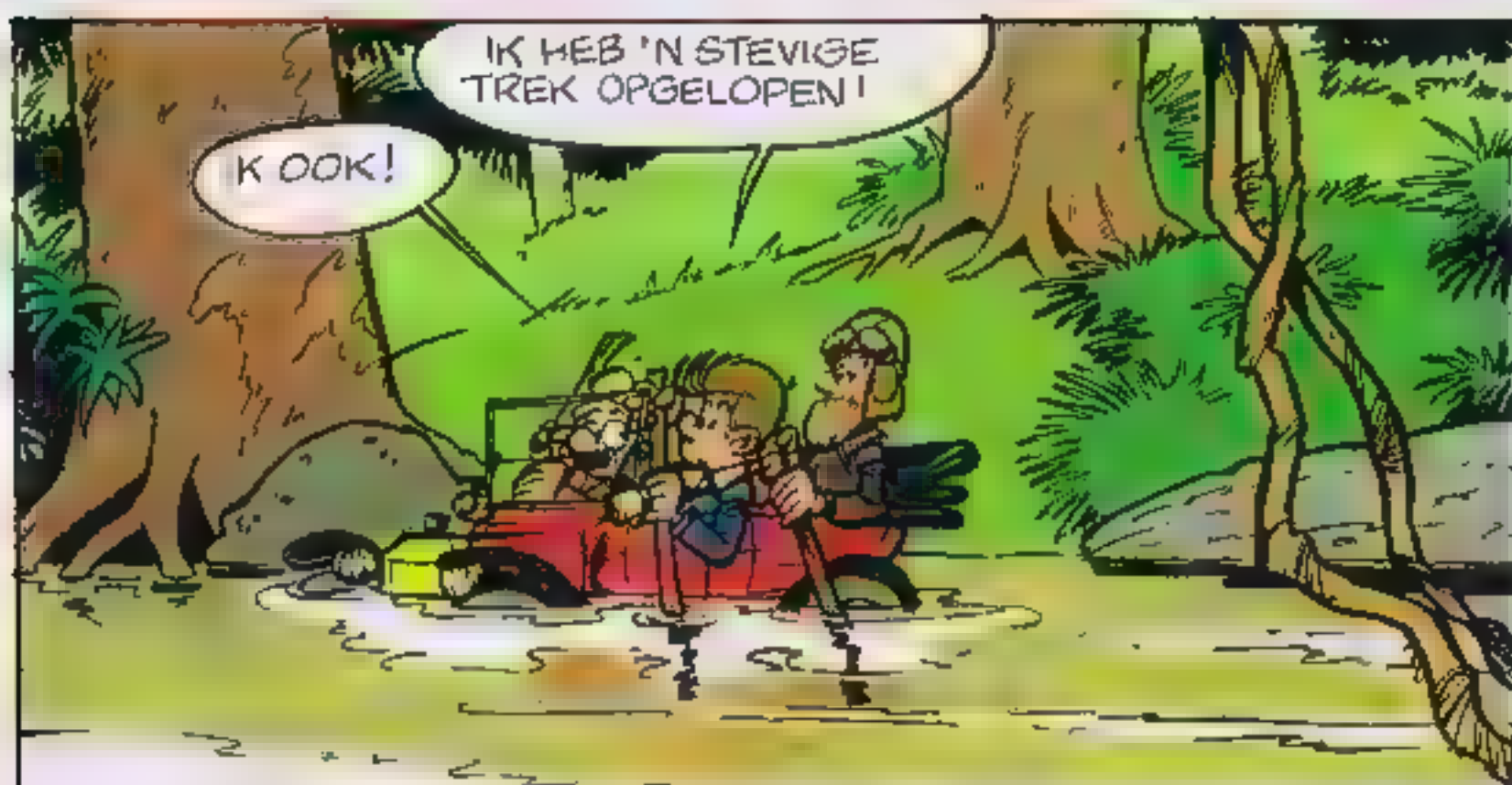

FORD T

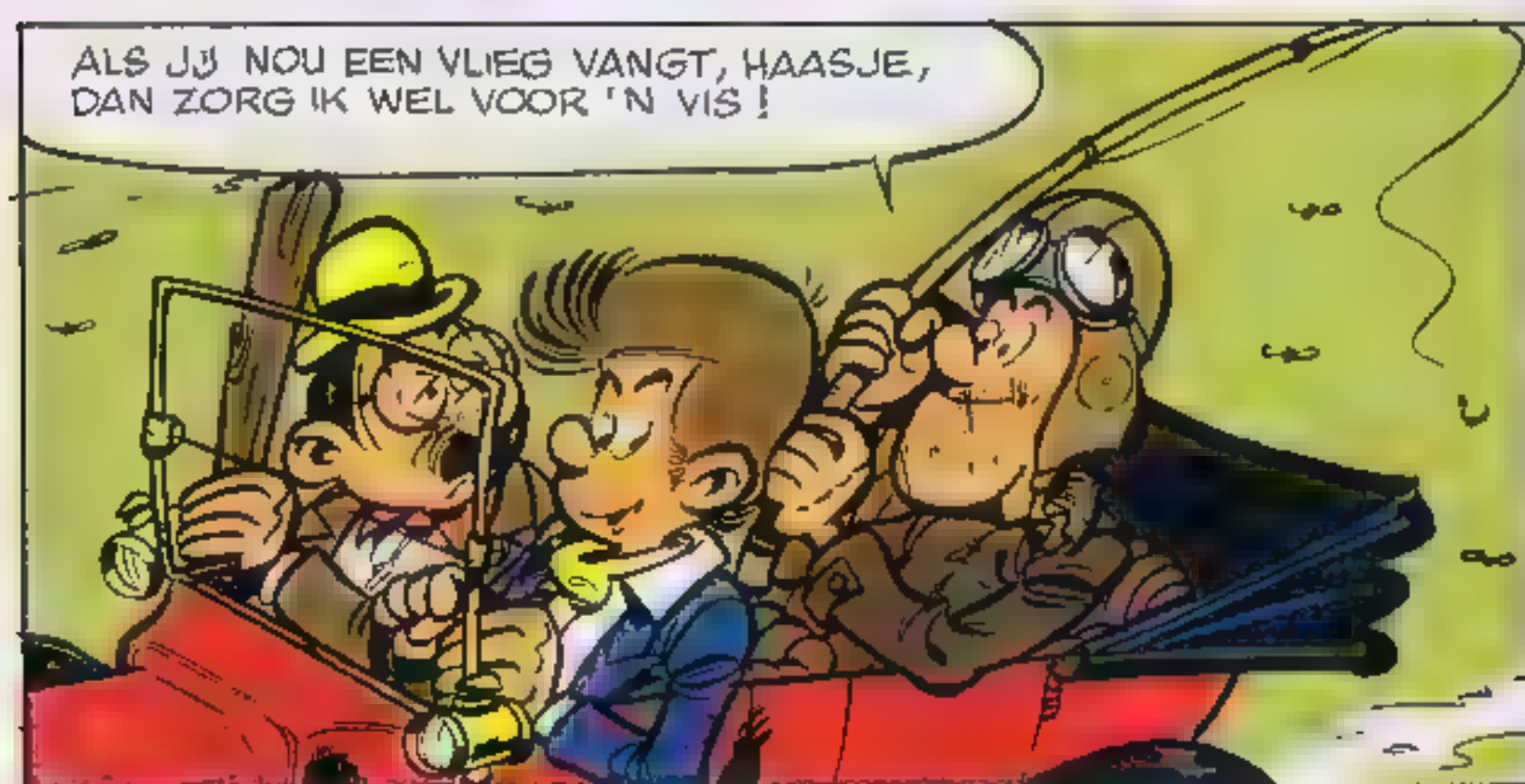
IK HEB 'N STEVIGE TREK OPGELOPEN!

K OOK!

VISSEN ZAT, HIER IN DE RIVIER! WE KUNNEN ZE 'NS MET 'EEN VLEGJE PROBEREN TE VANGEN!

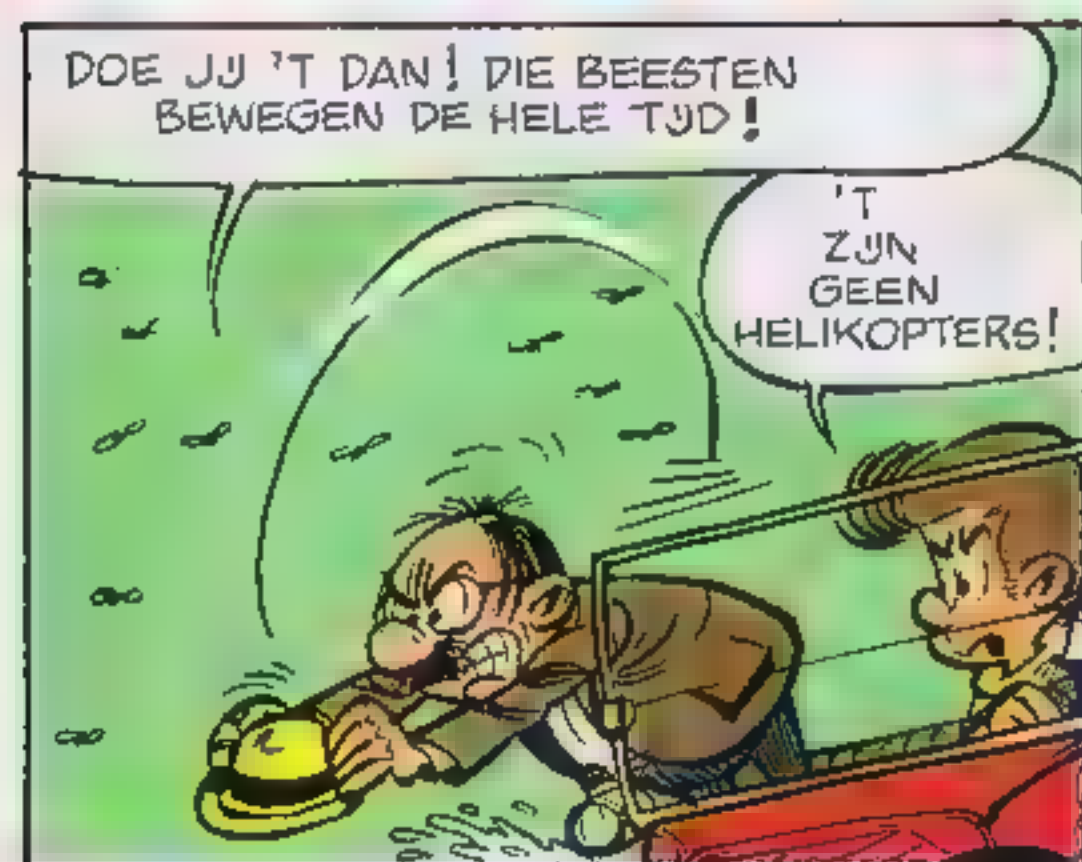
DAN MOETEN WE EERST 'N VLEGJE VANGEN!

ALS JIJ NOU EEN VLEG VANGT, HAASJE, DAN ZORG IK WEL VOOR 'N VIS!

NIET ZO SCHUDDEN! JE JAAGT ZE ALLEMAAL WEG!

DOE JIJ 'T DAN! DIE BEESTEN BEWEGEN DE HELE TIJD!

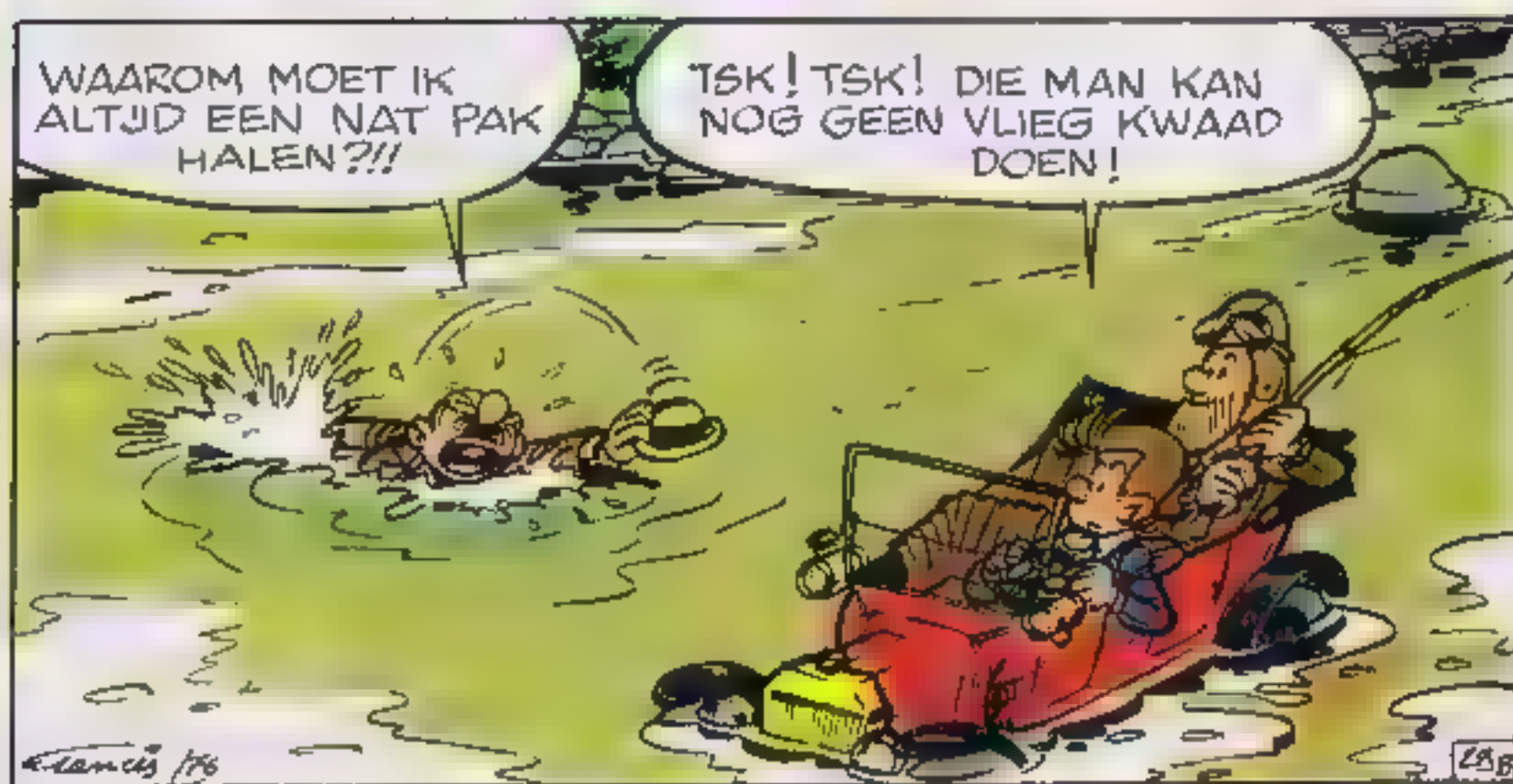
'T ZIJN GEEN HELIKOPTERS!

KOM HIER, KRENG!

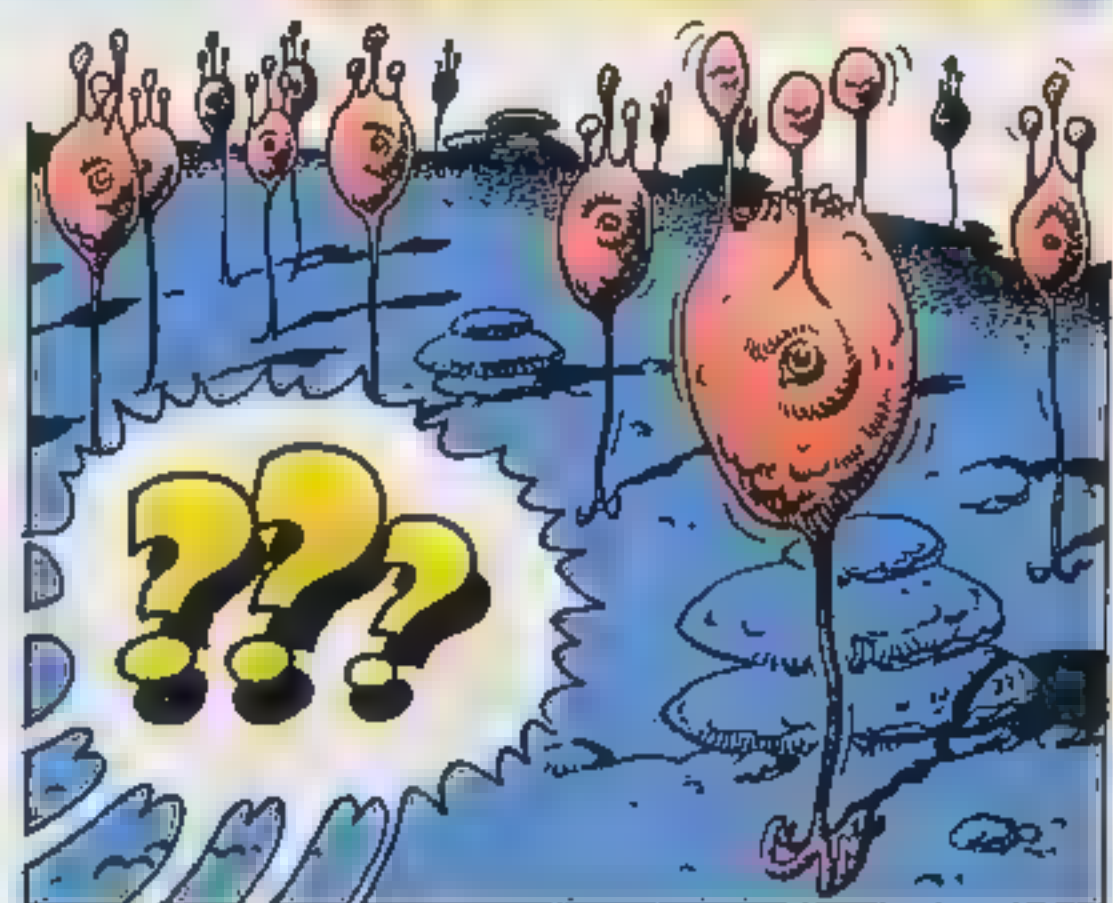
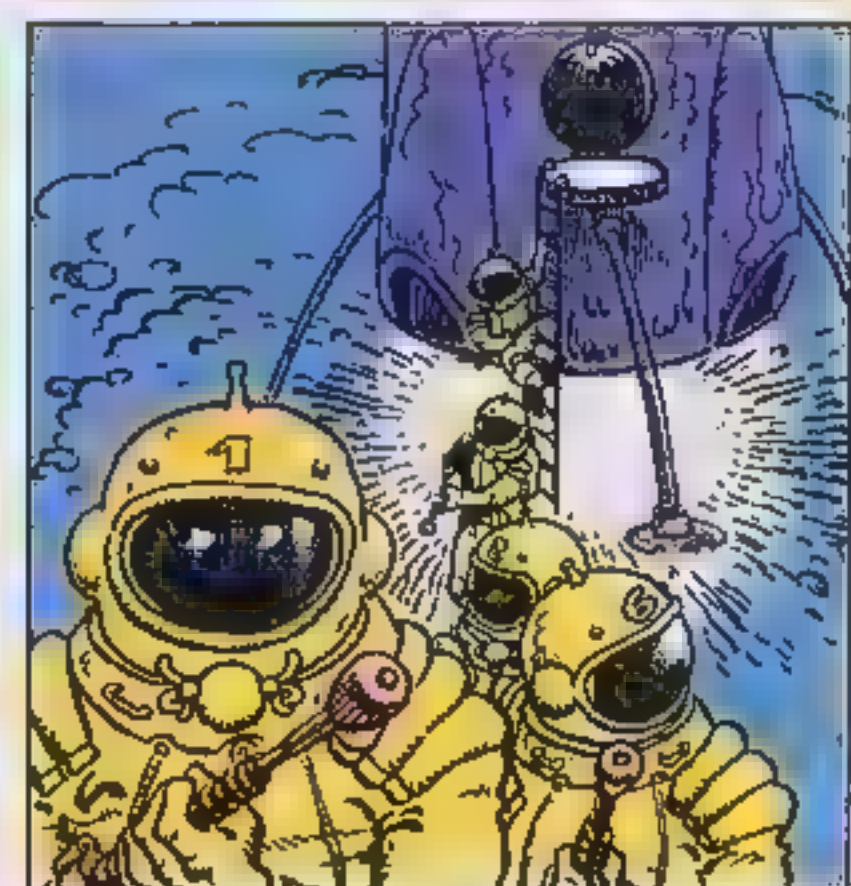
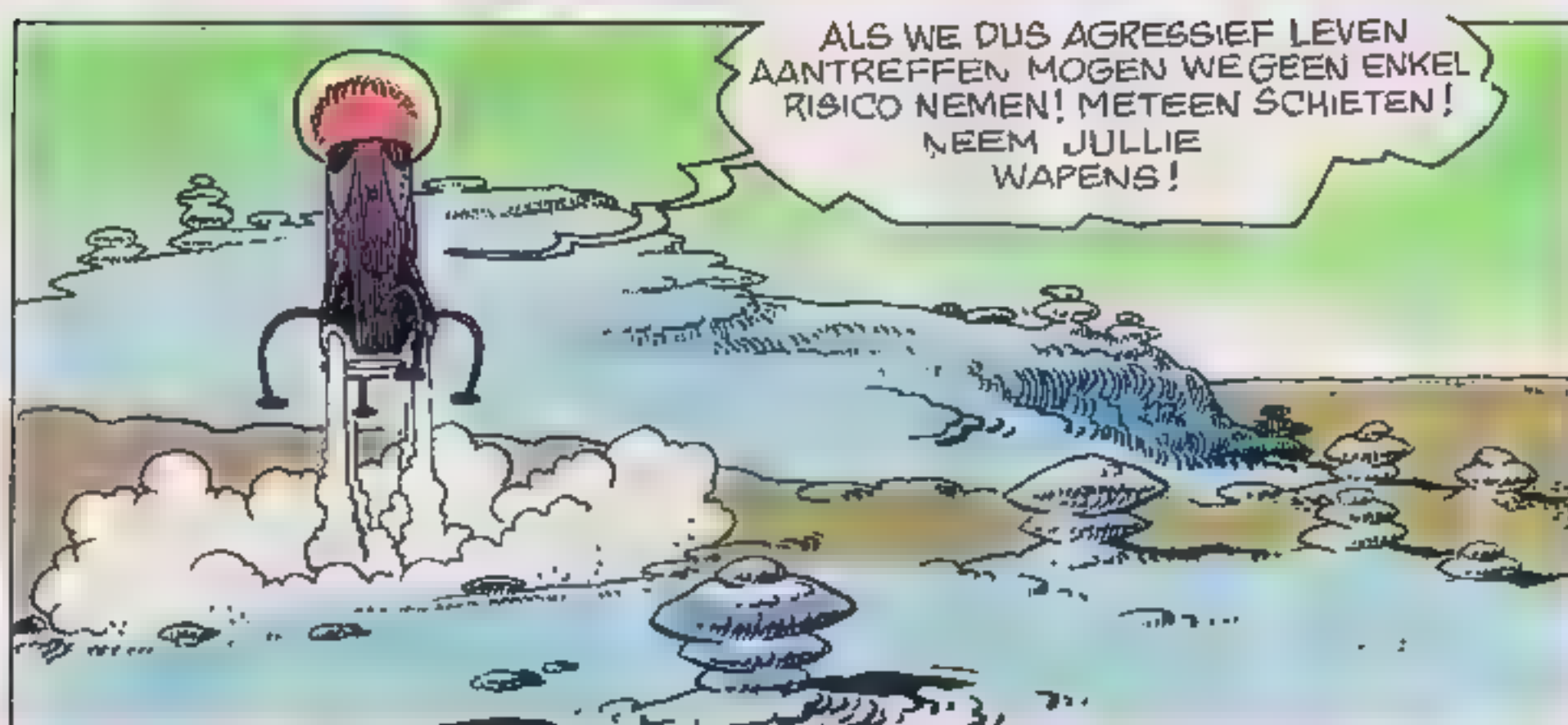
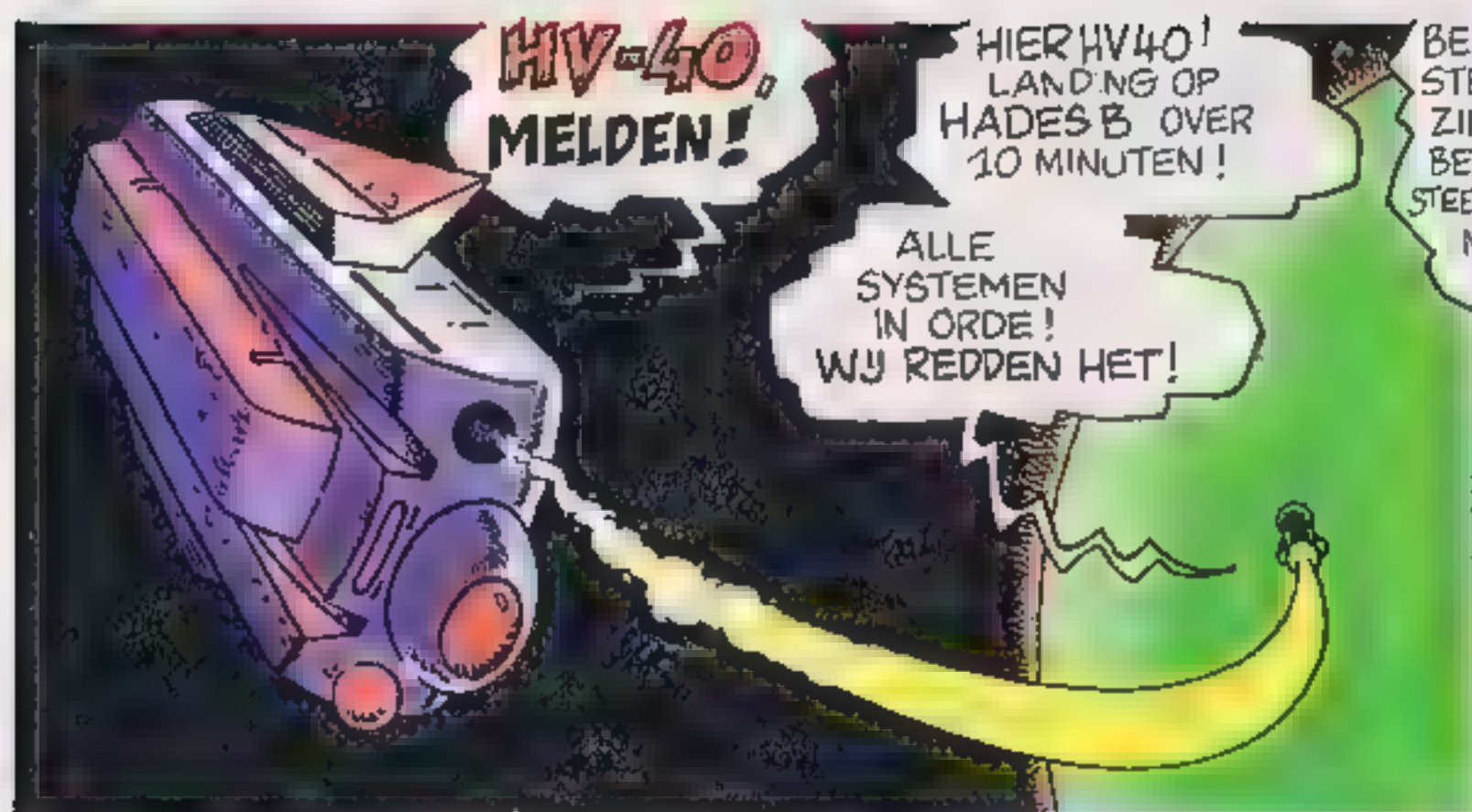
PLONS

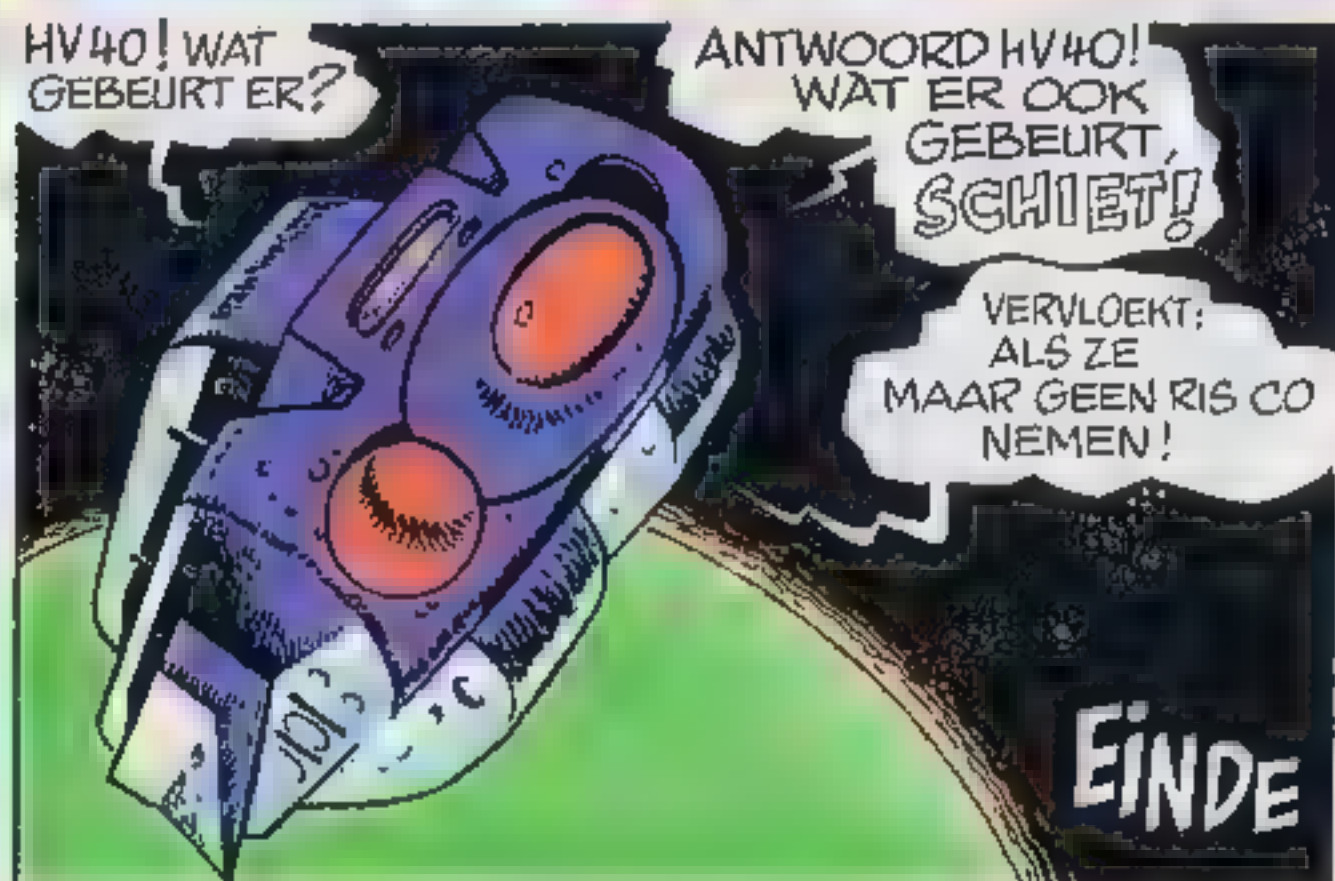
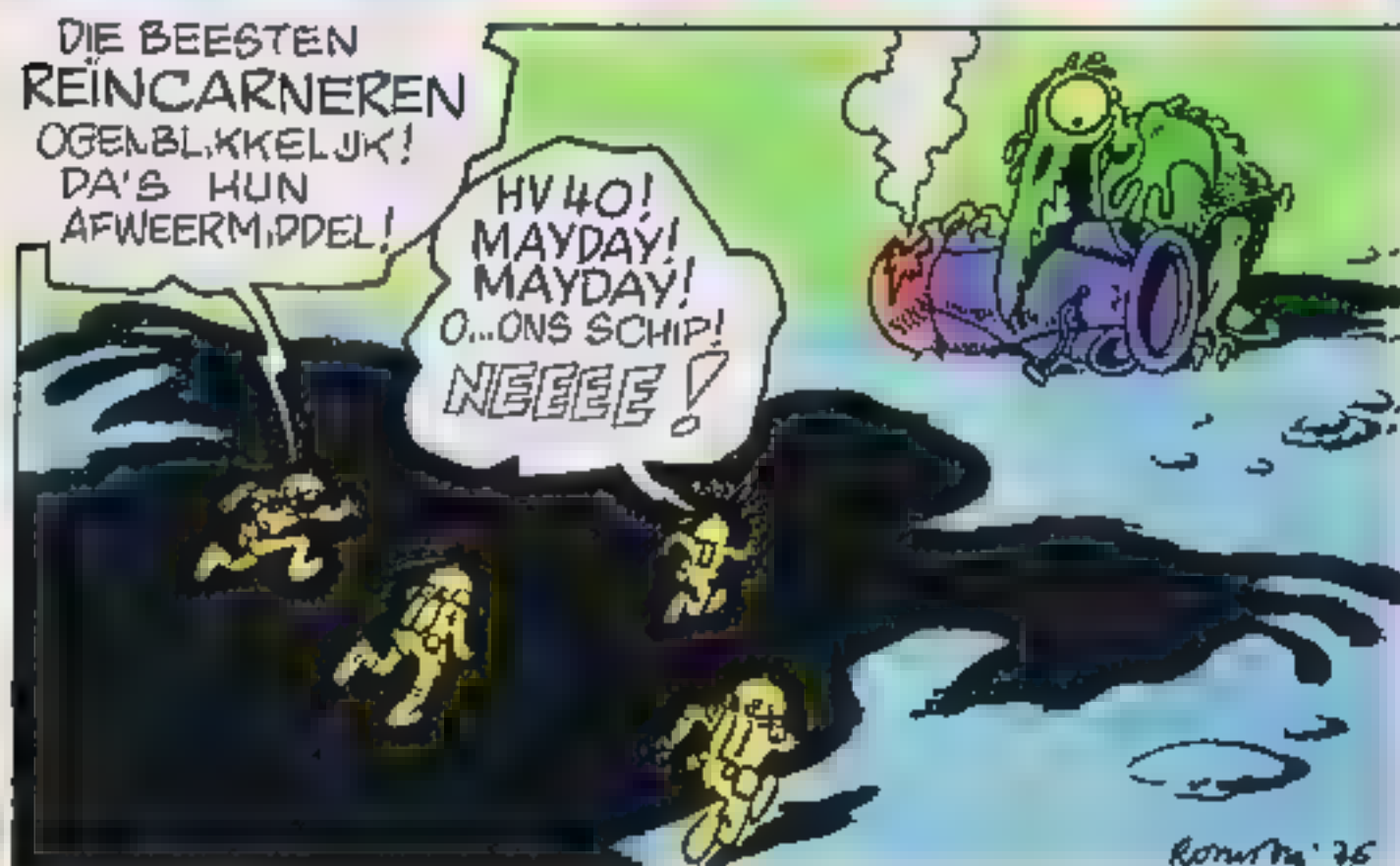
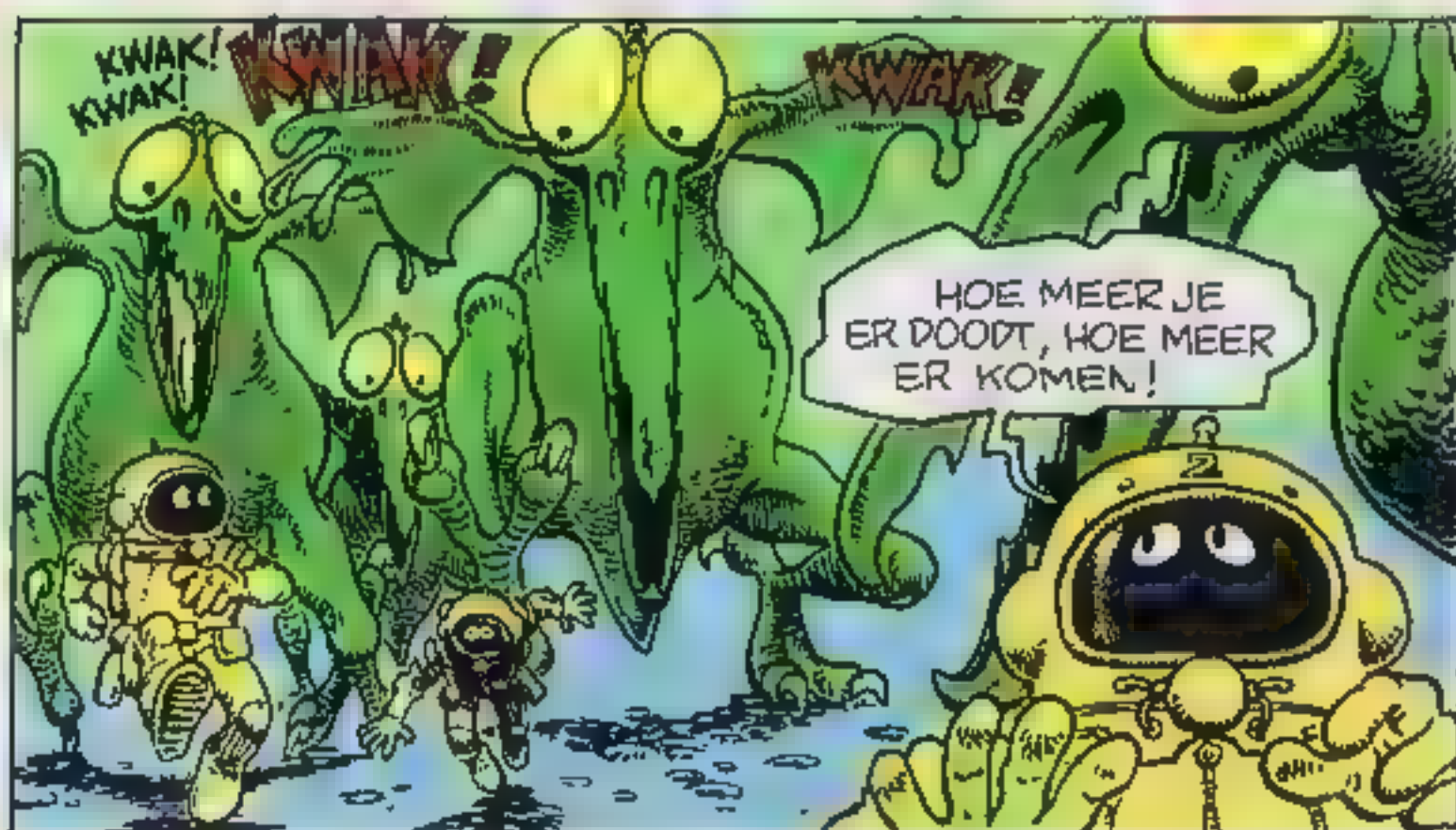
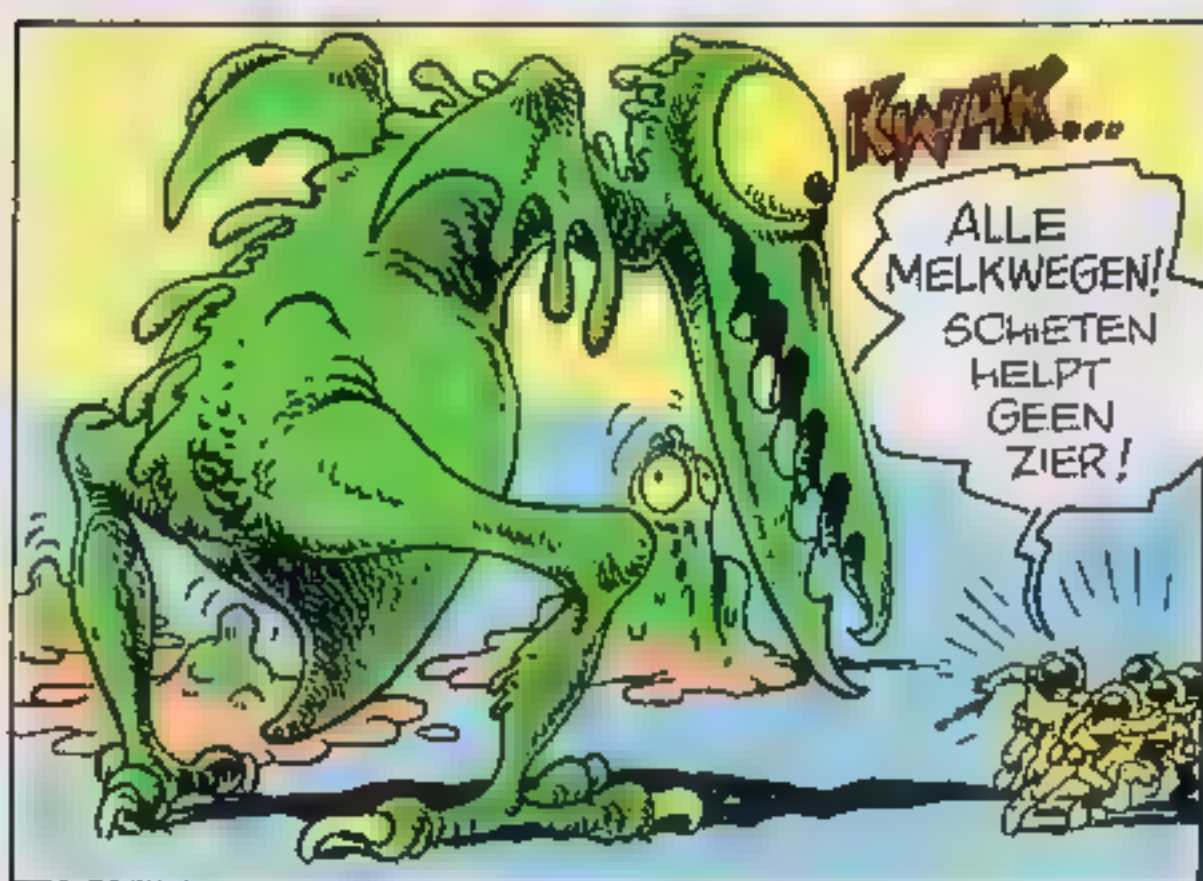
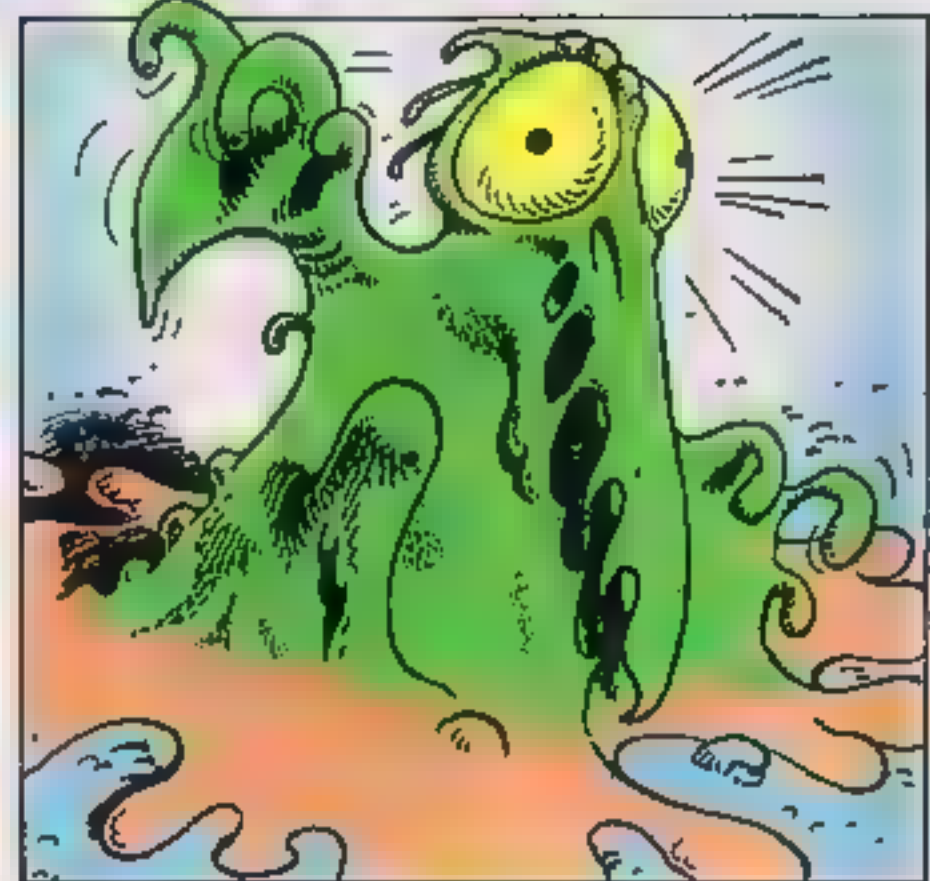
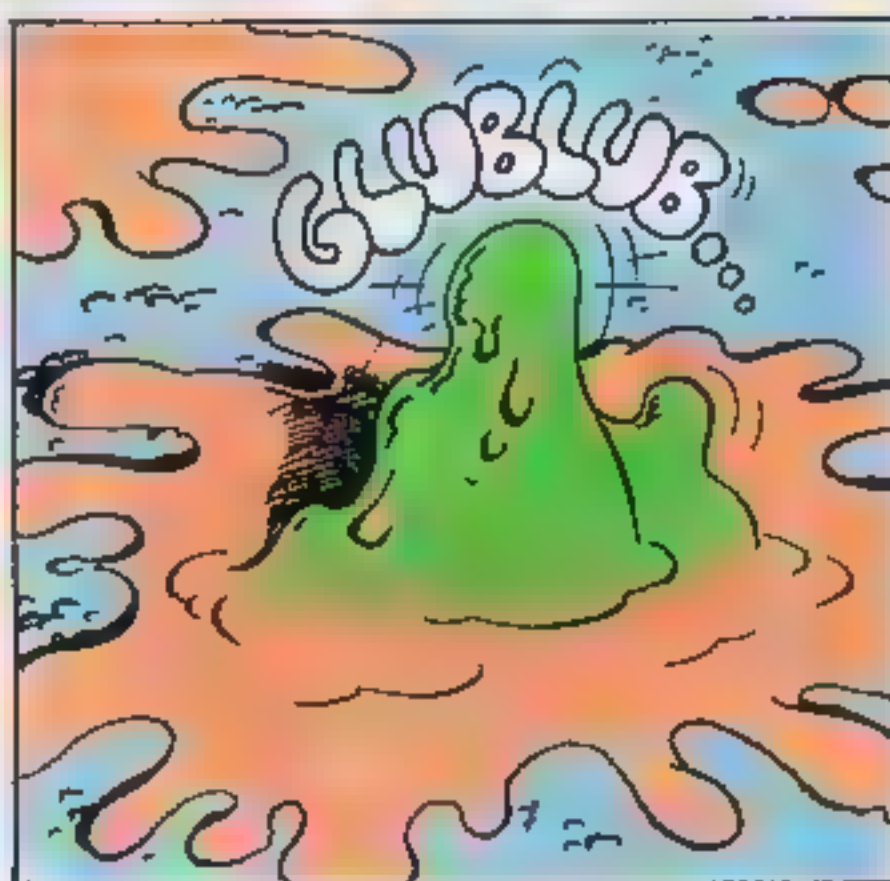
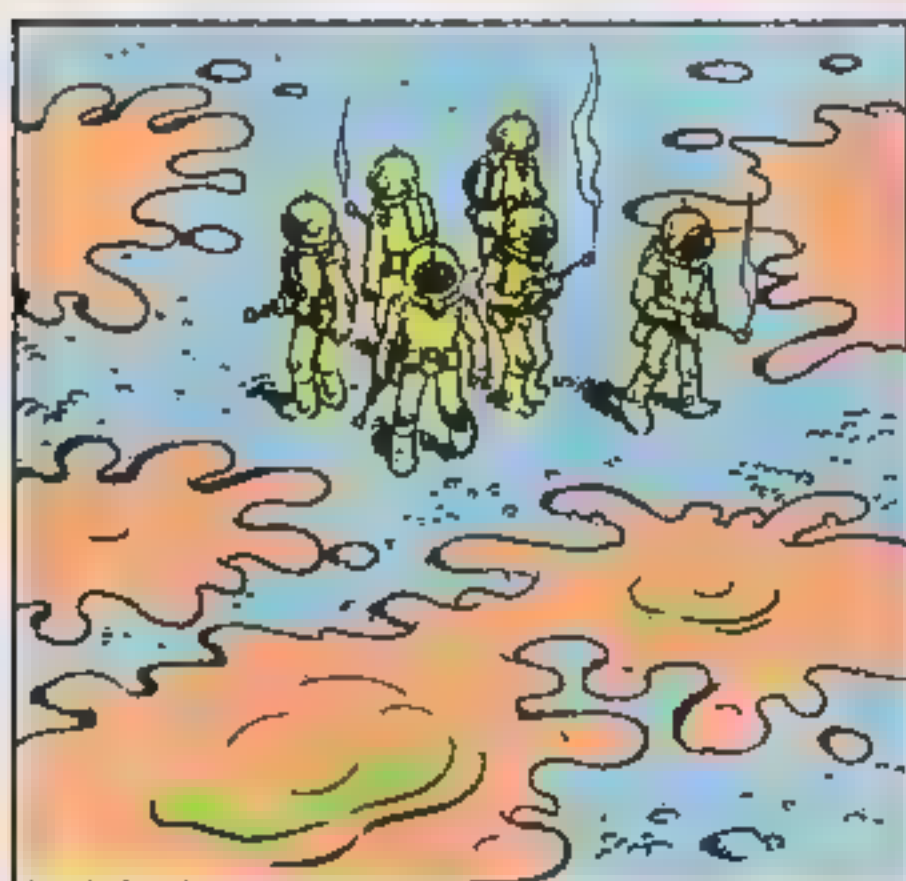
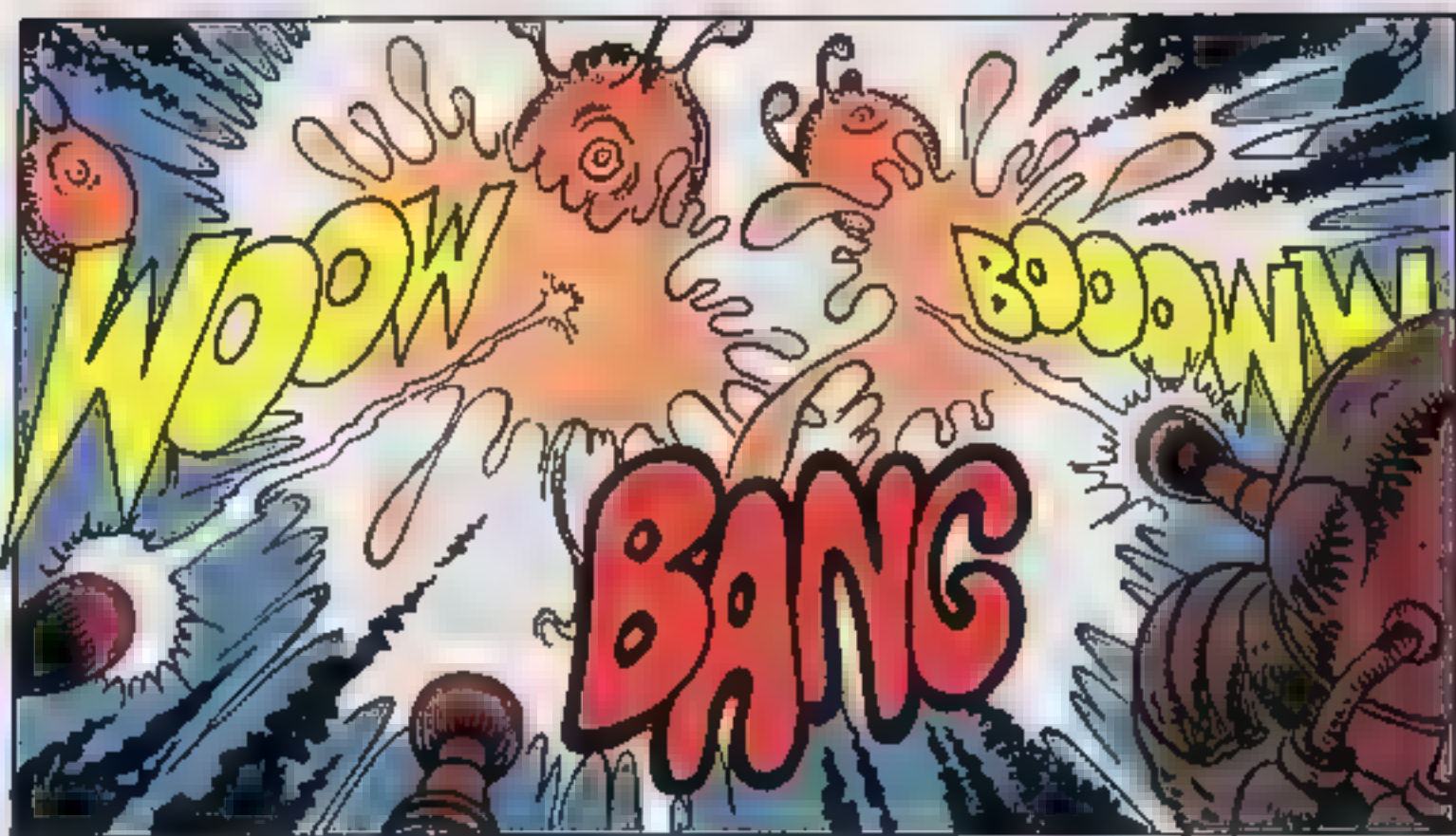

WAAROM MOET IK ALTJD EEN NAT PAK HALEN?!!

TSK! TSK! DIE MAN KAN NOG GEEN VLEG KWAAD DOEN!

wordt vervolgd

DE DWAASTE DER

MOHIKANEN

ONTDEKT...

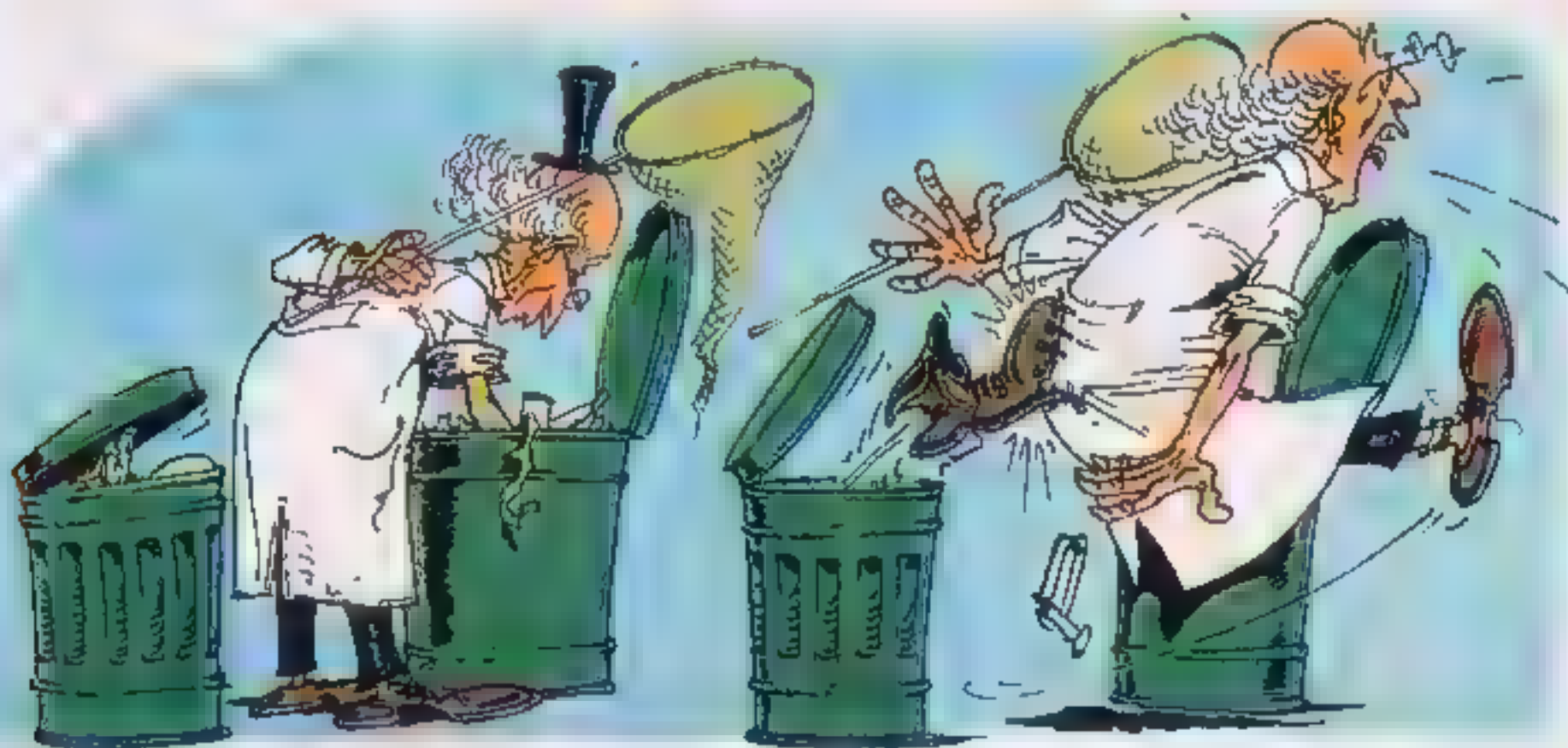
De Grote Afvalbakzitter

EEN VAN DE MERKWAARDIGSTE ONTDEKKINGEN IN HET DIERENRIJK WERD GEDAAN IN EEN DOODGEWONE VUILNISBAK EN IS TE DANKEN AAN EEN TOEVAL.

DIT IS DE MAN DIE HET EERST MET DIT ZONDERLINGE DIER IN AANRAKING KWAM ..

PROFESSOR AFFALBACK TROK DE ZAAK NA HIER ZIE JE HEM EEN PAAR SECONDEN VOORDAT HIJ HET DIER ZIJN NAAM "DE GROTE AFVALBAKZITTER" GAF.

DE JACHT OP DE GROTE AFVALBAKZITTER IS NIET VAN GEVAAR ONTBLOOT: HET DIER PAST ZICH FANTASTISCH AAN ZIJN OMGEVING AAN.

LAAT DUS VOORAL NIETS IN ZIJN OMGEVING RONDSLINGEREN !

GROTE MEESTERS

Hoe ontstaat het meesterwerk van een tekenaar?

Het antwoord is eenvoudig: het wordt in pijn en wee geboren. Je ziet het aangetoond in deze oude foto van Walt Disney die net Mickey het leven heeft gegeven. Of hij er zich op dat moment wel van bewust was dat hij een der beroemdste stripfiguren had geschapen? Twijfelachtig. Kijk naar zijn gezicht...

Post voor de MOHIKAAN

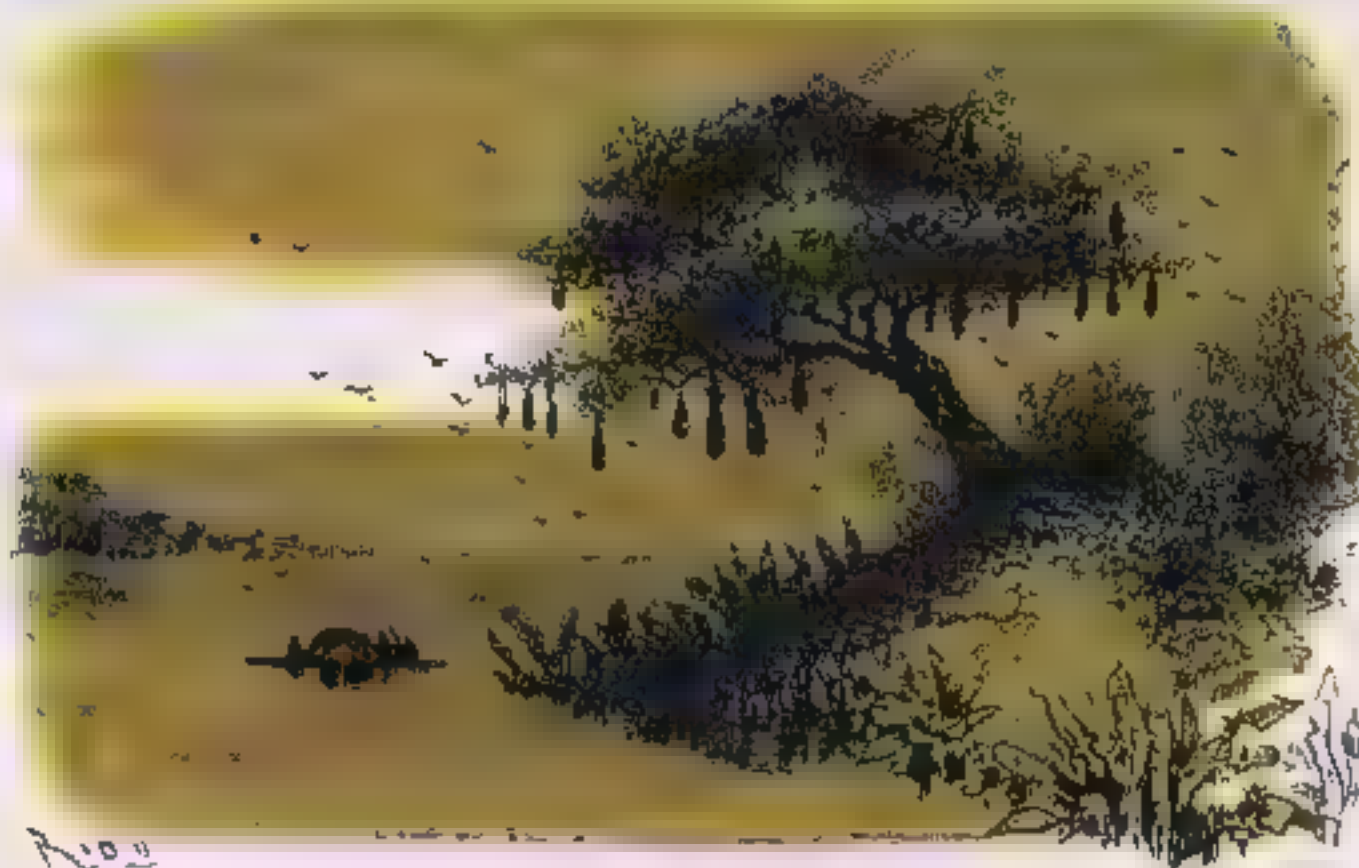

EXCLUSIEVE FOTO MET DE HANDTEKENING VAN DE VERSCHRIKKELIJKE SNEEUWMAN!

Tijdens een bergtocht, die bewonderaars van de Mohikaan onlangs hebben ondernomen, is de heer Bong Belong er in Tibet in geslaagd een foto van de Verschrikkelijke Sneeuwman te maken, en zijn handtekening voor de Mohikaan los te krijgen. Bewonderenswaardig, mijnheer Bong Belong. Ga zo door! Uw document, van onschatbare waarde, bewijst tevens het nut van de schriftelijke cursussen over de hele wereld!

EINDELIJK GEVONDEN!

Ofschoon nagenoeg iedereen in Zuid-Afrika ervan overtuigd is dat hij bestaat, toch had nog niemand het kunnen bewijzen. En alweer heeft een van onze lezers voor dit verrassende wereldnieuws gezorgd. Señor Miguel Bombona heeft in Peru de eerste foto van de Vleeslappenboom gemaakt!

WIJ ZOEKEN...

... foto's (liefst duidelijke) van alle mogelijke Niet Geïdentificeerde Vliegende en Niet Geïdentificeerde Niet Vliegende Voorwerpen. De gewaardeerde inzenders worden verzocht het echtheidsbewijs te leveren, zo mogelijk met stempel van de gemeente of provincie waar hij woont.

zwarte beestjes

Een geleerde die tot dusver altijd in het duister is gebleven zou erin geslaagd zijn te bewijzen, dat er in oost-indi-

sche inkt een variëteit van de streptococcus scepticus leeft. Professor Hieronymus Poltergeist schrijft aan deze bacterie de eigenschap toe kleine hoeveelheden van deze inkt in allerlei vormen en figuren over een vel te verspreiden. Het geheim van

begenadigde tekenaars zou er dus in kunnen bestaan, deze zwarte beestjes inktsporen over het papier te laten trekken, die precies aan de bedoeling van de tekenaar beantwoorden...

**ROBBEDOES
ONTHULT**

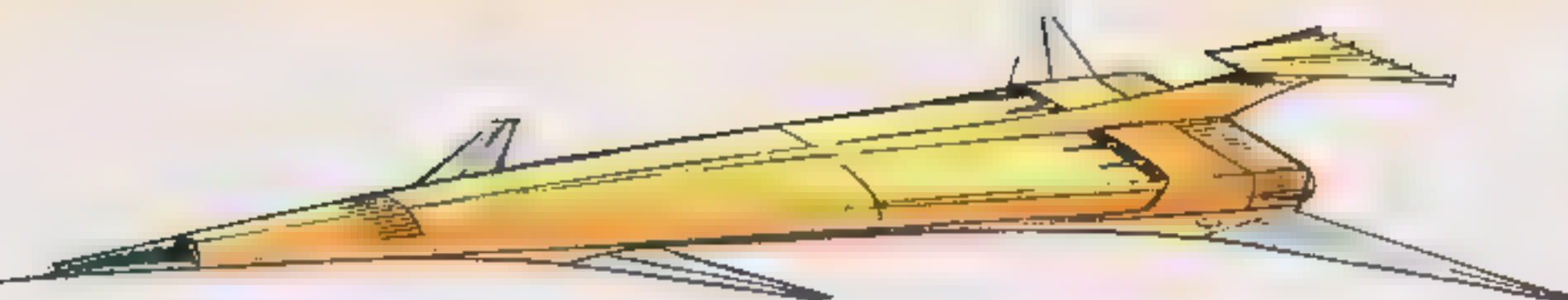
DEZE WEEK
HOE EEN IDEE
WORDT GEBOREN
IN HET HOOFD
VAN EEN
STRIPSCENARIST

EVEN NADENKEN

HISCATIRE 75

NIEUWS VAN VINEA

Voor onze lezers is Vinea geen onbekende, maar een planeet uit de melkweg M 33, die op zowat twee miljoen lichtjaren afstand van onze aarde om zijn twee zonnen heen draait. Hierbij houdt Vinea steeds dezelfde kant naar die twee zonnen toe gekeerd, waardoor het op die kant dan ook verschrikkelijk heet is. Op de donkere zijde van Vinea, steeds van de zonnen afgekeerd, is het eeuwig donker en verschrikkelijk koud. Om te kunnen leven hebben de Vineanen op de grenszone tussen de warme en de koude hel een gebied bewoonbaar gemaakt dank zij een kunstmatig klimaat.

Dit alles is onze lezers duidelijk geworden door de drie avonturen van onze vrienden Yoko Tsuno, Ben en Paul, die werden verteld in "Trio in het Onbekende", "Vulcanus' Smidse" en vooral in de "De Drie Zonnen van Vinea", waarin Khany, de knappe Vineaanse, hen heeft meegenomen om hen met haar planeet kennis te laten maken.

Door middel van een heel apart

televisietoestelletje kan Yoko rechtstreeks beelden uit Vinea ontvangen, en met Khany dus contact houden. Nu zegt Yoko daar nooit veel over, maar ze heeft ons toch een paar dingen onthuld.

De Vineanen zouden bijna klaar zijn met de bouw van een nieuw luchtschip dat op hun atmosfeer is berekend — een groot transporttoestel dat een snelheid van 3.000 km/u bereikt. Aan de hand van Yoko's beschrijving hebben we er een schets van gemaakt.

Toen we haar daarna om meer gegevens gingen vragen, hebben we Yoko niet meer kunnen bereiken. Ze was, heette het, met een onbekende bestemming vertrokken. Vreemd genoeg waren ook Paul en Ben vertrokken zonder adres achter te laten.

Het ziet er wel naar uit dat ze aan een nieuw avontuur zijn begonnen. Op Vinea misschien?

We houden onze lezers op de hoogte...

Dank U

De Dwaaste der Mohikanen spreekt deze week zijn dank uit aan zijn gewaardeerde medewerkers Malik, Bom, Hilaire, Brouyère, Terence, Roger Leloup, Van Luik en Albert Blesteau.

VOOR VOLGENDE WEEK belooft hij een ZWIJNEBOEL, gemaakt door een geweldig team, dat je dit soort dingen met een gerust hart kunt toevertrouwen: mensen als Mitacq, Devos, Rohat, Vittorio, Brouyère, Darasse, Counhaye, Watch, Bom, Cauvin. In nauwe samenwerking, dat spreekt vanzelf, met de Mohikaan himself: Je kunt er donder op zeggen, dat we dat varkentje wel even zullen wassen. Wie dat nummer volgende week te pakken krijgt, mag zeggen dat hij heeft gezwijnd! Ik zeg je maar dat...

OP VRAAG VAN EEN WEETGRAGE LEZER NAAR DE WERKING VAN EEN PARKEERMETER, WORDT HIER EEN TIPJE VAN DE SLUIER OPGELICHT.

HEB JE AL GEHOORD?...

DAT ER ONDER IEDERE PARKEERMETER EEN GEPENSIONEERD POLITIEAGENT ZIT?

ZO KNOOP IK DE EINDJES AAN ELKAAR

DOOR EEN METALEN BUIS VALT HET KLEINGELD, DAT JE IN DE GLEUF STOPT, IN DE DIENSTPET VAN DE GEPENSIONEERDE POLITIE-AGENT ONDER DE PARKEERMETER. DE GEPENSIONEERDE POLITIEAGENT HAALT HET GELD UIT ZIJN PET EN DRAAIT DE ZWENGEL VAN HET APPARAAT SNEL EEN HELE OF HALVE SLAG TERUG (DAT HANGT VAN HET GELD AF DAT JE ERIN HEBT GESTOPT). DAARNA DRAAIT HIJ HEEL LANGZAAM DE ZWENGEL MET DE WIJZERS VAN ZIJN HORLOGE MEE. ALS DE PARKEERTIJD OM IS, EET HIJ EEN BOTERHAM TERWIL HIJ OP DE VOLGENDE KLANT WACHT.

van Luik

DIT IS 'N HEEL GOED GELEGEN METER. JE MOET WEL VOORTDUREND OP JE HOEDE ZIJN, MAAR HET WERK VRAAGT GEEN GROTE INSPANNING...

De grijpplanten bewegen zich naar de kerncentrale toe. De getoerden hebben geen idee van het gevaar...

de mini-mensjes

ALLEMAAL
AUTOMATISCH
GESERVEERD. HIER
EEN MUNTSTUK IN ...

...EN ALSTUBLIEFT: EEN
KOFFIE ZWART MET
SUIKER! OP UW
GEZONDHEID!

WELNEE,
MAN!

IK HELP 'T JE HOPEN ...
WANT D'R ZIJN VAN DIE
PADDESTOELSOORTEN DIE IK
LIEVER NIET ZIE GROEIEN ...

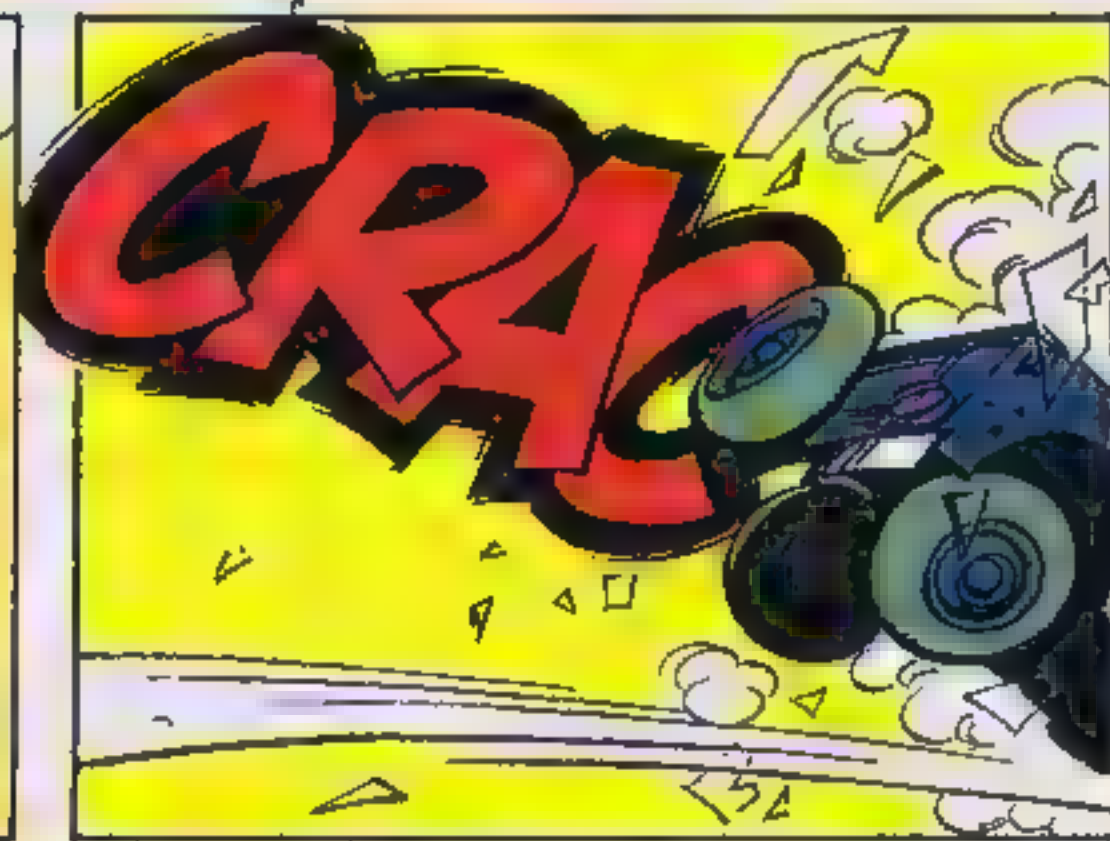
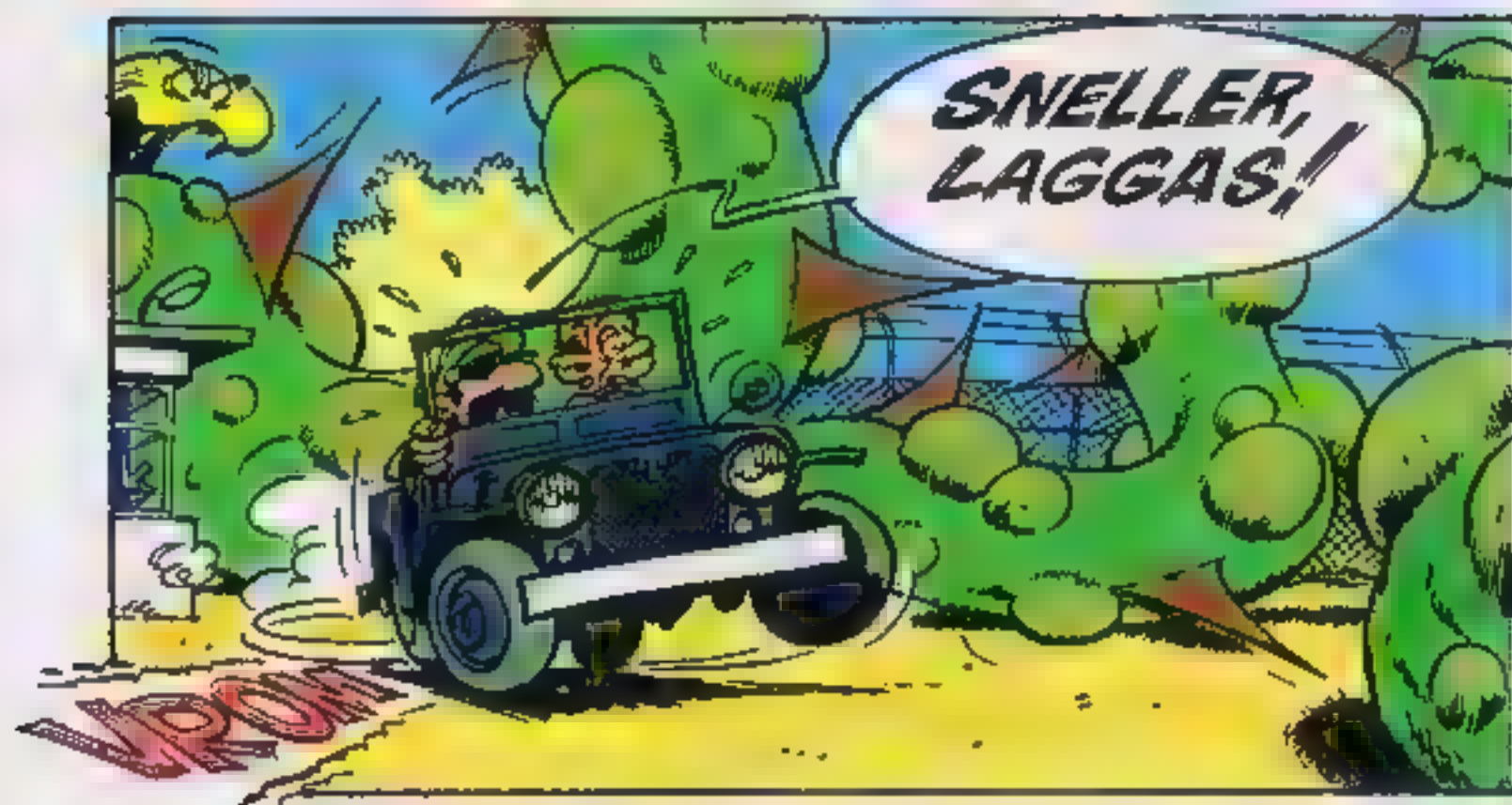
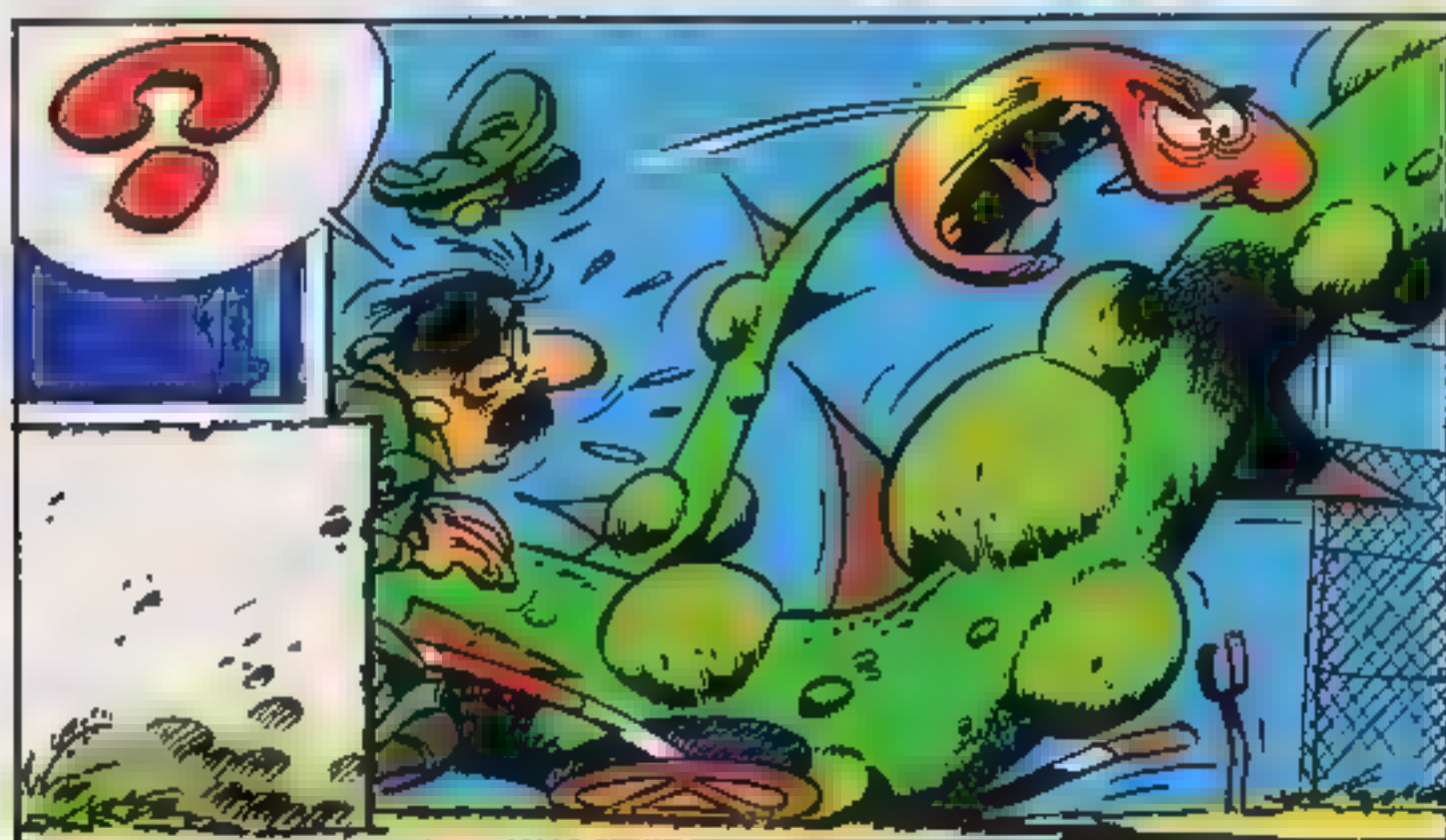

REKEN MAAR
VAN NO!

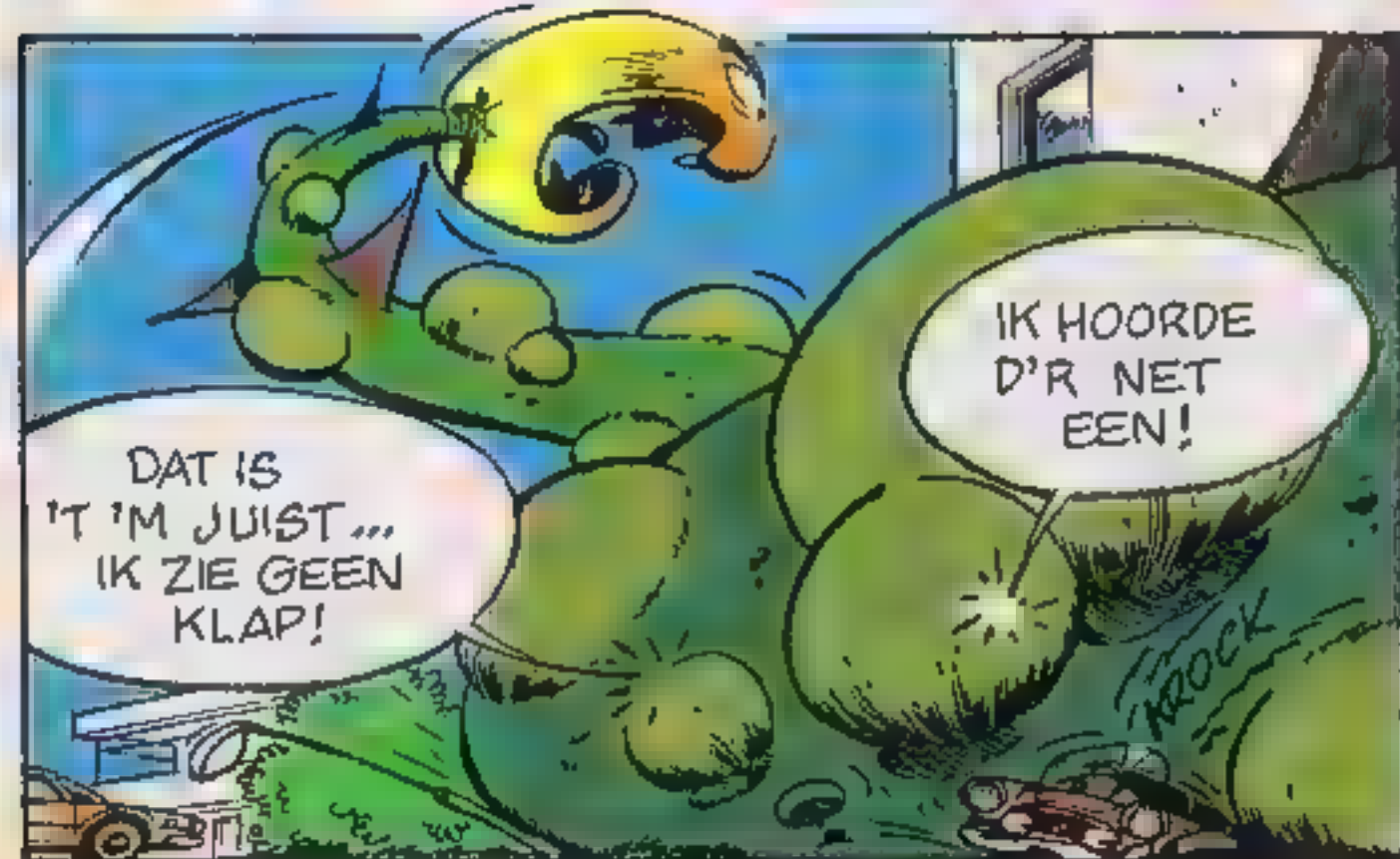
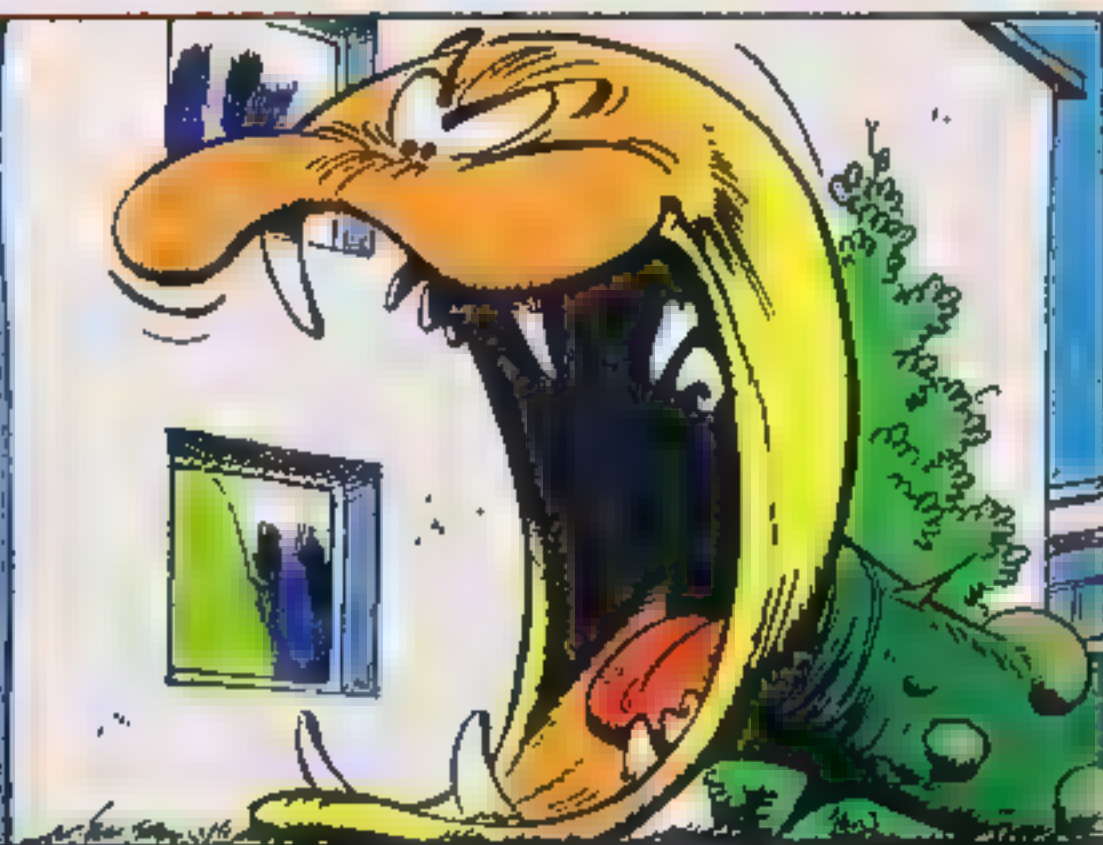

GRIJPERS VAN DE SAMOERAÏ

SERON + MITTE!

de mini-mensjes

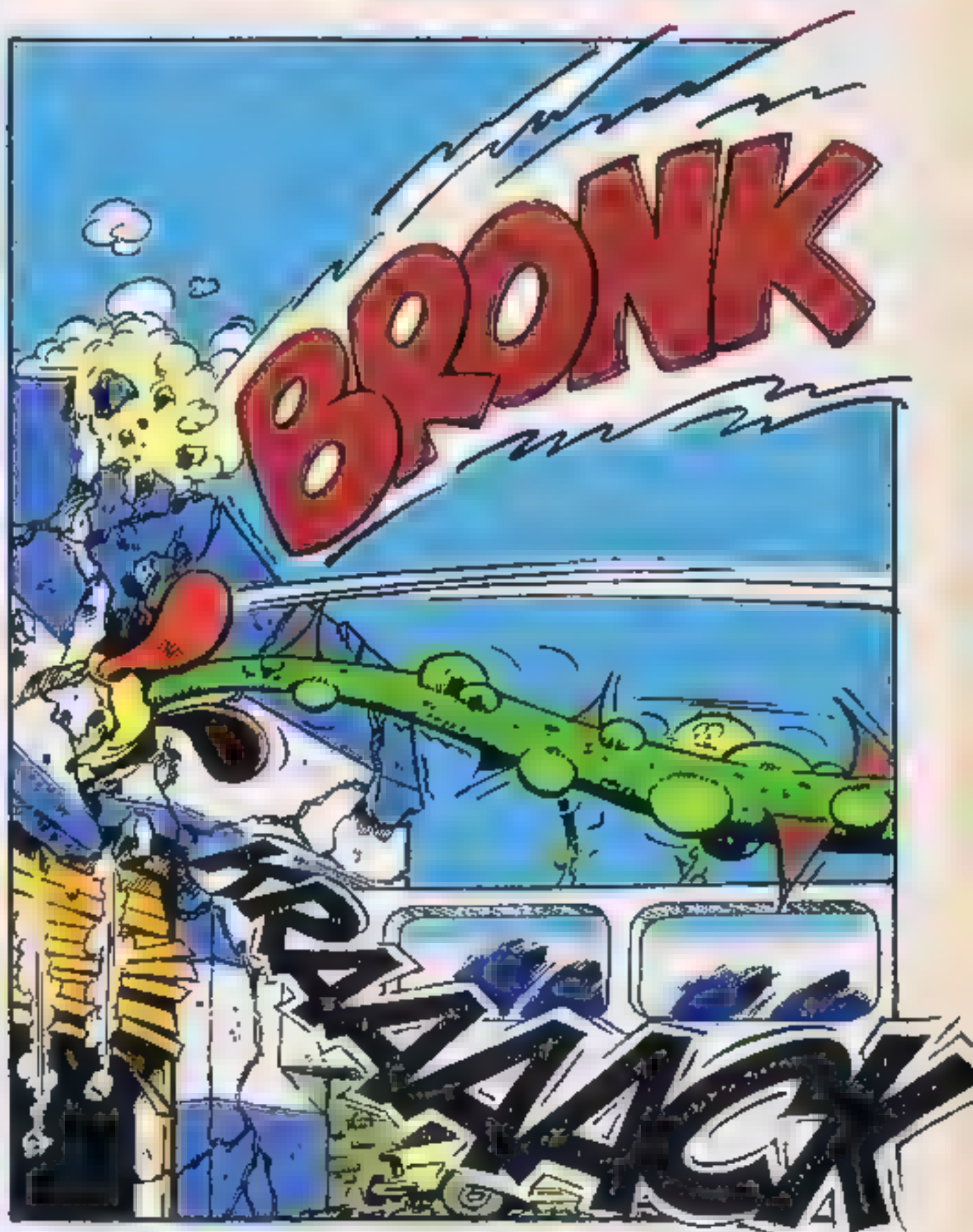
WAT ZIJN ZE VAN PLAN?!
ZE BLIJVEN STOKSTIJF
STAAAN ... NET ALSOF ZE
ERGENS OP WACHTEN ...
DAAR! DIE GRUJPER IS
ANDERS! DAT LIJKT DE
AANVOERDER WEL!!!

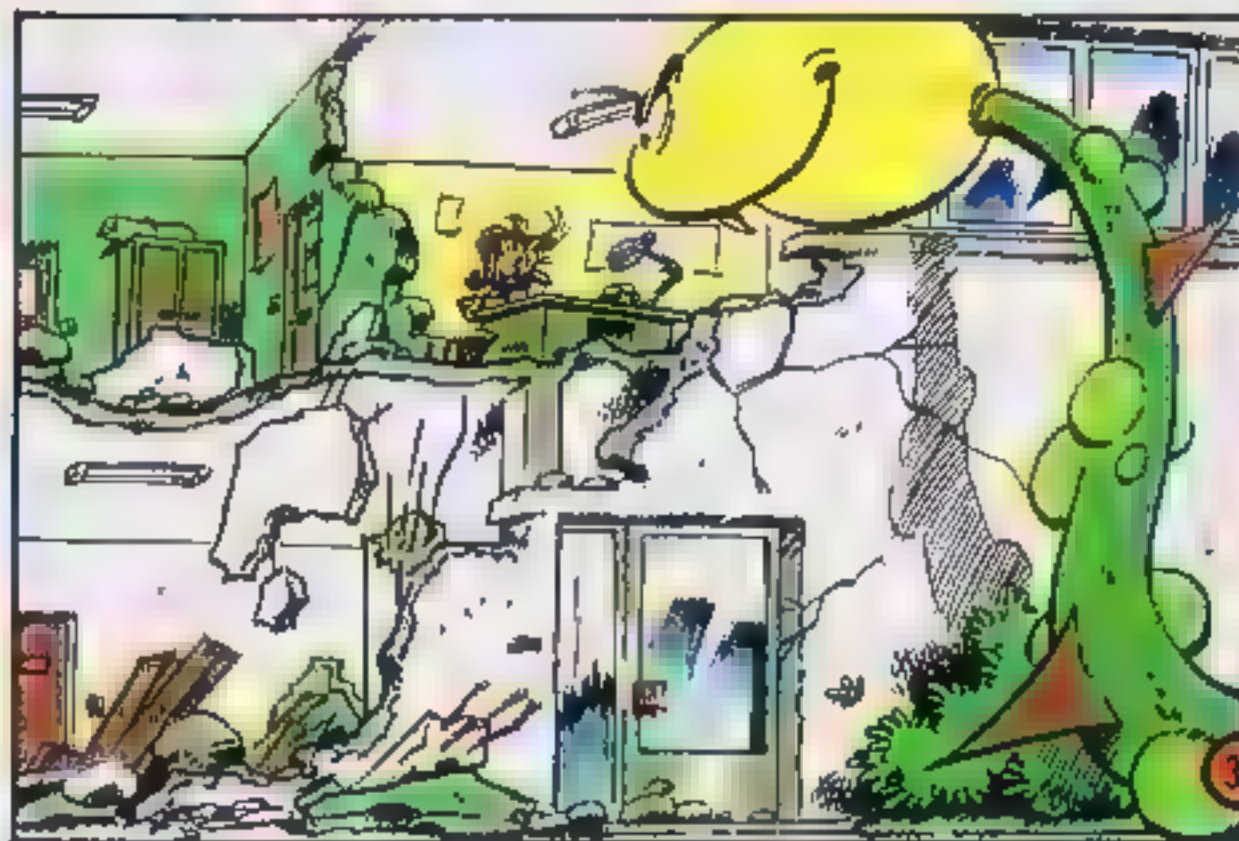
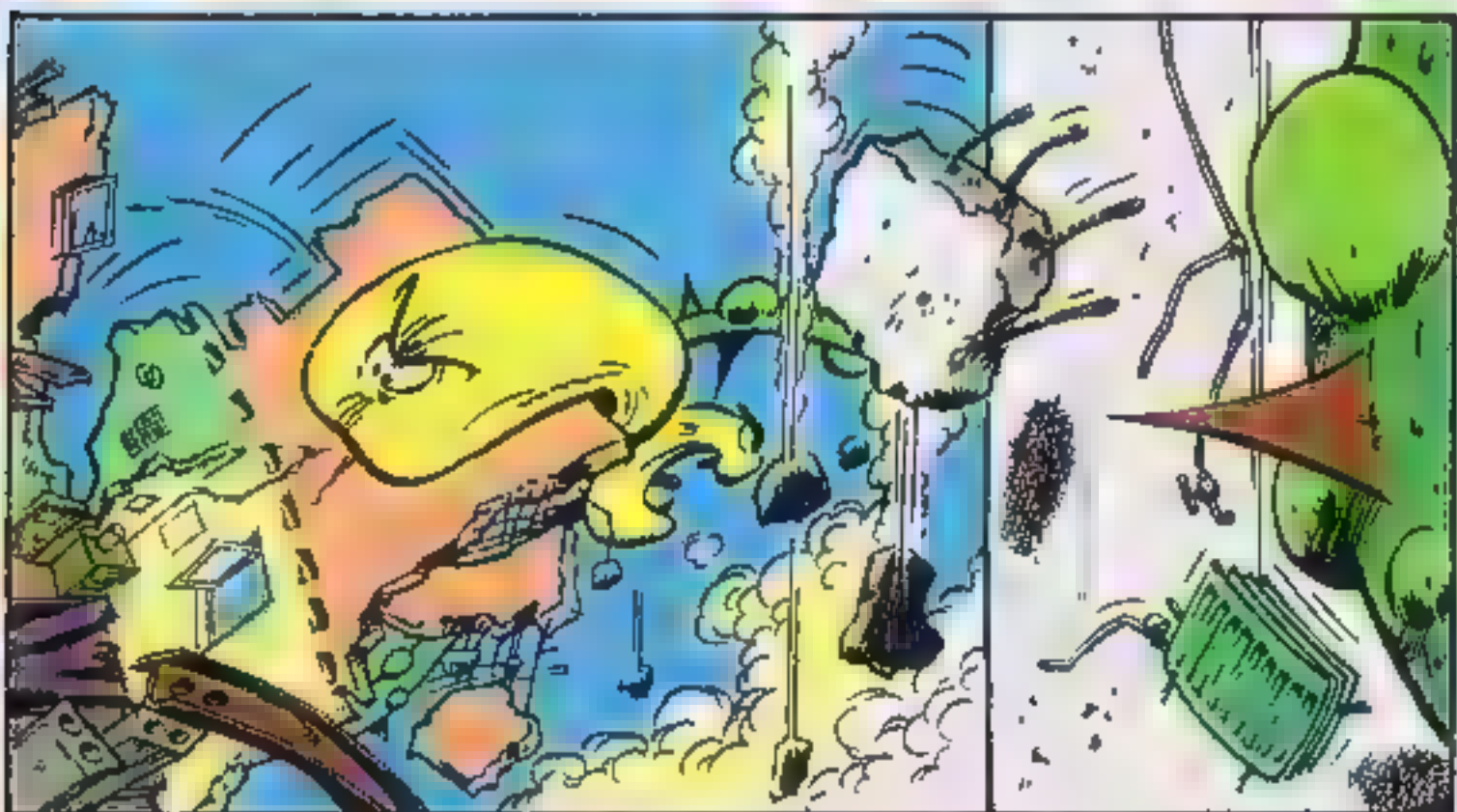
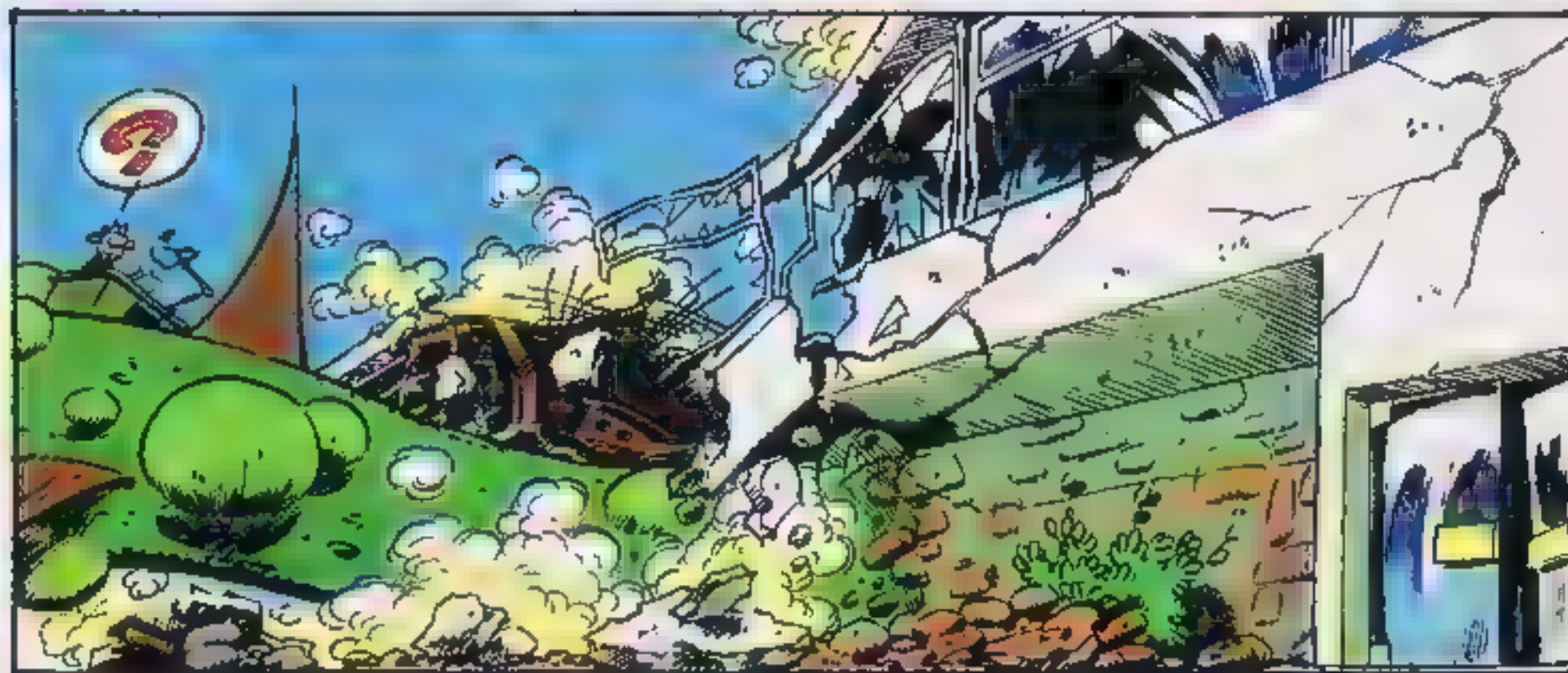

GRIJPERS VAN DE SAMOERAI

SERON + MITTEL

VERDIKKIE!
DIE ENE HEEFT EEN
AANVALSSEIN GEGEVEN! ZE
MAKEN 'T ZAAKJE MET DE
GROND GELIJK!

ZO PRATEN ECHTE ZEEROVERS...

Zwartbaard en zijn grootvader Bestevaar zijn twee bovenste beste gabbers, die als zeero- vers aan de kost komen. Deze ruwe bonken kunnen best met mekaar opschieten, en als het oms tot handtastelijkheden komt, is dat gewoon om hun woorden 'n tikkeltje kracht bij te zetten. In dit 20ste album, een lel van een

album, staan 8 complete, indrukwekkende zeeroversverhalen.

"De nieuwe avonturen van Zwartbaard"

zijn net uit, en overal verkrijgbaar: 80 F - fl. 4,95. Uitgeverij Dupuis.

Zwartbaard en Bestevaar varen onder de vlag van het striptblad Robbedoes.

PAF
PAF
PAF

Robbedoes is een weekblad van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., en wordt gedrukt in België.

Redactie en administratie:
Voor België: Livornostraat 97,
1050 Brussel.
Voor Nederland: Industrie-
straat 13, Sittard.

ABONNEMENTEN

Belgie: 1 jaar: 1.040 F; 6 maanden: 520 F; 3 maanden: 260 F - P.R. nummer 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Groot-Hertogdom Luxemburg:
1 jaar: 1.080 F; 6 maanden: 540 F; 3 maanden: 270 F

Nederland: 1 jaar: Fl 62,40; 6 maanden: Fl 31,20; 3 maanden: Fl 15,60 - Giro-nummer 211714 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Industriestraat 13, Sittard.

Overige landen: 1 jaar: 1.700 F; 6 maanden: 850 F; 3 maanden: 425 F - P.R. 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Een abonnement begint te lopen met het eerste nummer van de maand die volgt op de betaling, tenzij de abonnee dit uitdrukkelijk anders wenst

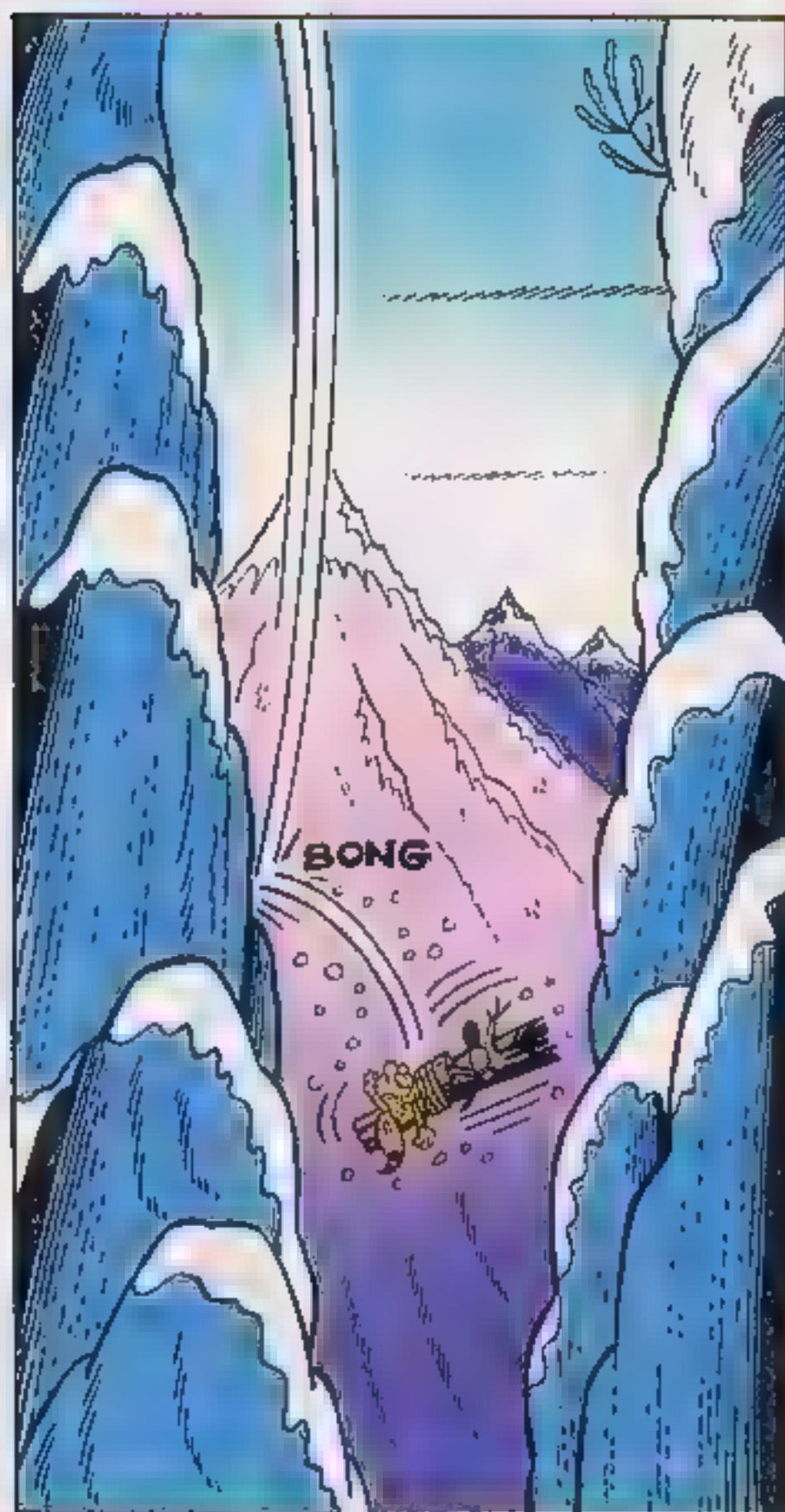
Dit exemplaar van Robbedoes mag onder geen enkele vorm als commercieel uitleenobject worden gebruikt, tenzij met uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgever.

Sam heeft de Verschrikkelijke Sneeuwman gevonden maar dat bekomt hem slecht...

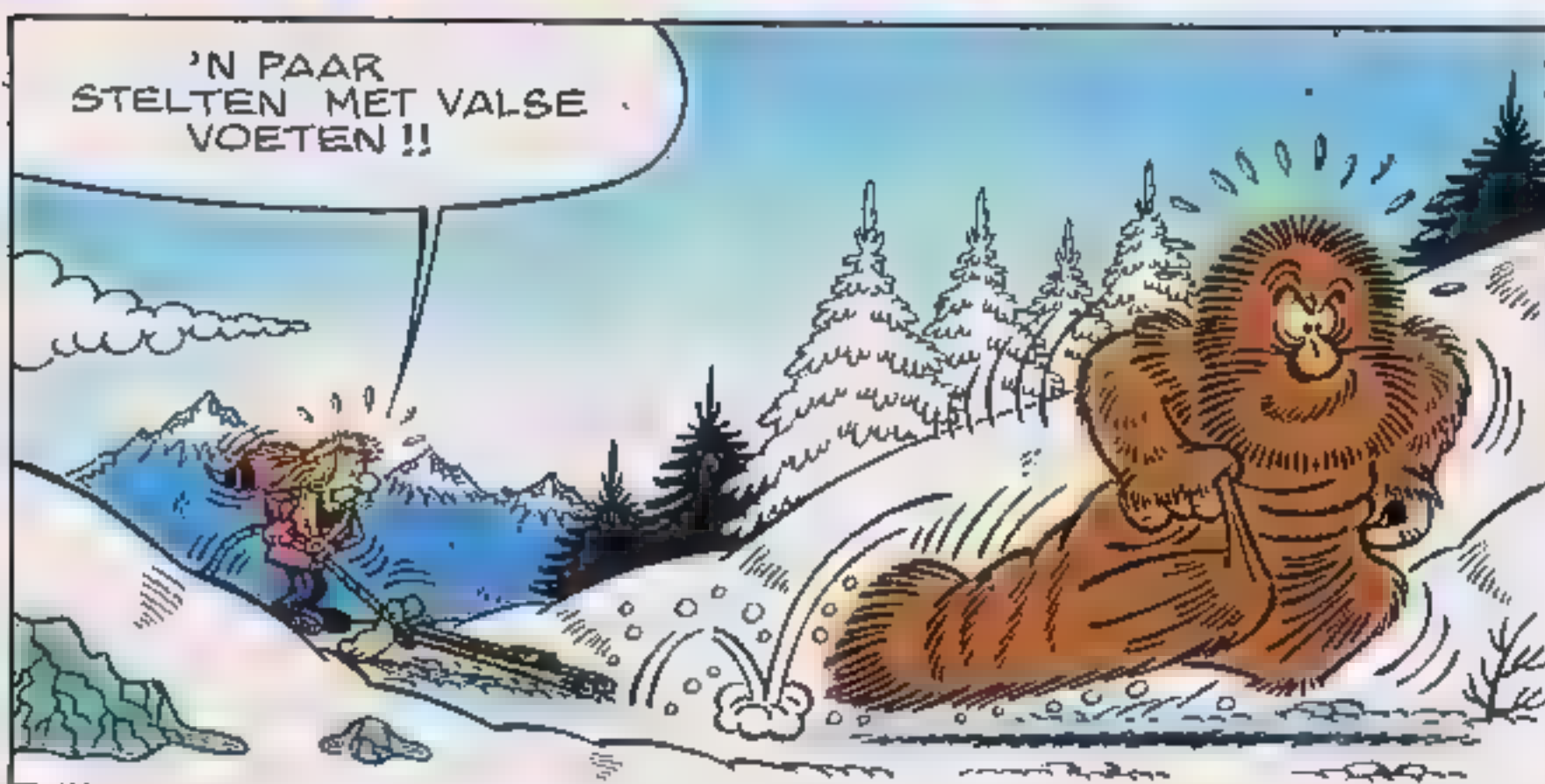
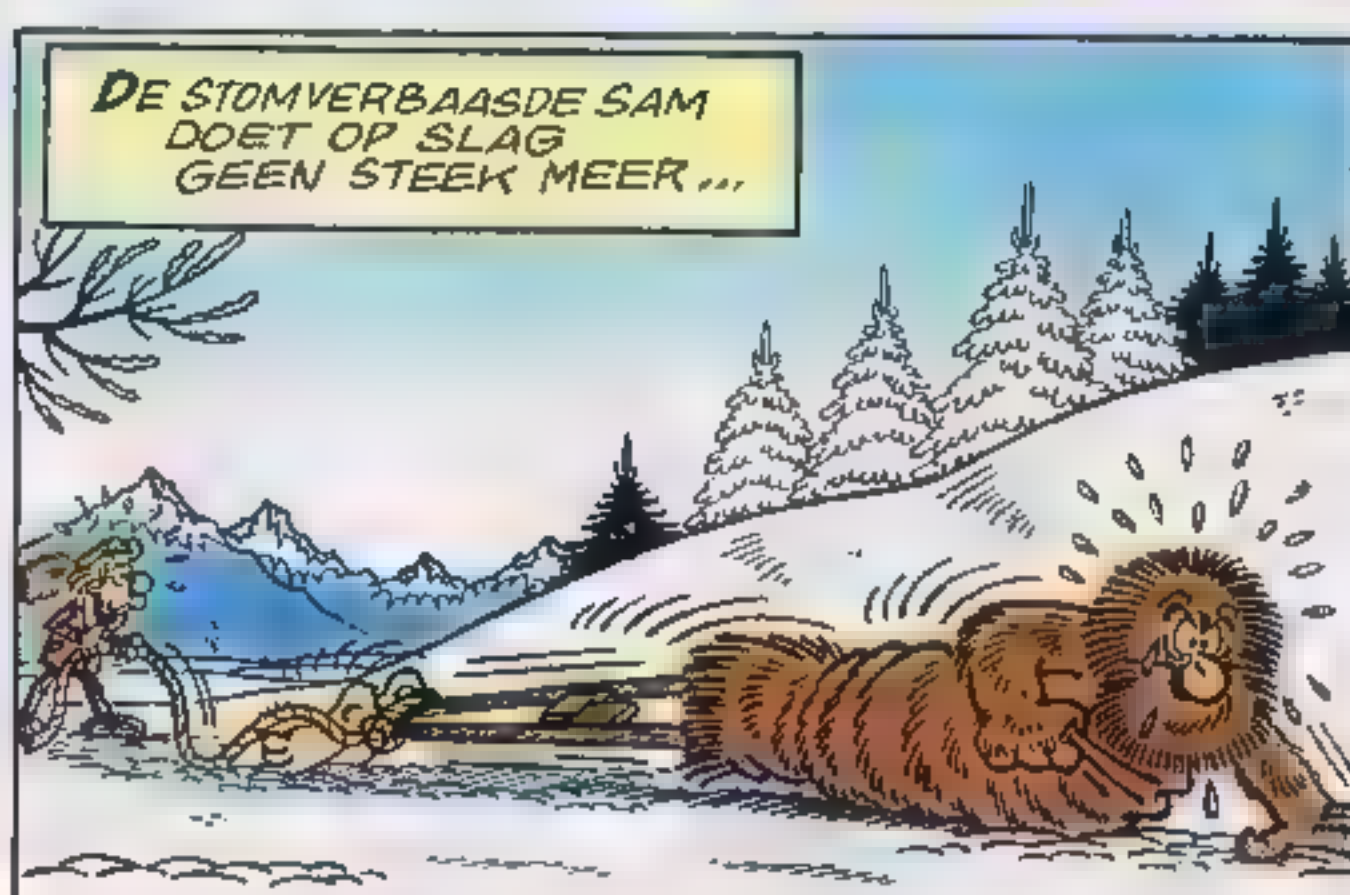
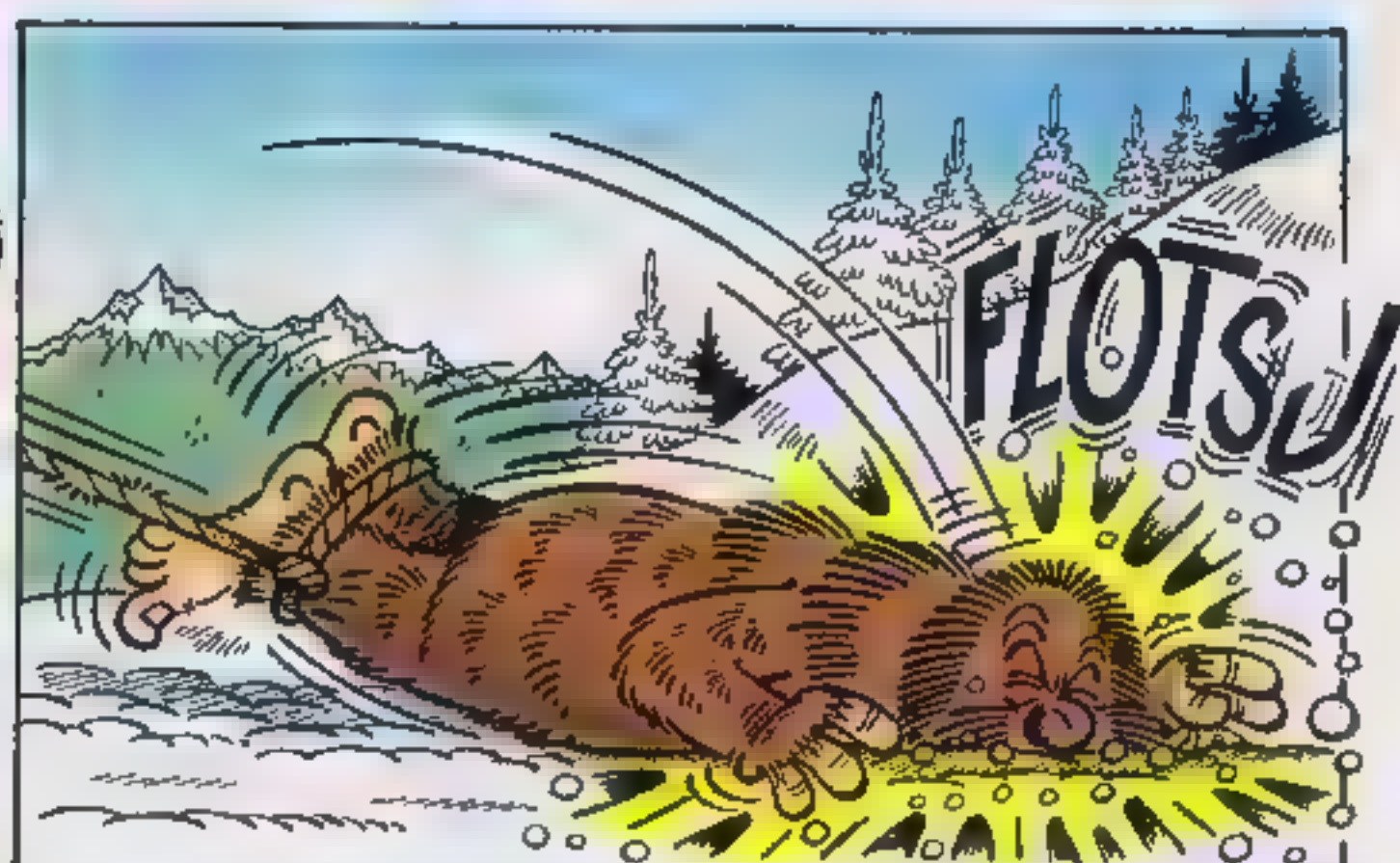
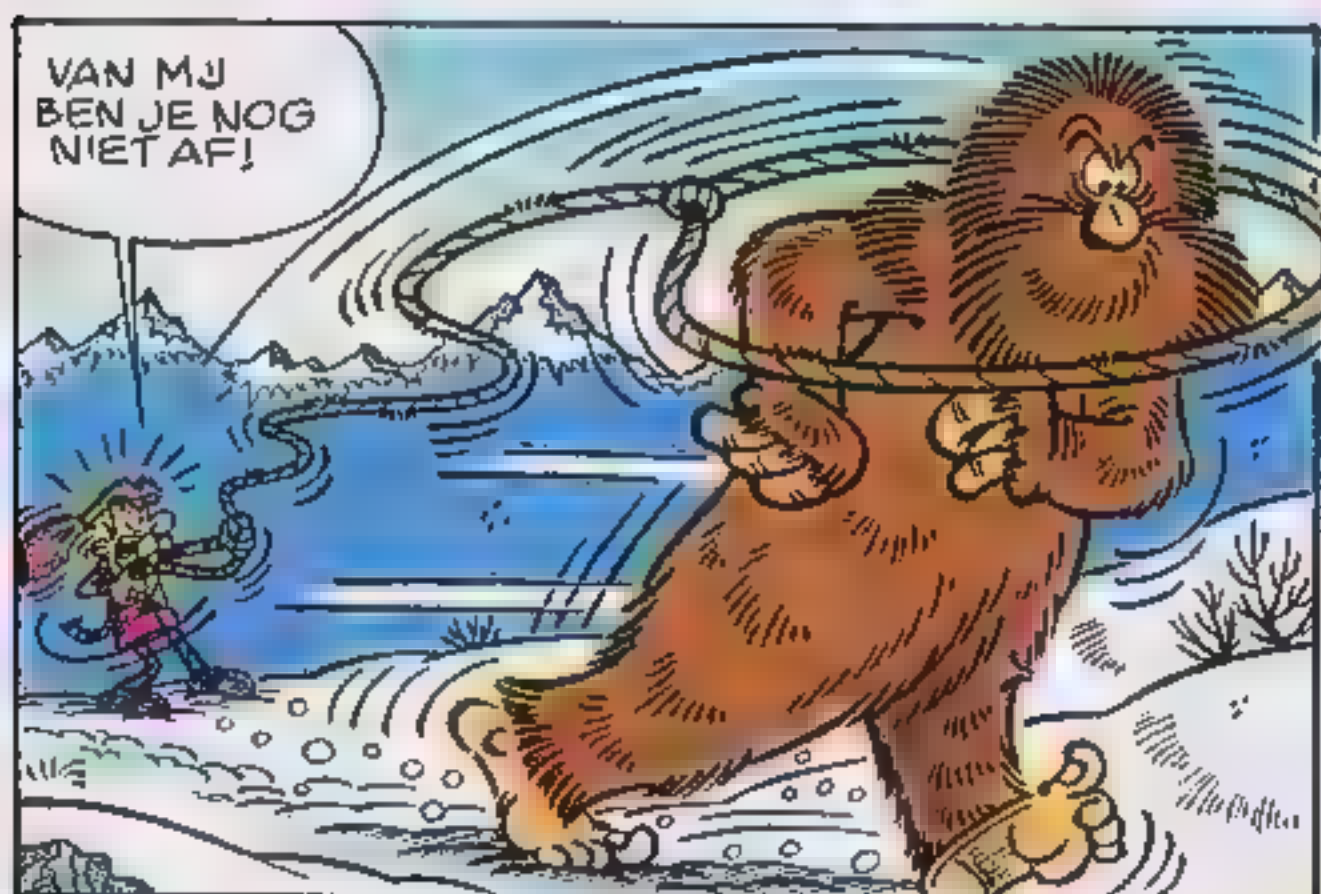
Sam

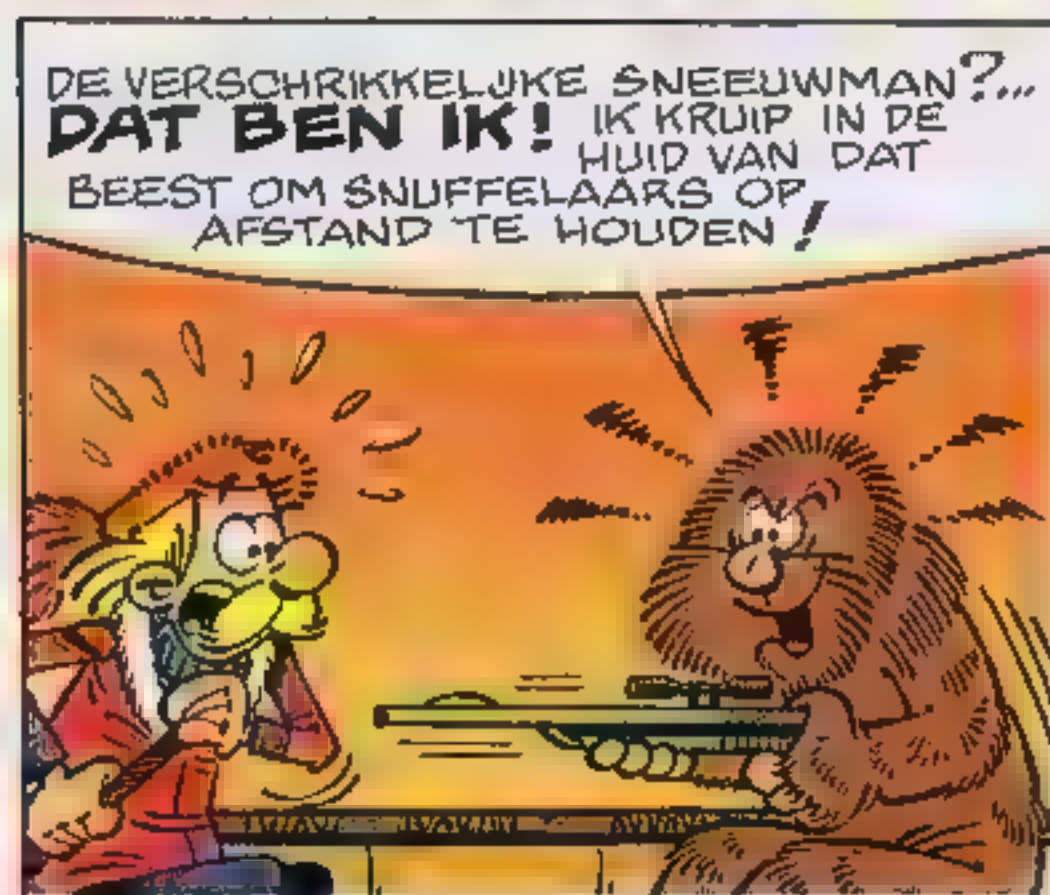
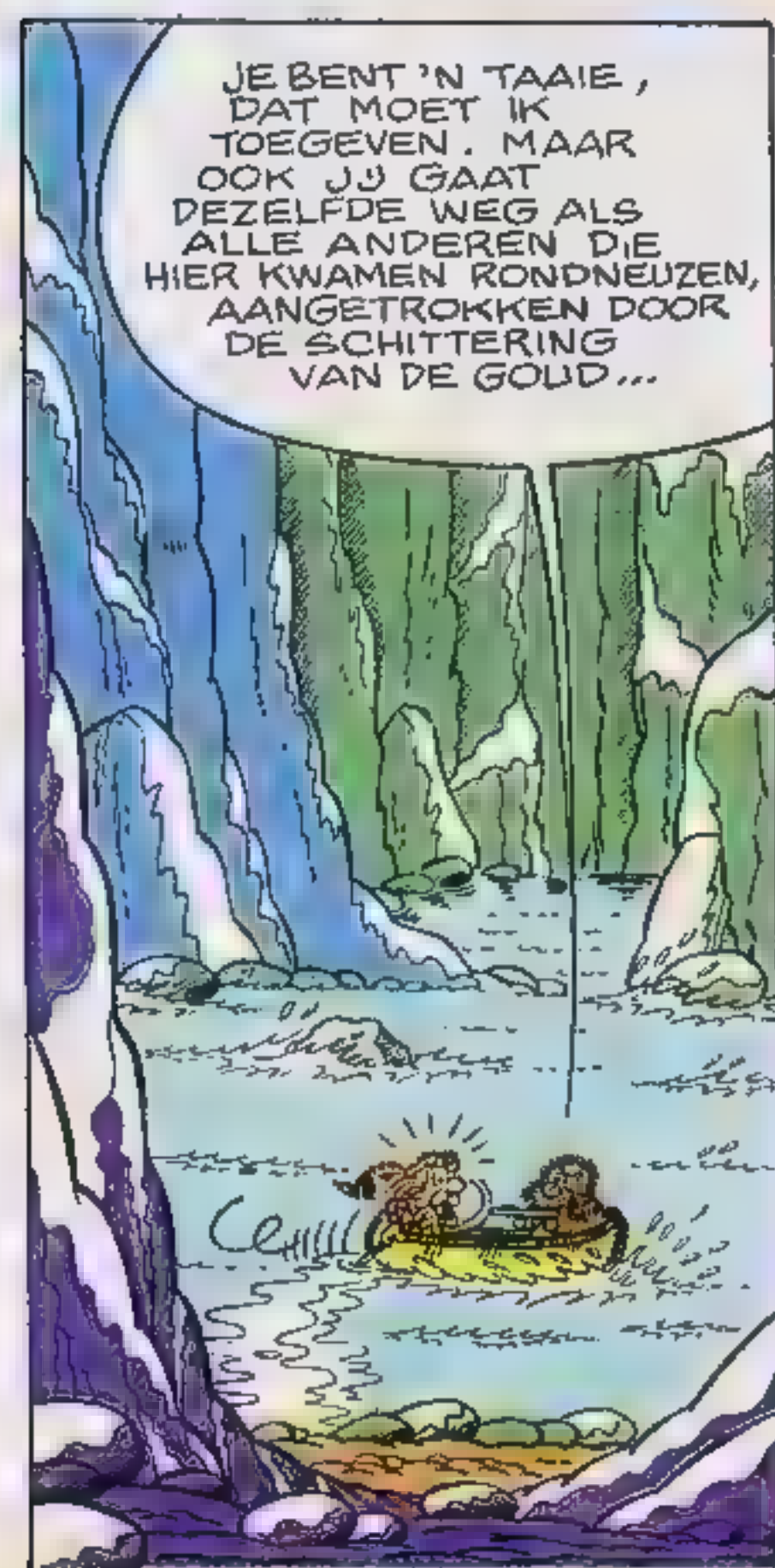
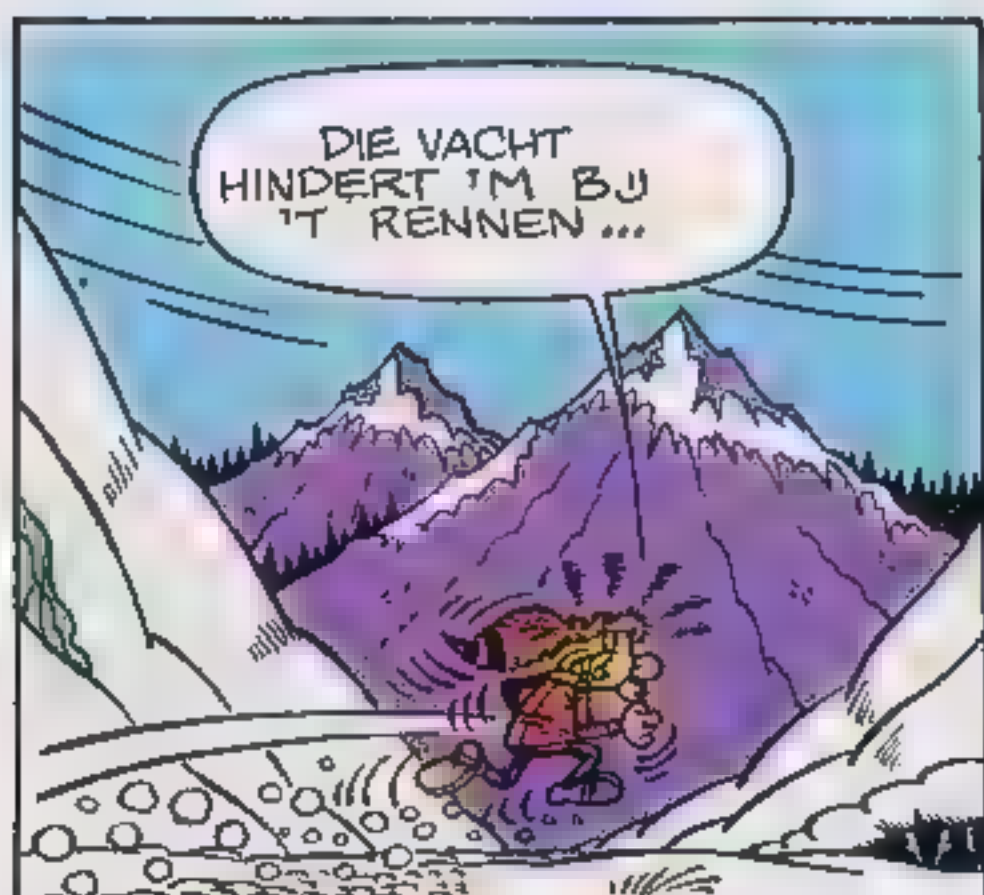
EN DE VERSCHRIKKELIJKE SNEEUWMAN...

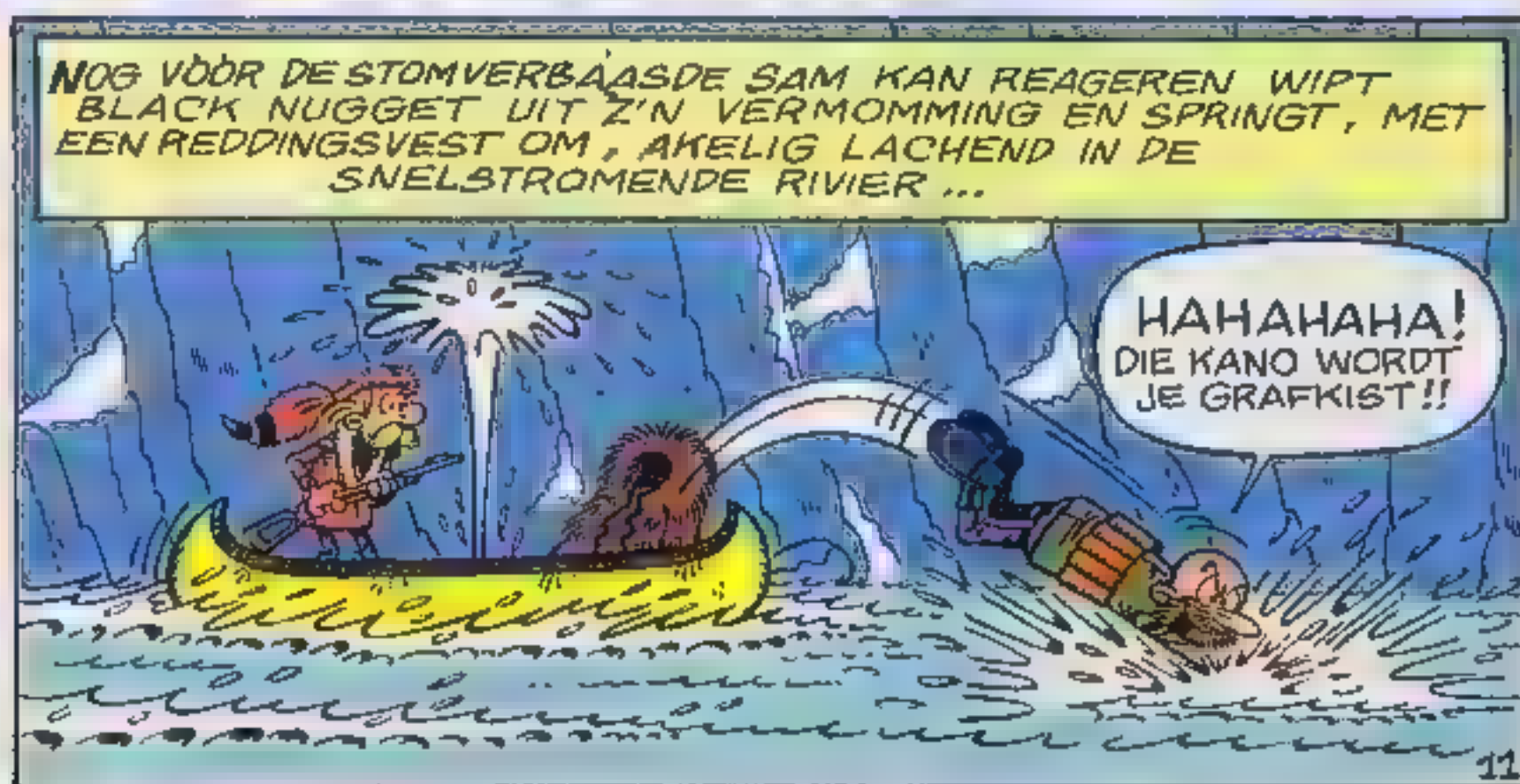
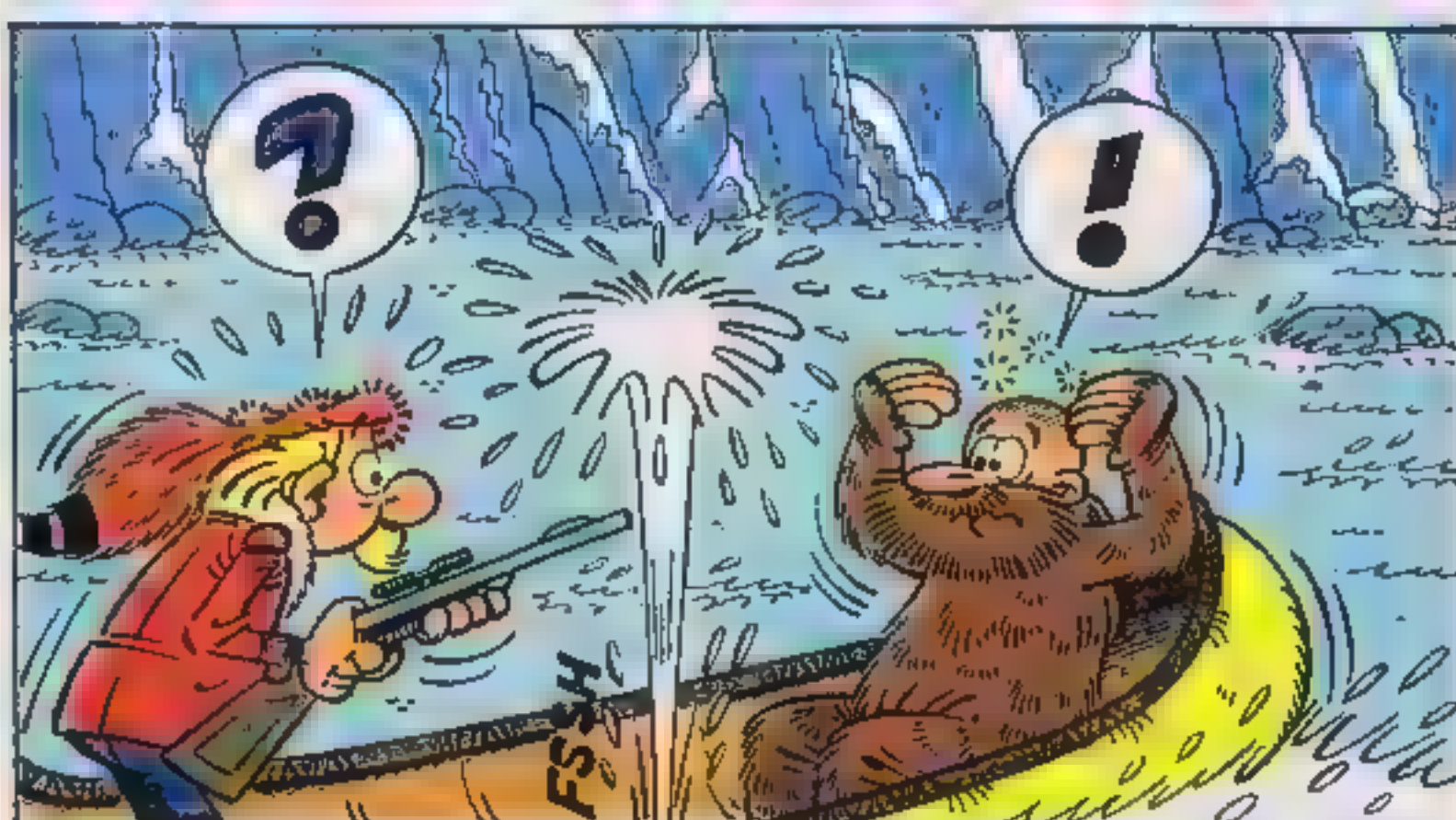
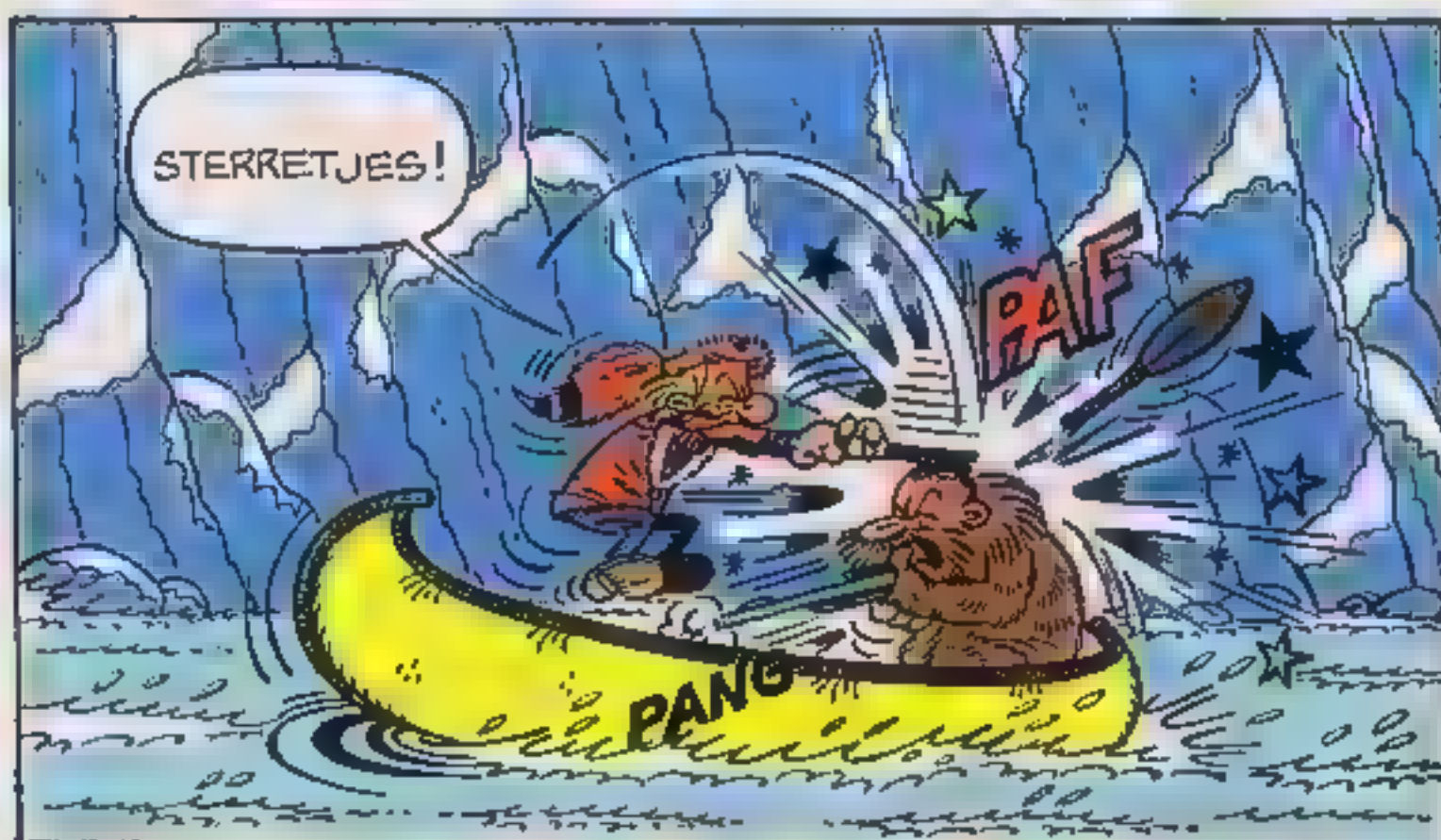
LAGAS
DELIEGE

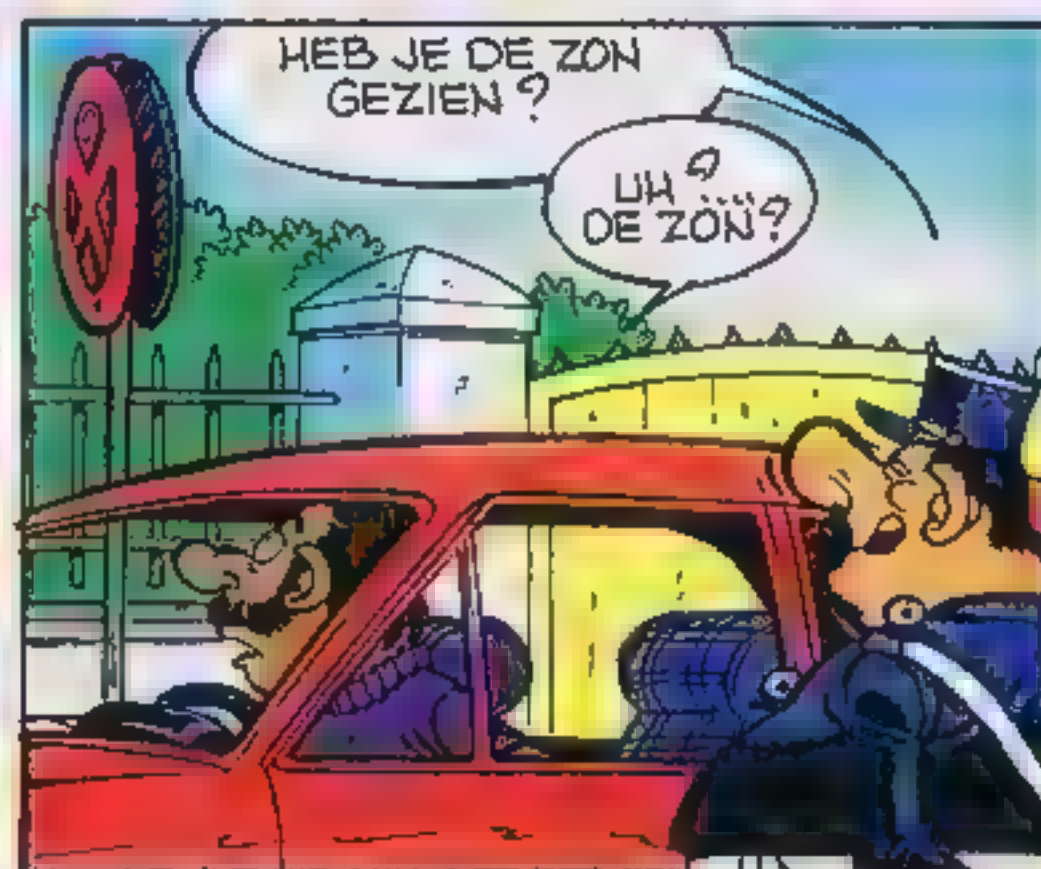
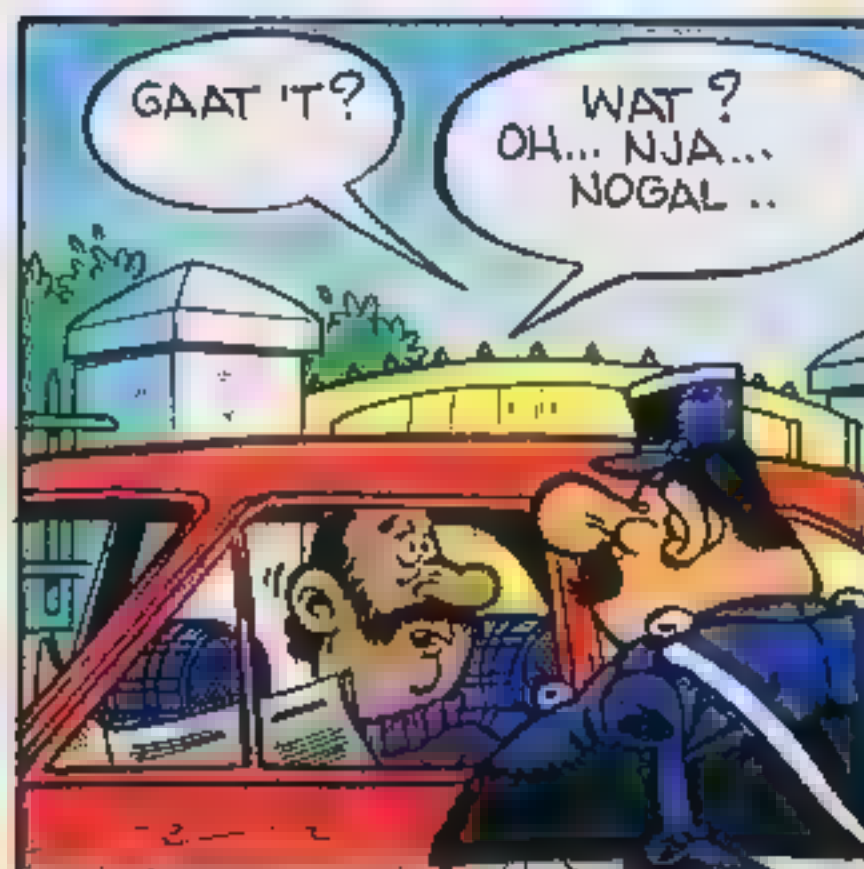
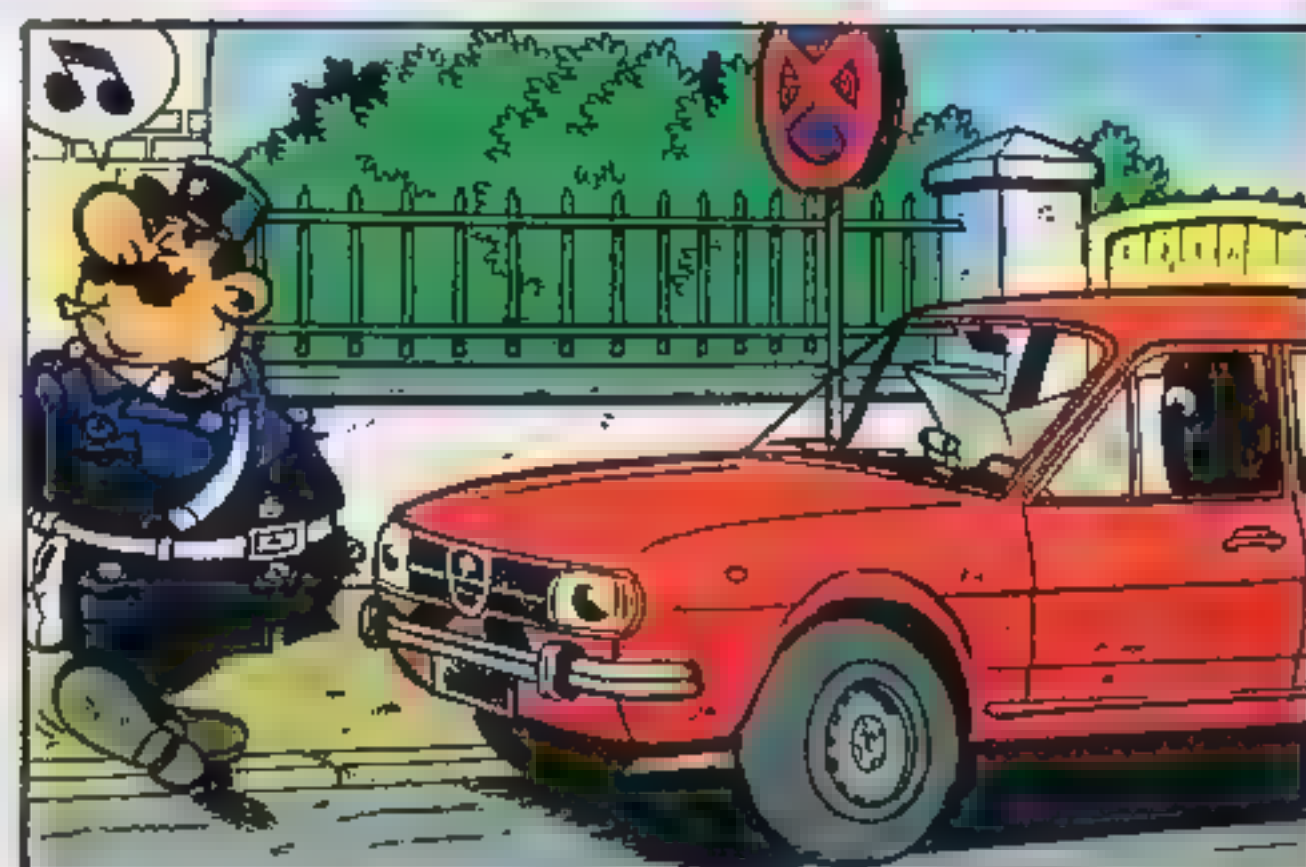
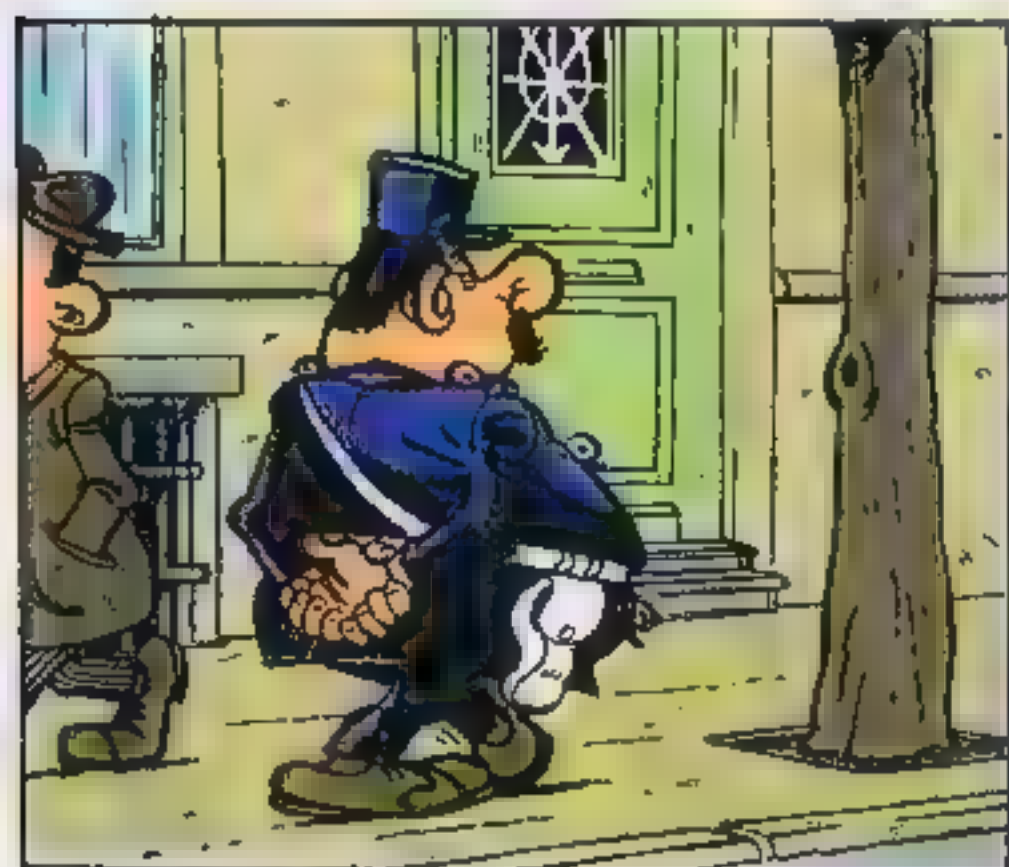
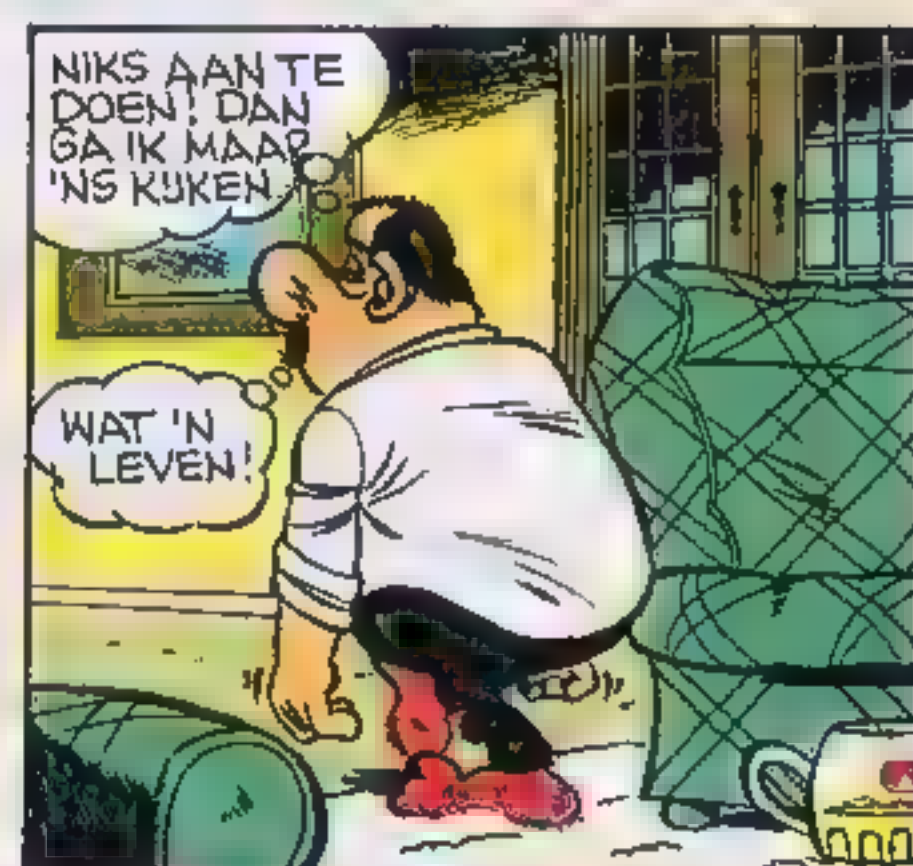
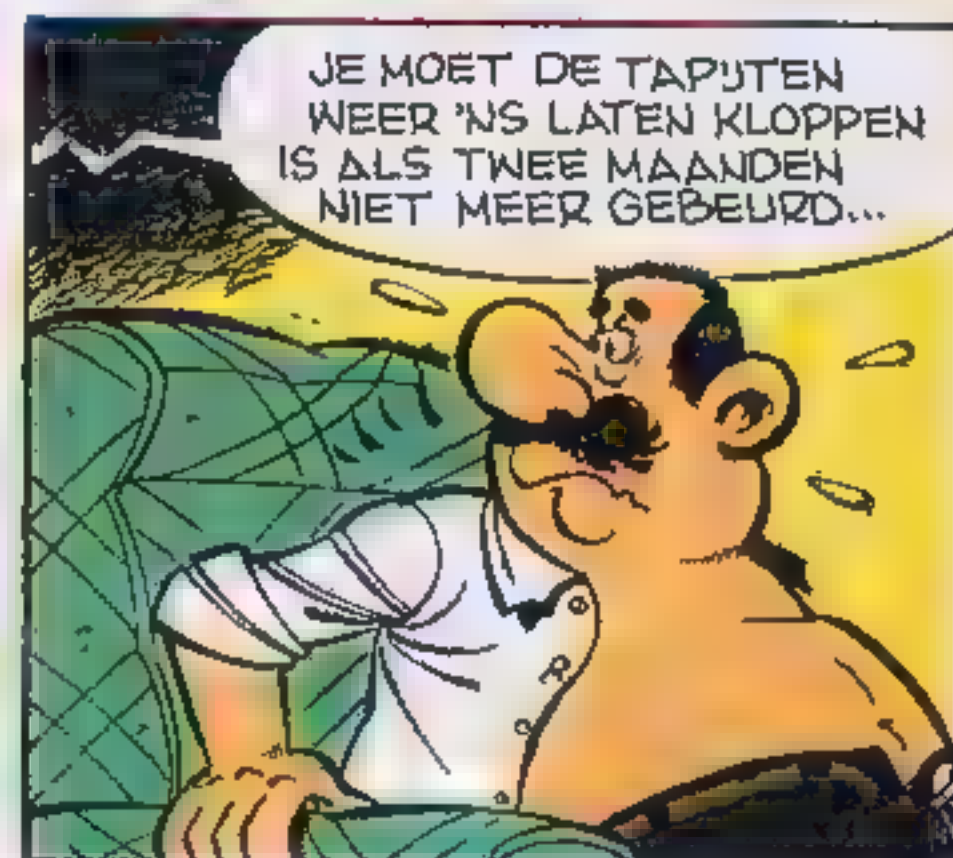
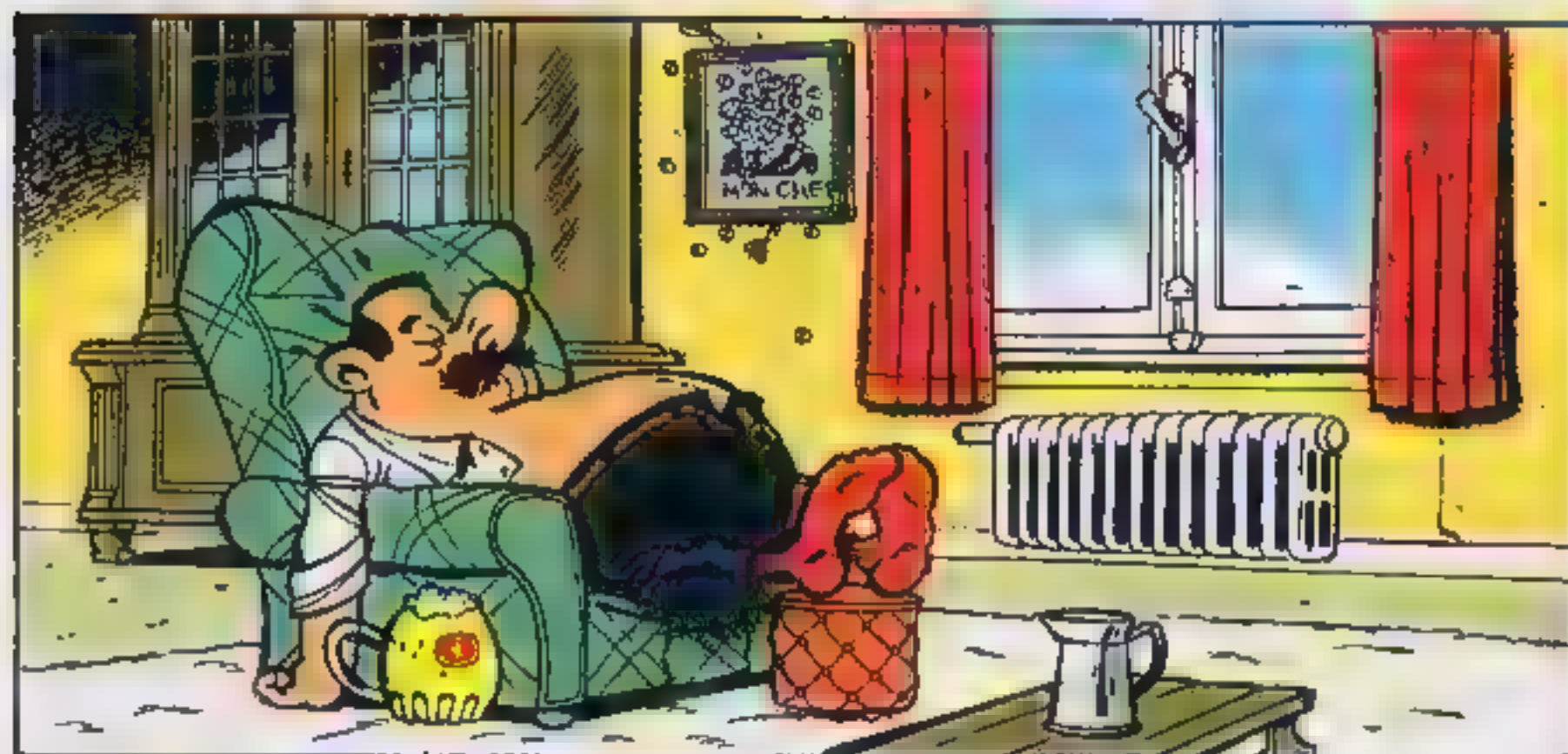

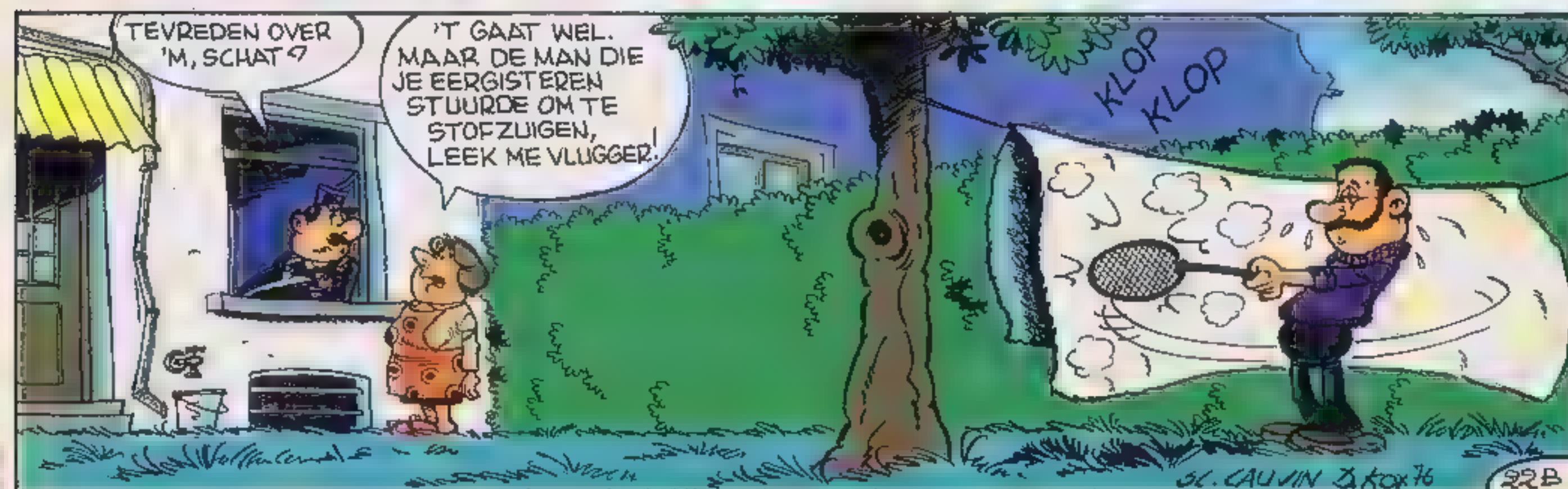
vervolg

Graag weten...

1) Wanneer is Robbedoes opgericht. 2) Waarom mogen de tekeningen voor "Plant 'n Knol niet gekleurd zijn? 3) Als je mét Belgische postzegels betaalt, kun je dan wel posters bestellen? 4) Wanneer komt er weer eens een wedstrijd? Hartelijk dank voor het geweldige kerstnummer (het Bollie-en-Billie-huis en die Billie kalender!)

Jonathan Mees, Ermelo.

1) In 1938. 2) Om technische redenen. Heeft met de kleureselectie te maken. Ook onze tekenaars werken in zwart wit. Ze geven alleen aanwijzingen voor de kleuren, die dan door gespecialiseerde inkleurders worden aangebracht. 3) Ja. 4) We hebben er geen geprogrammeerd. Dit is een heel moeilijke tijd voor bladen.

Demesmaeker?

Ik lees Robbedoes nu al vijf jaar en kan er niets anders dan goeds van zeggen. Sommige dingen vind ik wel minder goed, maar ieder zijn snaak, zeg ik dan. De beste strips: Guust Flater (ik heb al zijn albums), Sammy, Natasja, Bollie en Billie, Jaap, Beste Robbedoes en de Minimensjes. Minder goed maar niet slecht: Cara en Calebas, de Smurfjes, Oom Wim, de Dwaaste der Mohikanen, en Poesie. Slecht: reclame, Isabel, Joris Jasper, Rolf Karsten en de Interviews. 1) Waar kan ik latex-Guusten bestellen? 2) Wordt in de Guust-strip met meneer Demesmaeker niet Jidéhem gekarakteriseerd? 3) Kunt u wat meer over Franquin, DE tekenaar, vertellen? 3) Wanneer komen de Blauwbloezen terug? 4) Wanneer is Salverius gestorven? Robbedoes is mieters, en ik hoop dat dat altijd zo mag blijven

Steven de Jonge, Brussel.

1) Met de produktie van die latex-Guusten zijn we al jaren geleden opgehouden. Bij ons zijn ze al lang uitverkocht. 2) Franquin heeft wel Jidéhems echte naam gebruikt, maar Jidéhem is lang, helemaal niet dik, en heel moeilijk kwaad te krijgen. 3) Hébben we al vaker gedaan, en zullen we ook nog wel eens doen. 4) Waarschijnlijk in mei. 4) Zomer 1972.

RADAR

DE ROBOT

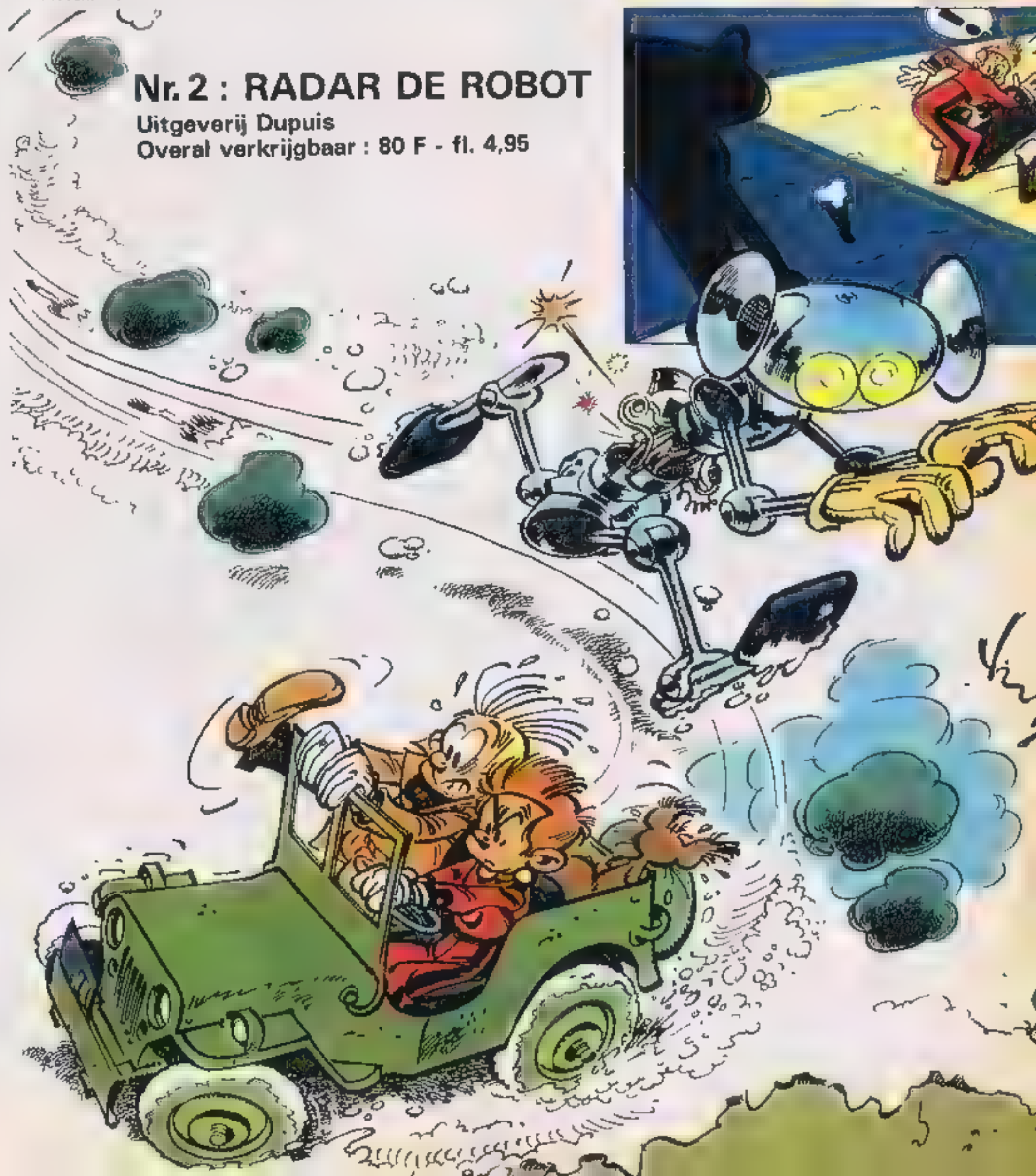
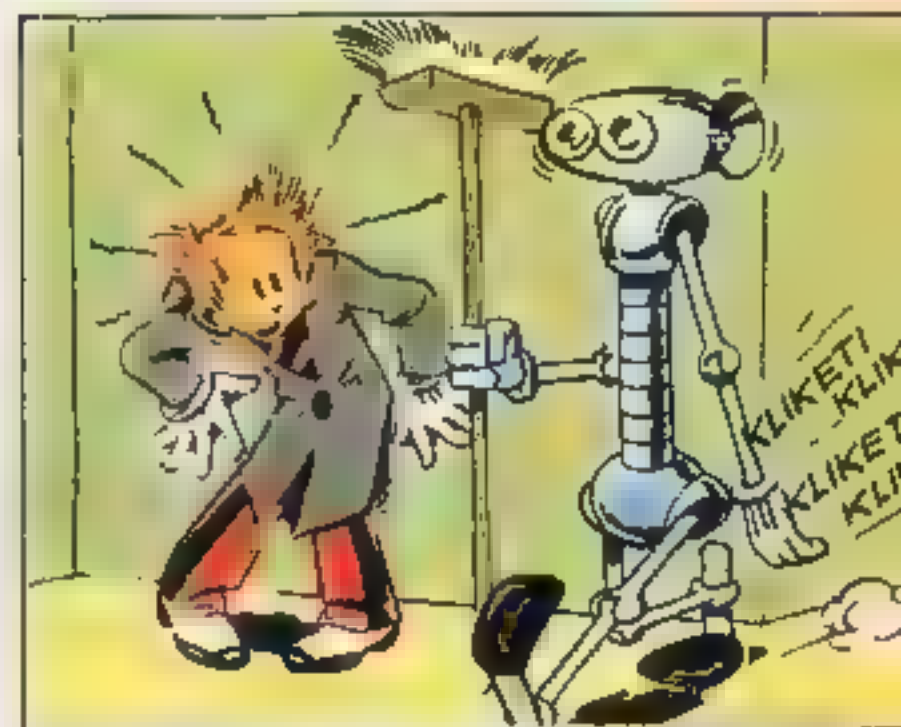
In de opmerkelijke reeks "Jeugdzonden" presenteert Franquin zijn beruchte robot Radar, in een verhaal uit 1947. Deze authentieke topper uit de Belgische stripgeschiedenis, al jaren compleet onvindbaar, werd zopas op algemene aanvraag heruitgegeven. Het is een stevig en flitsend verhaal uit de goeie ouwe tijd, met Robbedoes en Kwabbernoot in de hoofdrollen.

Nr. 2 : RADAR DE ROBOT

Uitgeverij Dupuis

Overal verkrijgbaar : 80 F - fl. 4,95

HET EINDE VAN
DE WERELD
WORDT MIJN
WERK!

De blinde grjsaard vraagt Papyrus hem te helpen om terug te keren naar het land waar hij koning is geweest...

PAPYRUS

DAAROP SPRINGT DE GRJSAARD
OVEREIND, EN BEVEELT ...

PAPYRUS, NEEM
JE TOVERZWAARD EN
HAK DE KOP VAN DE
SFINX AF!

PAPYRUS WORDT DERMATE DOOR HET BEVEL OVERDONDERT
DAT HI EEN OGENBLIK VERBAASD TERUGDEINST ...

MAAR
DIE SFINX IS
VAN STEEN!!

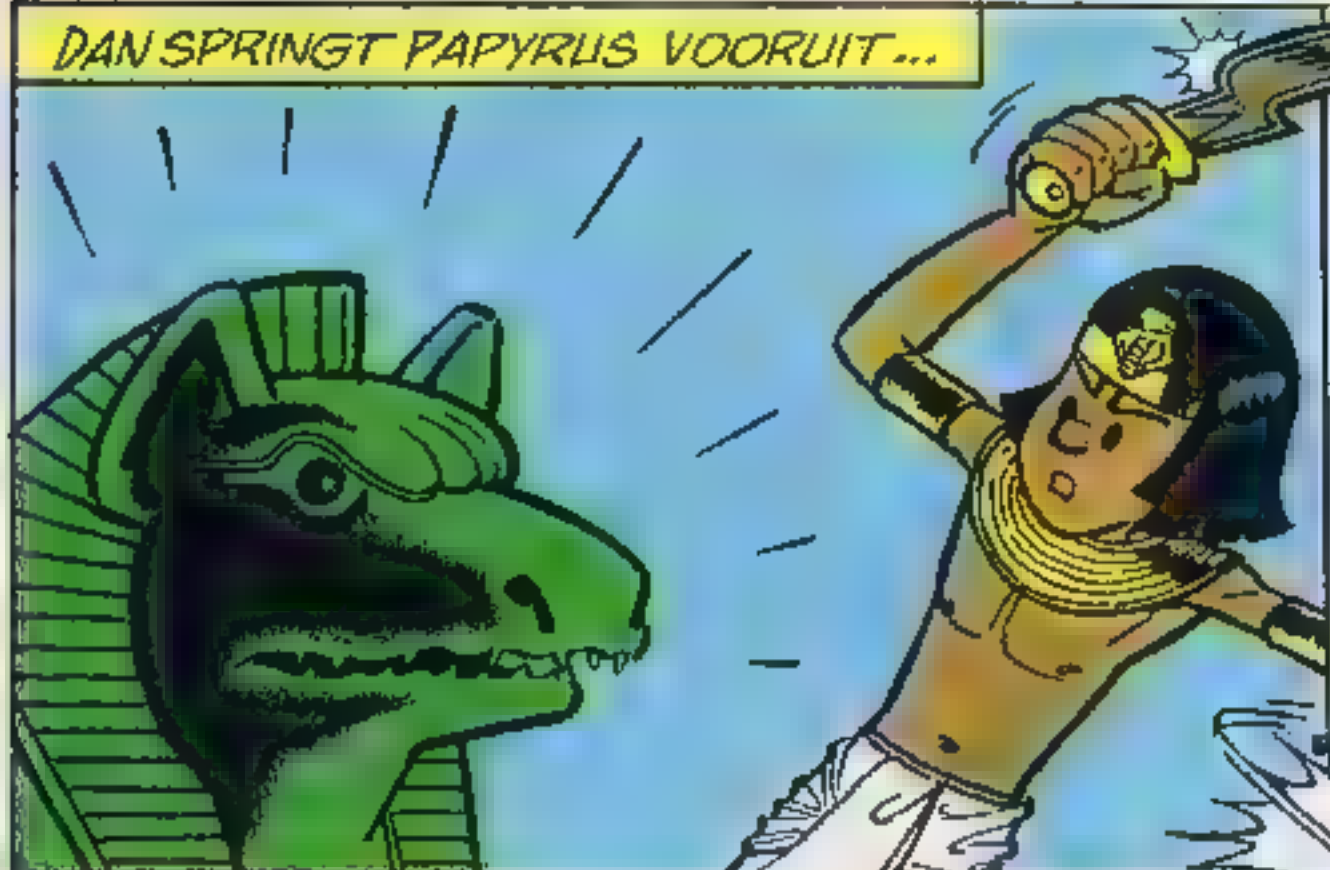

MAAR OP BEVELENDE TOON EIST
DE GRJSAARD ...

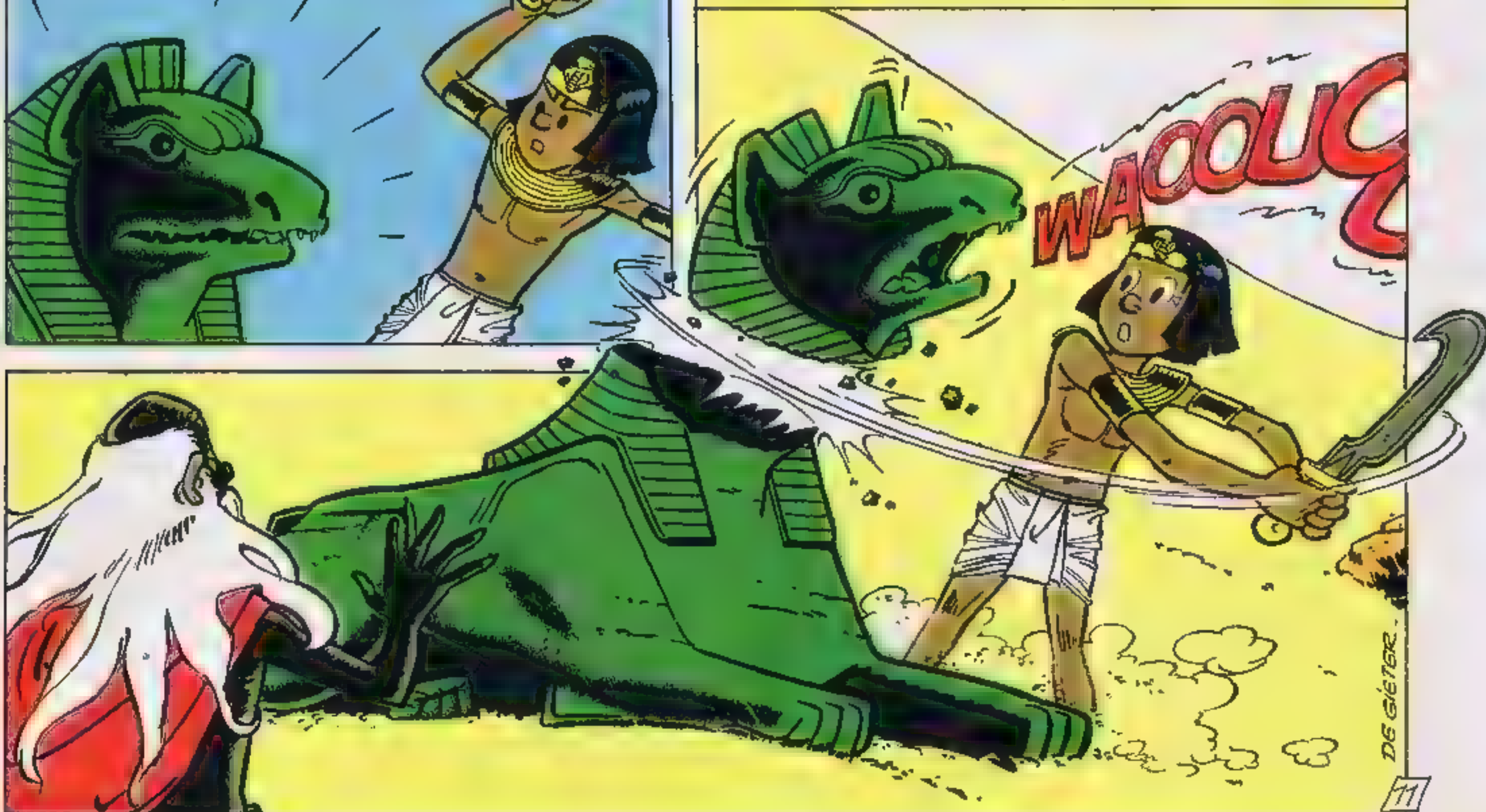
HAK DIE KOP AF,
PAPYRUS, JE HEBT
'T BELOOFT!

DAN SPRINGT PAPYRUS VOORUIT...

... EN GESCHIEDT HET ONVERKLAARBARE!
HET TOVERZWAARD SNIJDT DOOR DE STEEN ALS
EEN MES DOOR DE BOTER, TERWIJL OP HETZELFDE
MOMENT DE SFINX EEN LANGE, KLAAGLIJKE KREET SLAAKT...

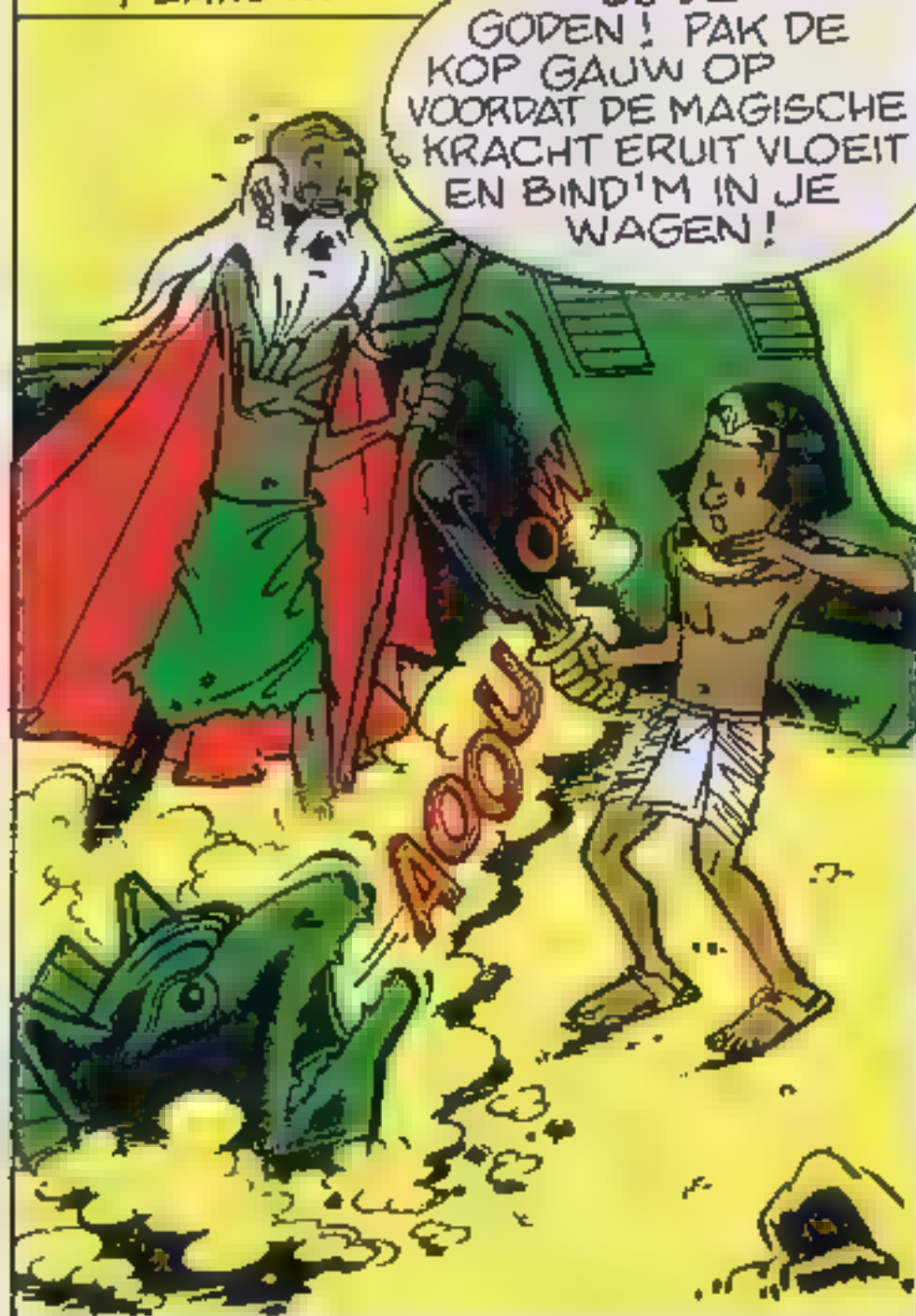

DE GIGANT ZONDER GEZICHT

DE GIETER

DE KOP PLOFT IN
'T ZAND ...

BIJ DE
GODEN! PAK DE
KOP GAUW OP
VOORDAT DE MAGISCHE
KRACHT ERUIT VLOEIT
EN BIND'M IN JE
WAGEN!

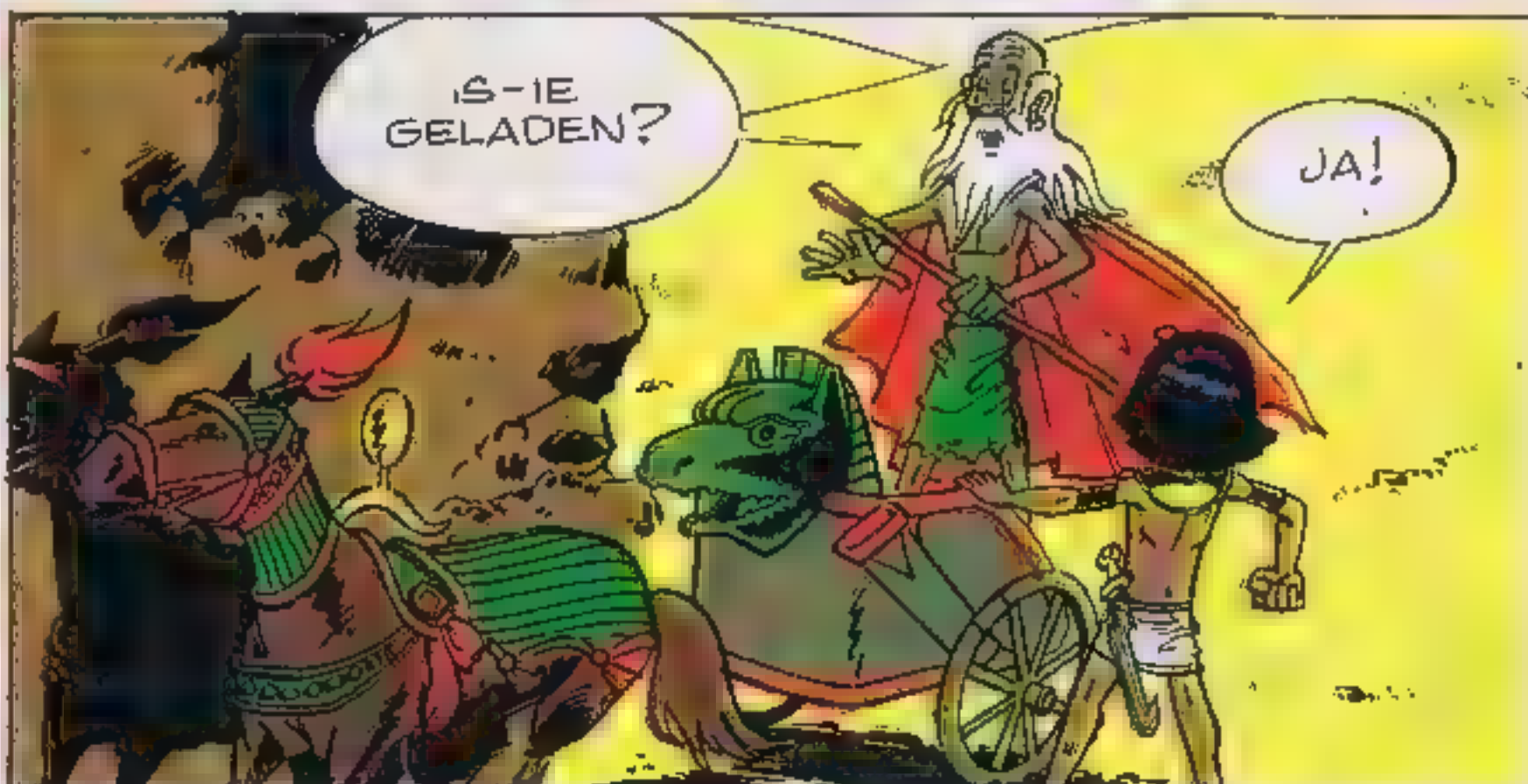

NU GEHOORZAAMT PAPYRUS ONMIDDELLIJK.
HIJ PAKT DE GROTE STENEN KOP UIT HET
ZAND EN ...

IS-IE
GELADEN?

JA!

'HOU DE TEUGELS
STRAK, PAPYRUS ...
HET IS ZOVER! ...

DE BLINDE KONING PAKT PAPYRUS'
HAND EN LEGT DIE OP DE
AFGEHAKTE KOP ...

WAAROP DE KOP
BEGINT TE SPREKEN!

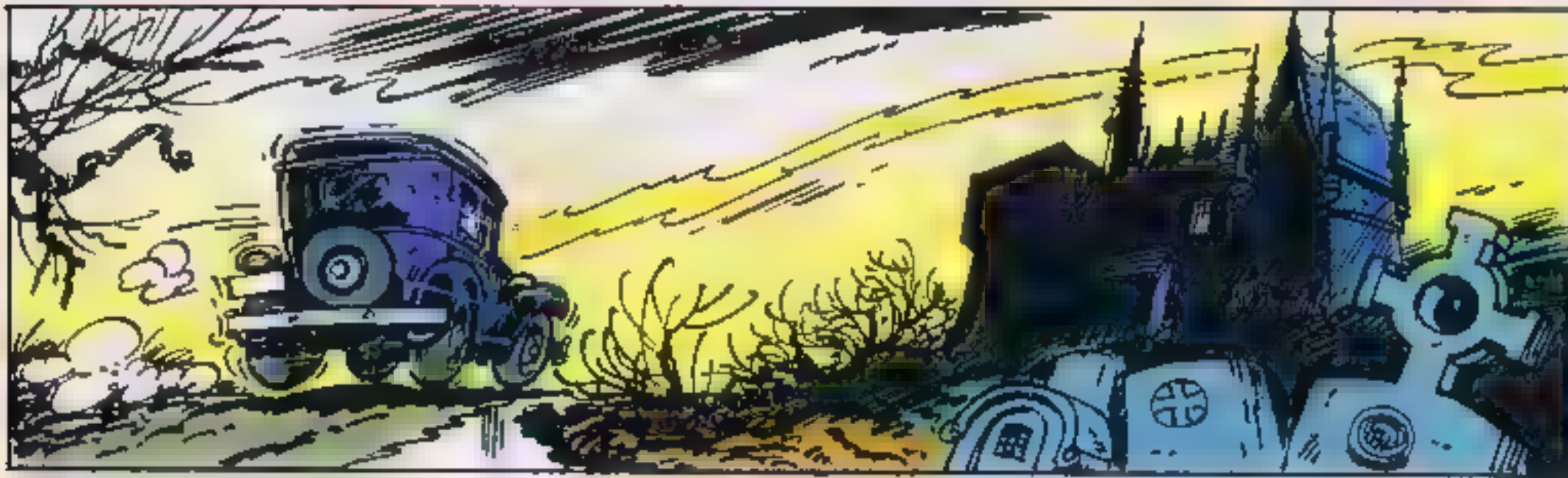

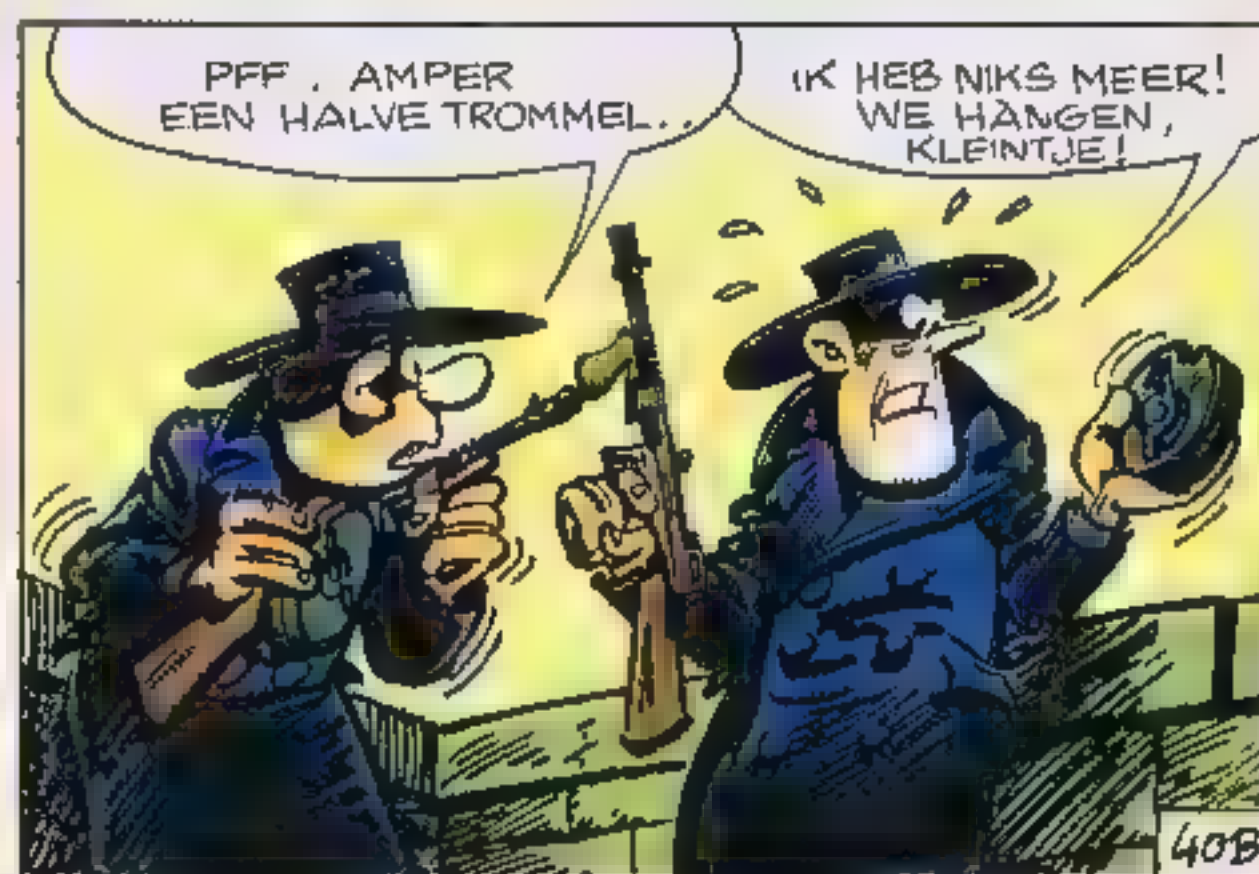
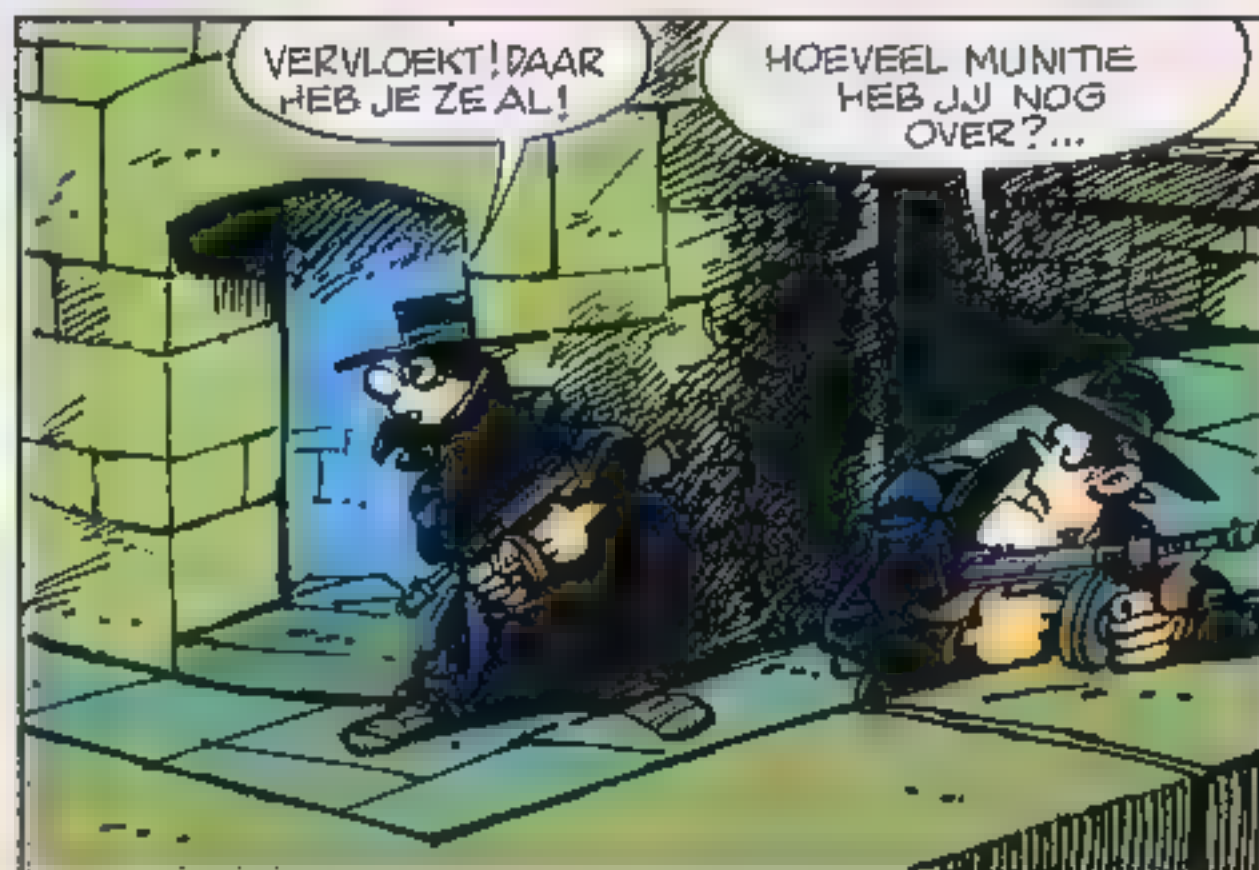
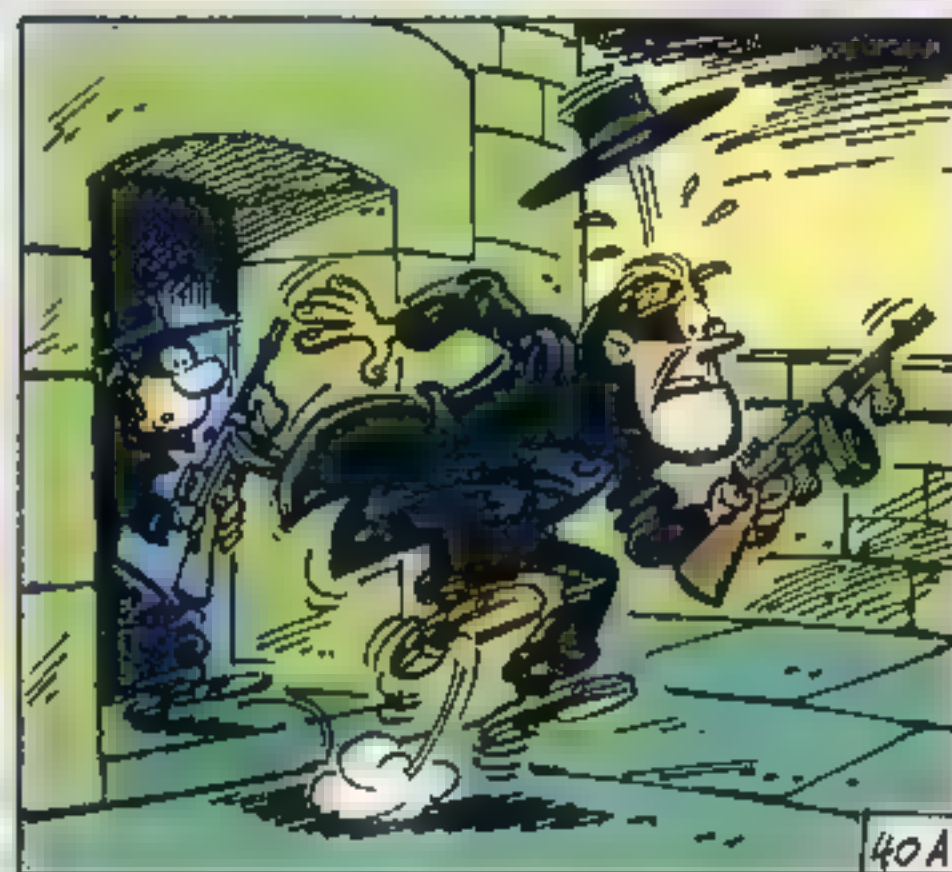
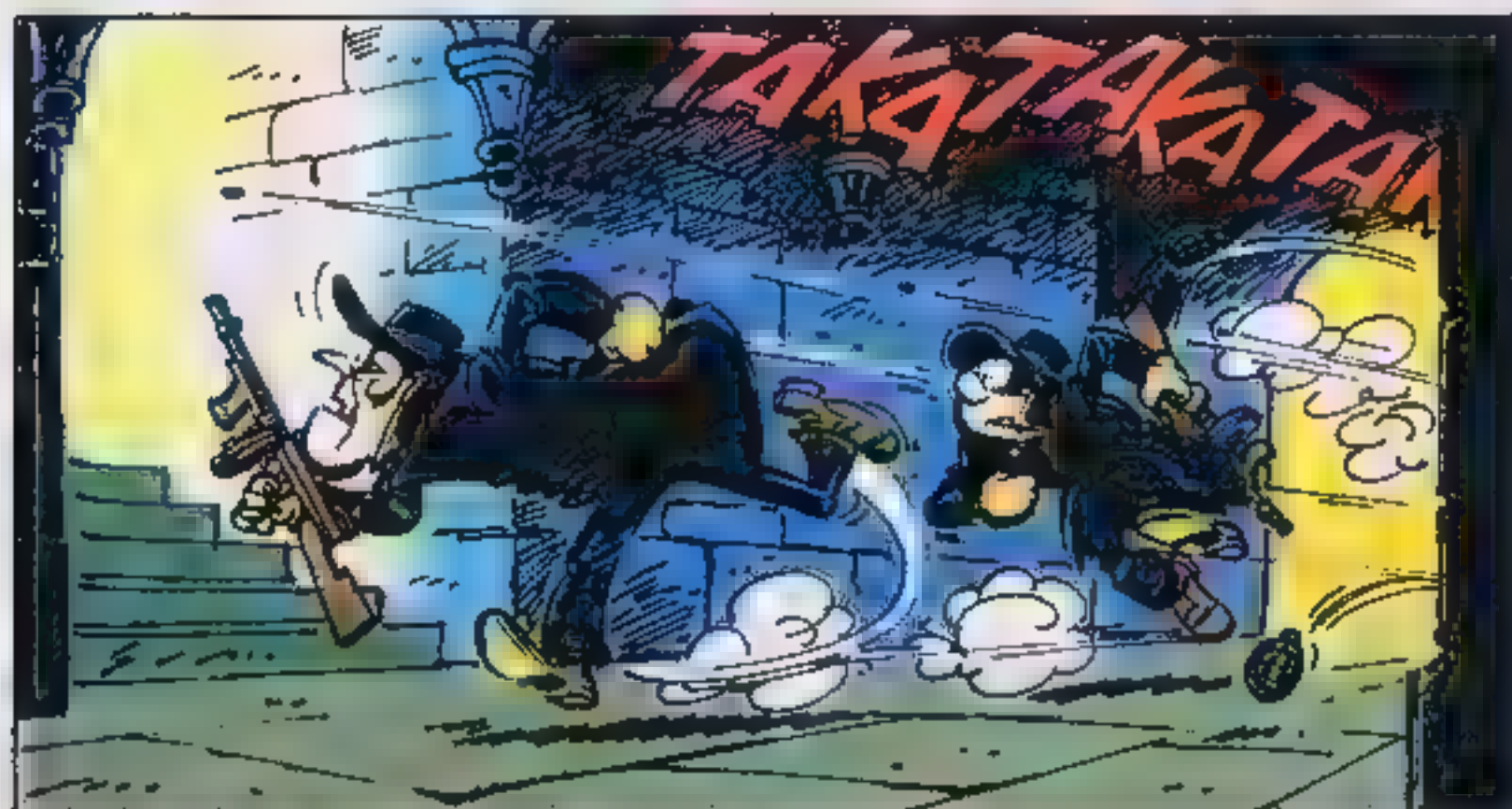
RJD, PAPYRUS, UITVERKORENE DER
GODEN! AAN DE OVERZIJDE VAN
DE STORMEN LIGGEN DE EEUWIGE
BERGEN WAAR, AAN DE VOET, HET DOOR
HORUS LEVENDE BASALTPALEIS OP JE WACHT
RUD! RUD!

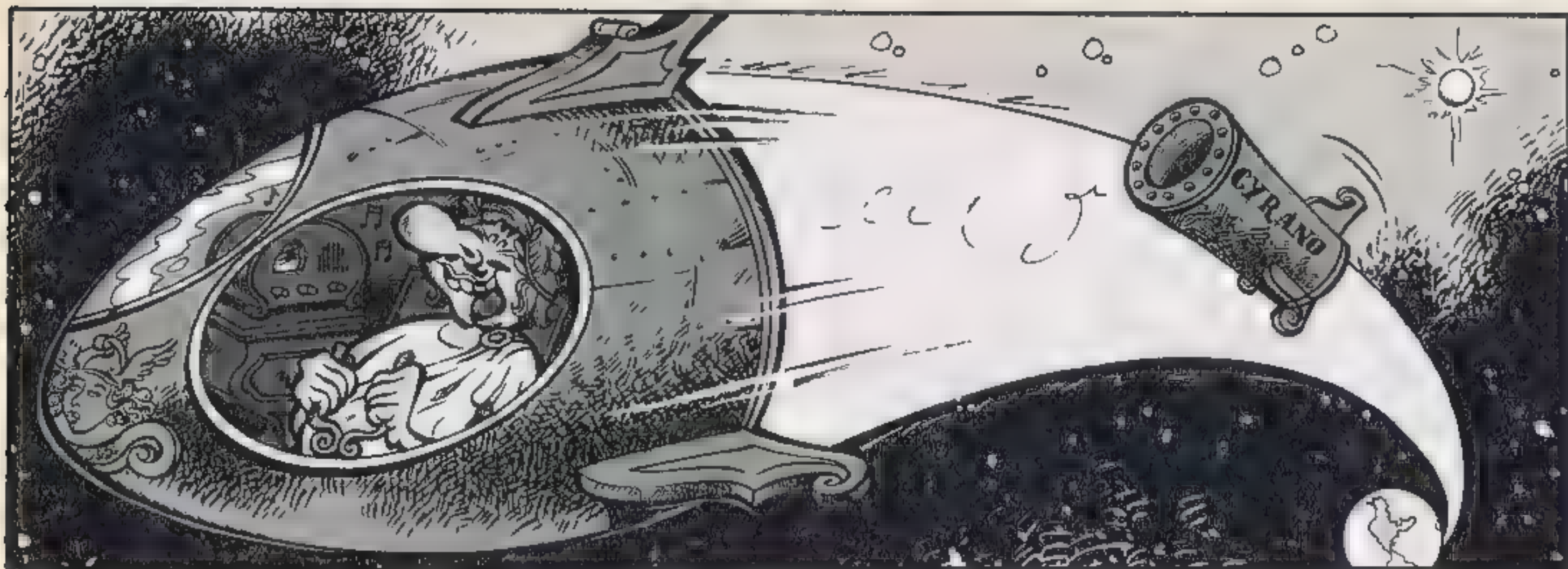
wordt vervolgd

De banken zijn overvallen. Sammy en Jack proberen de vampierenbende onschadelijk te maken...

SAMMY

VERGETEN UITVINDINGEN

Iedere dag doet de moderne wetenschap nieuwe uitvindingen. Dat is nu eenmaal wat we de vooruitgang noemen. Maar zijn die uitvindingen wel altijd zo nieuw? Hoe kunnen we er zo zeker van zijn dat de moderne onderzoekers niet opnieuw uitvinden wat lang voor hen al was uitgevonden? Er zijn heel wat voorbeelden van dingen die opnieuw werden ontdekt. We zullen er een paar beschrijven, maar daarnaast zijn er andere. De hoedenmaakster van de Franse koningin Marie-Antoinette heeft het eens leuk gezegd terwijl ze een oude hoed afstofte: « Nieuw is maar wat al vergeten was ».

Toen de Kruisvaarders na een lange tocht in het Oosten kwamen, stonden ze verbaasd over de kwaliteit van de wapens die de Saracenen hadden. En toch was het geheel van de Arabische smeden heel eenvoudig. Ze dompelden gewoon het witgloeiende staal in een watervat met dierenhuiden erin. Op die manier gebruikten ze een eigenschap van de organische stikstof. Wie had hun dat procédé geleerd, dat pas in de 19de eeuw kon worden verklaard?

In de oudheid waren over metalen nog heel andere geheimen bekend. In New Delhi, India, is er nog een ijzeren zuil te bewonderen die er 4.000 jaar geleden in de grond werd gezet — en nog steeds geen spoor van roest vertoont. Hoe dat komt? De zuil is van zuiver ijzer, een metaal dat we vandaag alleen door elektrolyse kunnen verkrijgen...

Om nog even bij de metalen te blijven: in 316 n. Chr. liet een Chinees generaal, Sjoë Sju, zich met zijn kostbare metalen ceintuur begraven. Die ceintuur is voor 85 % van aluminium. Nu is aluminium wel makkelijk te vinden, maar bijzonder moeilijk vrij te maken. Het middel om aluminium te scheiden van aluminiumhydraat, door middel van bauxiet, werd pas gevonden in 1808!

DE LAMP VAN RABBI JE'HIJEL

Even overstappen naar het gebied van de natuurwetenschap. Op het ogenblik leert iedere scholier dat Demokritos, een Griek, het eerst op het idee van het atoom kwam. Dat

klopt niet. We weten nu dat zijn theorie werd geïnspireerd door een Feniciër, Mosjoes. Deze Mosjoes was er overigens van overtuigd dat het atoom deelbaar was. Waar had hij dat idee vandaan?

De gaslamp werd uitgevonden in 1618. In dat jaar publiceerde een jong frans dokter, Jean Tardin, een boek over de "Natuurlijke Historie van de fontain die brandt bij Grenoble", waarin hij uitlegde hoe je gas verkrijgt en in een soort lamp kunt verbranden. Jammer genoeg bleef dat boek onopgemerkt — en op de lamp van Lebon moeten we wachten tot 1799... De uitvinding van Tardin kon wel eens verband houden met een andere uitvinding die op z'n tijd vooruitliep: de lamp van rabbi Je'Hijel. Deze zonderlinge man toonde de Franse koning Lodewijk IX een soort lamp die zonder olie of enige andere brandstof scheen te branden. Jammer genoeg onthulde Je'Hijel nooit zijn geheim, en we kunnen alleen maar raden hoe zijn lamp brandde. Had hij de eigenschappen van sommige lichtgevende gassen ontdekt, of van vormen van elektriciteit? Hoe dan ook, het legde Je'Hijel geen windeieren, want de kroniek vermeldt dat de koning verrast was en hem een plaats gaf aan het hof. Begrijpelijk, dat de koning verrast was. Het gebeurde namelijk in 1248!

EEN FOTOGRAAF IN 1729

Volgens de boeken begint de fotografie op 7 januari 1839, toen ze werd uitgevonden door Daguerre. Maar ruim honderd jaar daarvoor, in 1729, verscheen er een boek onder de titel "Giphantie", en daarin wordt over fotografie verteld. Nog sterker: over kleurenfotografie! Wat die onbekende auteur daarover al te vertellen had? « De indruk van de beelden is zaak van het eerste ogenblik waarop het doek ze opvangt. Men haalt het er terstond uit en plaatst het in een donkere kamer. Een uur later is de laag droog, en u hebt een schilderij dat des te kostbaarder is omdat geen enkele kunst haar waarachtigheid kan navolgen. » En verder: « Het komt in de eerste plaats erop aan de aard van de kleverige stof na te gaan, die de stralen opvangt en vasthoudt, ten tweede de moeilijkheid om ze te bereiden en te gebruiken, ten derde het spel van het licht en van deze gedroogde stof. »

De duikersklok is weer zo'n grote uitvinding. Het principe vinden we in een boek dat in Berlijn wordt bewaard. Helemaal niet zo bijzonder. Alleen dat het boek werd geschreven in... 1320!

Heel interessante onderwerpen vinden we in de wereld van de geneeskunde. Tijdens de derde dynastie in Egypte, dat wil zeggen 4.800 jaar geleden, bereidde de raadsman van koning Djoser een middeltje dat bestond uit een stof, gehaald uit aarde en ontbinding. Met andere woorden: raadsheer Imhotep — zo heette hij — had een antibioticum ontdekt. Er valt nog meer over deze raadselachtige geneesheer te vertellen. Hij was ook hogepriester en architect, en dus de ontwerper van de eerste pyramide die de wereld heeft gekend. Zo beroemd was hij, dat de Grieken van hem een god maakten, onder de naam Asklepios, god der geneeskunde. En de penicilline, dat andere antibioticum, dat in 1929 werd ontdekt door Fleming, bestond al in de vorm van roquefort, een kaassoort die de mensen in de middeleeuwen op hun wonden legden...

Nog een voorbeeld uit de geneeskunde: de vaccinatie. Die wordt al heel nauwkeurig beschreven in een van de Indische Veda's, de Sactaya Grantam. De laatste retranscriptie van de Veda's dateert van 300 jaar voor Christus!

ZIENERS IN DE TOEKOMST

Op het gebied van de literatuur is er het geval Jonathan Swift. In "Gullivers Reizen", uitgegeven in 1728, beschrijft hij Mars en zijn twee satellieten. En hij zegt er nog bij dat de ene satelliet twee keer zo vlug draait als de andere. Nu moet je weten dat niemand op dat moment weet had van het bestaan van die twee satellieten van Mars! Pas in 1877 werden ze ontdekt door de Amerikaanse astronoom Hall, die bewees dat een van die satellieten inderdaad twee keer zo vlug draait als de andere. Waar had Swift die kennis vandaan? Was hij een "ziener"?

Zo'n ziener moet ook de Franse schrijver Cyrano de Bergerac geweest zijn, die in de 17de eeuw leefde. Hij heeft het onder meer over de meertrapsraket, die hij op de volgende manier beschrijft: «Zodra de vlam een trap van raketten had verslonden, die in groepen van zes waren aangebracht, vatte een volgende trap vuur, en daarna weer een andere. Door de aard van de gebruikte stof, ontbrak het vuurwerk. Ik voelde mijn stijging doorgaan, en zag mijn machine terugvallen naar de aarde.»

Cyrano de Bergerac had nog meer dan deze ene buitengewone voorkennis. Zo heeft hij het eens over een doos die gevuld is met "veertjes" en met "niet waar te nemen machines" waar hij dan verder zegt: «Het is een boek, waarachtig, maar dan een boek dat geen bladeren heeft en geen letters, en waar je alleen je oren voor nodig hebt. Als iemand dat boek wil lezen, dan zet hij deze machine, en draait daarna de naald op het hoofdstuk waar hij naar wil luisteren. En op hetzelfde moment komen er, zoals uit de mond van een mens of uit een muziekinstrument, alle klanken verschillend en duidelijk uit.» Slaat deze beschrijving niet duidelijk op een radiotoestel. Je hoeft echt niet veel verder te gaan om te beweren dat Cyrano er een bezat...

VERVLOEKTE WAPENS

Nu gaan we toch ook eens bij de wapens kijken. Een gebied waarop de mens blijken heeft gegeven van een geweldige, onheilbrengende verbeeldingskracht...

In 1775 verzocht een man, die Du Perron heette, om een audiëntie bij de koning van Frankrijk, Lodewijk XVI. Du Perron was ingenieur, en hij stelde de verbaasde koning een ontwerp voor van een nieuw wapen. Dat was een soort van militair orgel waarmee je, met behulp van een zwengel, zowat gelijktijdig 24 kogels kon afschieten. Een primitief machinepistool dus. Toen ze dat hadden gezien, was de reactie van de koning en van zijn minister Malherbes wel verrassend. De uitvinder kreeg te horen dat hij een vijand van de mensheid was, en hij werd weggestuurd!

Tenslotte nog een buitengewone tekst uit een oud Indisch boek, de Mausola Parva: «Er was een onbekend wapen, een ijzeren bliksem, een reusachtige doodsbode, die tot as verbrande allen die tot het ras van de Vrishni's en de Andaka's behoorden. De verbrande lijken waren onherkenbaar, hun haren en nagels vielen uit, het aardewerk brak zonder zichtbare oorzaak, de veren van de vogels werden wit en in enkele uren bedierf alle voedsel, en werd ongenietbaar...»

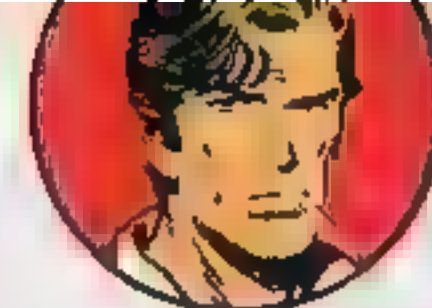
Voor iemand uit de vorige eeuwen is die tekst alleen maar het produkt van een vruchtbare verbeelding, maar voor ons die in de 20ste eeuw leven, is er geen twijfel aan: DIT IS DE BESCHRIJVING VAN EEN KERNONTPLOFFING EN DE VERSCHRIKKELIJKE GEVOLGEN VAN RADIO-ACTIEVE NEERSLAG!

Moeten we daaruit afleiden dat er in het verre verleden mensen hebben geleefd die de atoomgeheimen kenden? En als dat het geval is, wie heeft het hun dan geleerd. Je kunt hun kennis toeschrijven aan wezens van andere planeten, of aan de ver gevorderde wetenschap van vergane beschavingen. Maar we kunnen er zeker van op aan dat de archeologie ons nog eens verrassend materiaal zal bezorgen over de wetenschappelijke kennis van onze verre voorouders...

Tekst: M. de Bom.
Tekeningen: Déde.

Rolf en Marc hebben Eenoogs vliegveld verwoest. Eenoogs troepen vallen het dorp van Ling-Har aan.

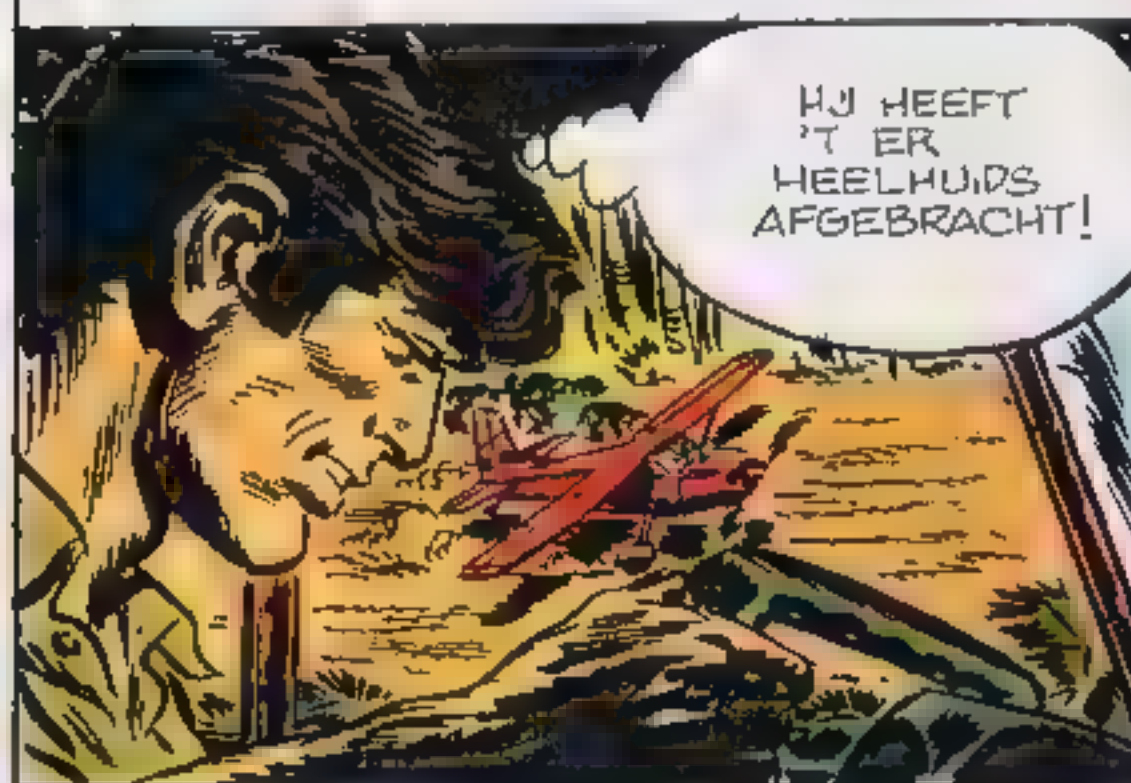
ROLF KARSTEN

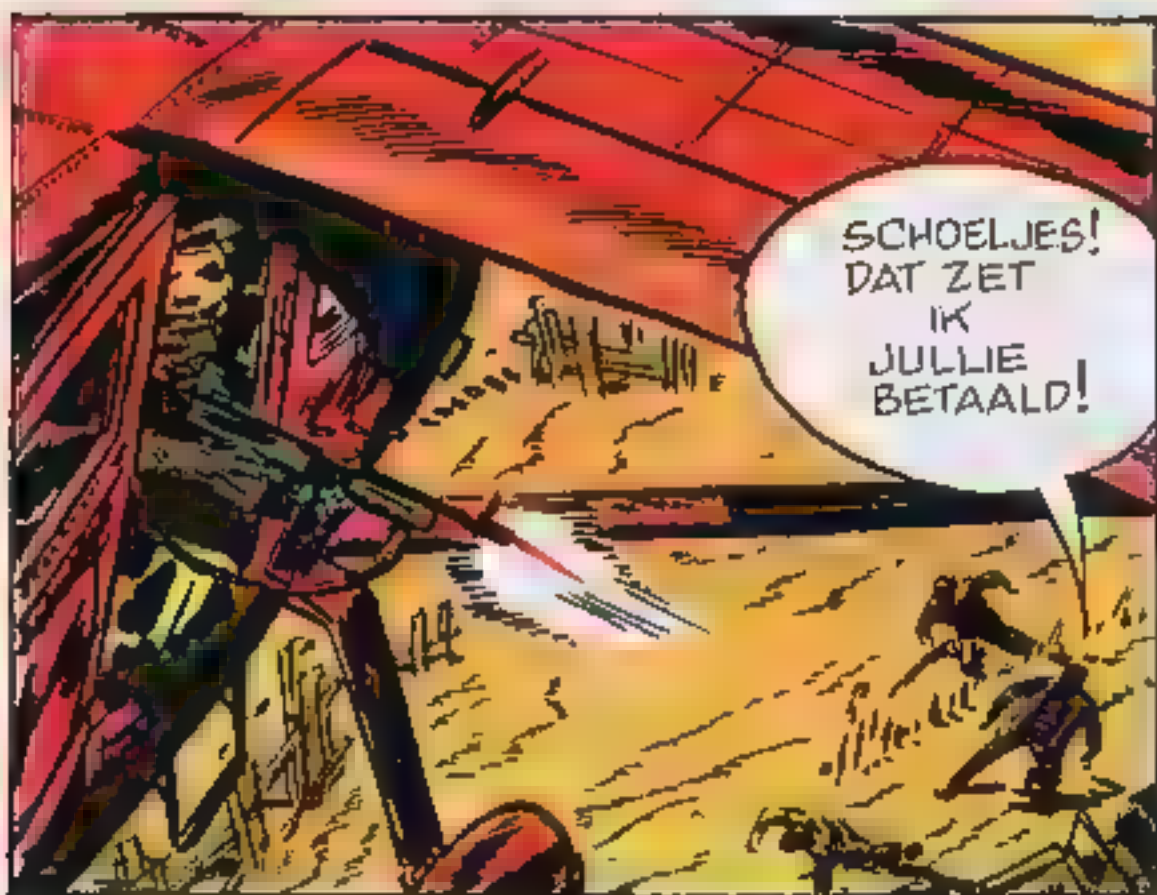
DE MOTOR VAN 'T VLEGTUIG IS GERAAKT. IN EEN STEILE GLIJVLUCHT MAAKT MARC ZICH KLAAR VOOR 'N NOODLANDING...

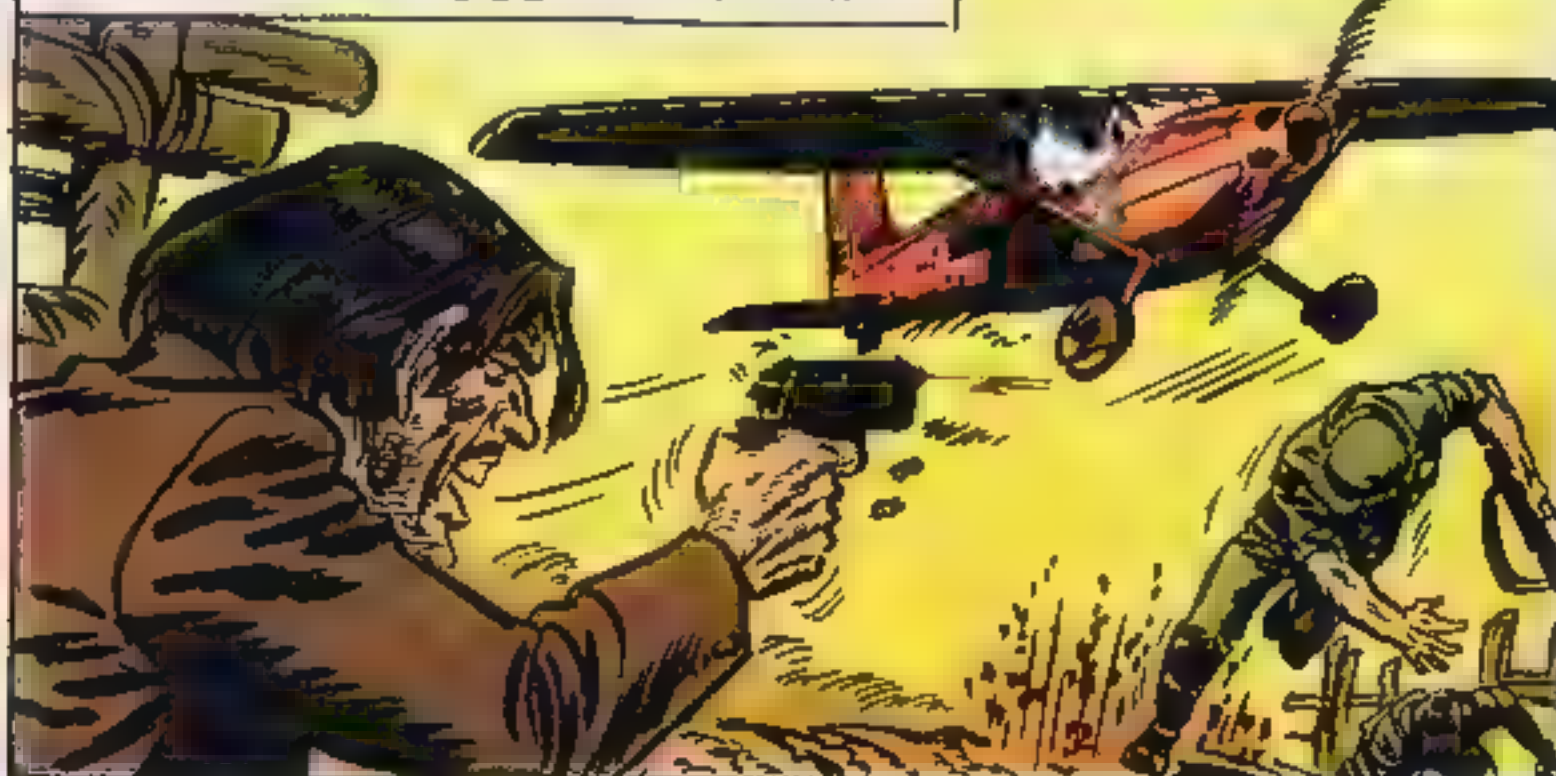
HANDIG ZET HI ZN KIST VEILIG NEER...

INTUSSEN WOEDT DE STRJD IN HET DORP VAN LING-HAR VERDER...

KARSTENS VLEGTUIG ZAAIT PANIEK ONDER EENOOGS TROEPEN...

OP DAT OGENBLIK KOMT OP DE STROOM EEN HELE ARMADA PRAUWEN, BEMAND MET KRUGERS, UIT HET BOS AANVAREN. DIT BETEKENST VERSTERKING VOOR LING-HARS TROEPEN...

LING-HAR KOMT TERUG

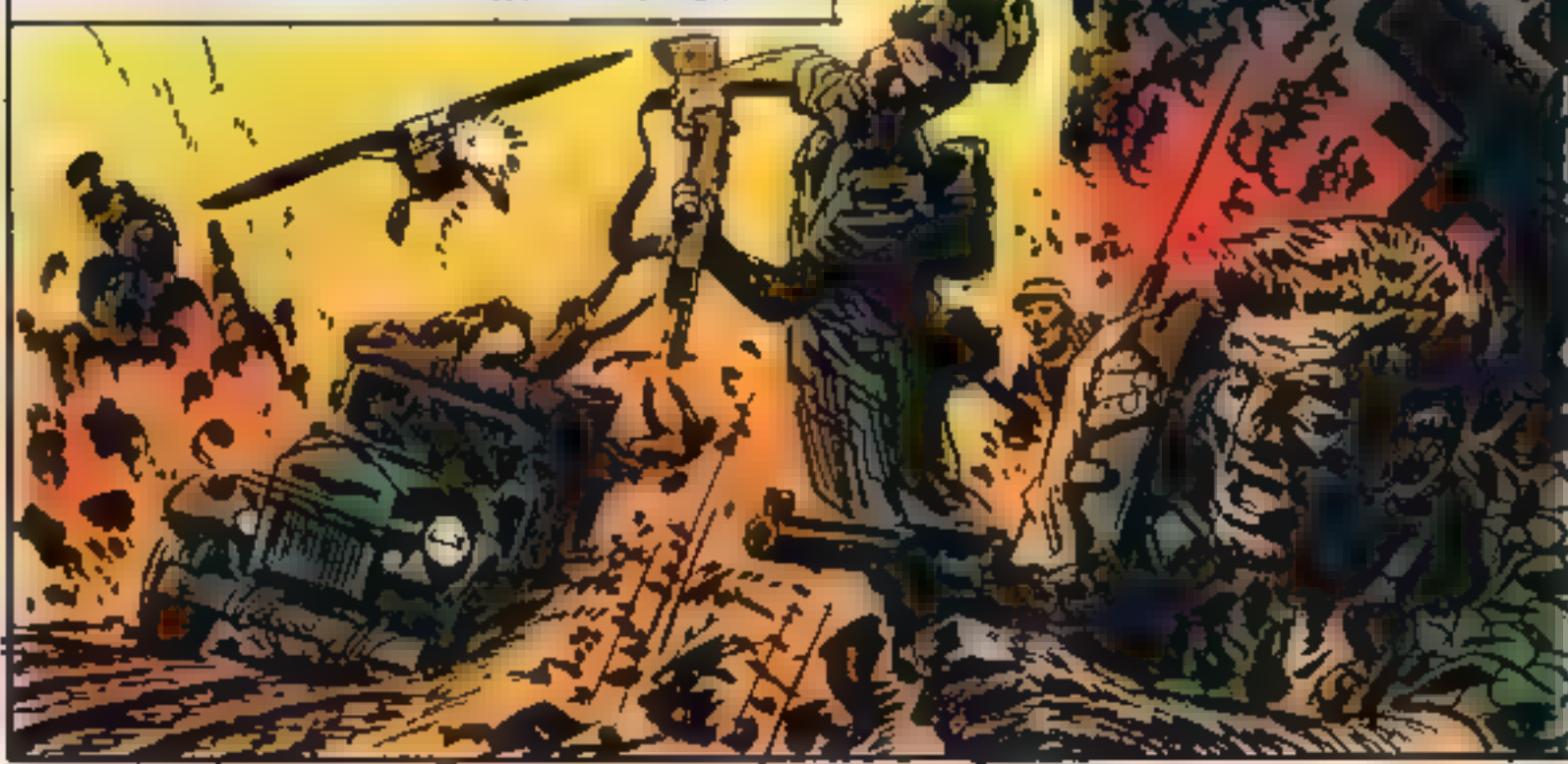
GIL JORDI

BOVEN OP DE HEUVEL OVERZIJT LING-HAR HET TONEEL ...

HET IS NU TIJD OM
ZE IN DE TANG
TE NEMEN ...
VOORUIT!

KARSTEN LEIDT DOOR ZIJN AANVALLEN DE
AANDACHT VAN DE TEGENSTANDERS AF ...

ZODRA LING-HAR EN HAAR LEGERTJE OPDAGEN,
GEEFT EENOOG ER ZICH REKENSCHAP VAN DAT
DE ZAKEN ER VOOR HEM BEROERD UIT
BEGINNEN TE ZIEN ...

IEDEEREEN OP Z'N POST!!
STEL LAFBEKKEN! ARI-BOE
ZAL JE VOOR DIE LAFHEID
ZWAAR LATEN OPDRAAIEN!
AANVALLEN! AANVALLEN,
ZEG IK!

DE PRAUWEN HEBBEN NU DE OEVER
BEREIKT. HONDERDEN INBOORLINGEN
GAAN TOT DE AANVAL
OVER ...

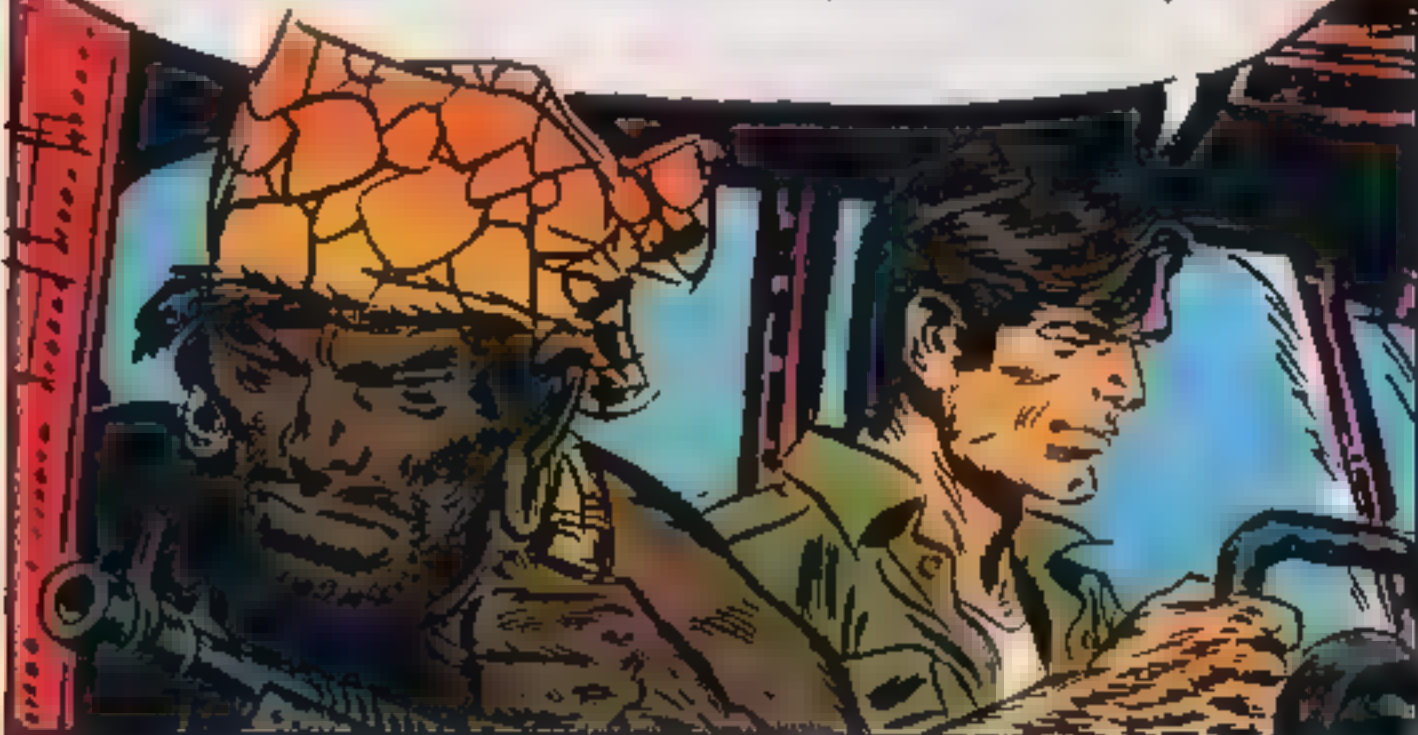

ONZE MANNEN TREKKEN
TERUG, EENOOG! ...
WE ZIJN IN 'N
HINDERLAAG
GEVALLEN! ...

LAFARDS!

MAAK GAUW JE MACHINEGEWEER KLAAR, OUIE
JONGEN! WE GAAN EENS OVER DE KOPPEN VAN
DAT STEL JANHAGEL HEEN VLIËN!

KUK UIT
EENOOG! ...

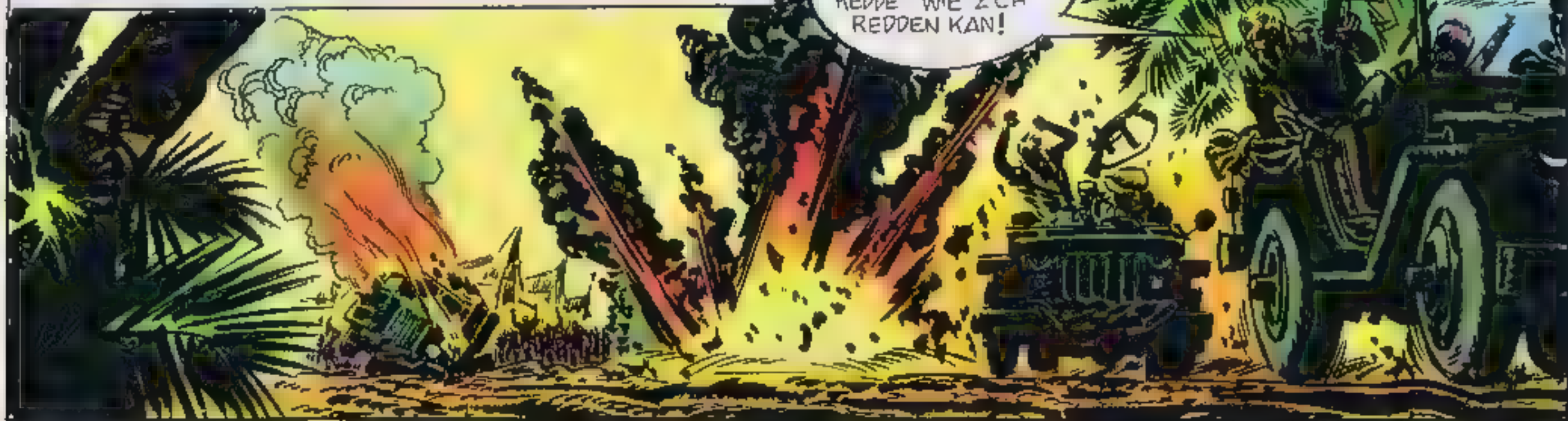

DAAR ZAL
DIE HOND
VAN 'N KARSTEN
LELJK VOOR
BOETEN!

ROLF KARSTEN

IN HET OERWOUD SLAAN DE HUURLINGEN WANORDELIJK OP DE VLUCHTEN
LATEN JEERS EN WAGENS ACHTER ZODRA ZE DE INBOORLINGEN ZIEN VERSCHIJNEN ...

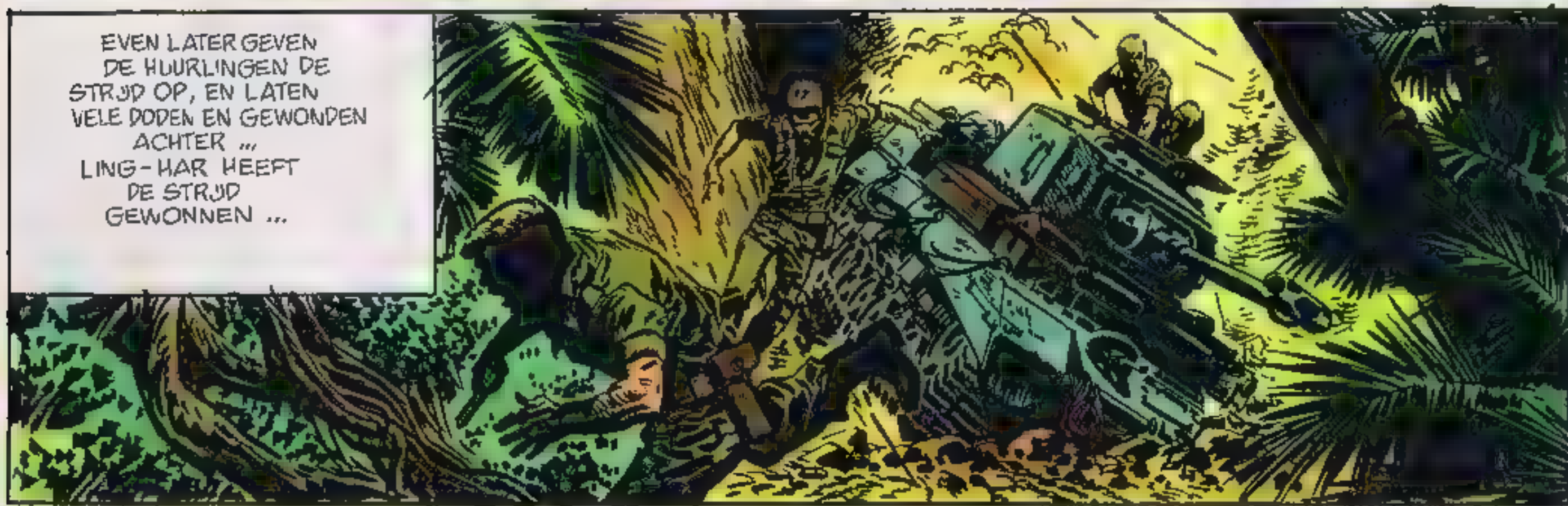
MIDDEN IN DE JUNGLE SPEELT ZICH EEN VERBITTERDE STRJD AF ...

DE SLIMHEID VAN DE PRIMITIEVE KRJGERS WINT HET VAN DE
BRUTE KRACHT VAN DE GEWAPENDE MANNEN ...

EVEN LATER GEVEN
DE HUURLINGEN DE
STRJD OP, EN LATEN
VELE DODEN EN GEWONDEN
ACHTER ...
LING-HAR HEEFT
DE STRJD
GEWONNEN ...

GOED ZO, KARSTEN!.. JE HEBT DE BESLISSENDE SLAG TOEGEBRACHT
WAARDOOR WE DE OVERWINNING BEHAALD HEBBEN ...

GEEN DANK ... IK DEED 'T OM MIJN
EIGEN HLJD TE REDDEN. IK DACHT DAT IK
BETER JIJ DE WEG ZOU KUNNEN MET JOU
DAN MET EENOOIG ...

JE HEBT GEKOZEN,
EZELSVEULEN!

LING-HAR KOMT TERUG

GIL • JORDI

VERBORGEN IN DE BOSJES RICHT EENDOOG LANGZAAM ZIJN WAPEN ...

VERVLOEKTE KARSTEN! ... JE ZULT NIET VAN JE OVERWINNING PROFITEREN! JE HEBT NOG EEN SECONDE TE LEVEN!

MAAR OP HET MOMENT WAAROP EENDOOG DE TREKKER OVERHAALT BUIGT LING-HAR ZICH NAAR KARSTEN ...

AH!

LING-HAR!

MAAR OP ZIJN BEURT WORDT EENDOOG DOOR 'N KRUGER AANGEVALLEN ...

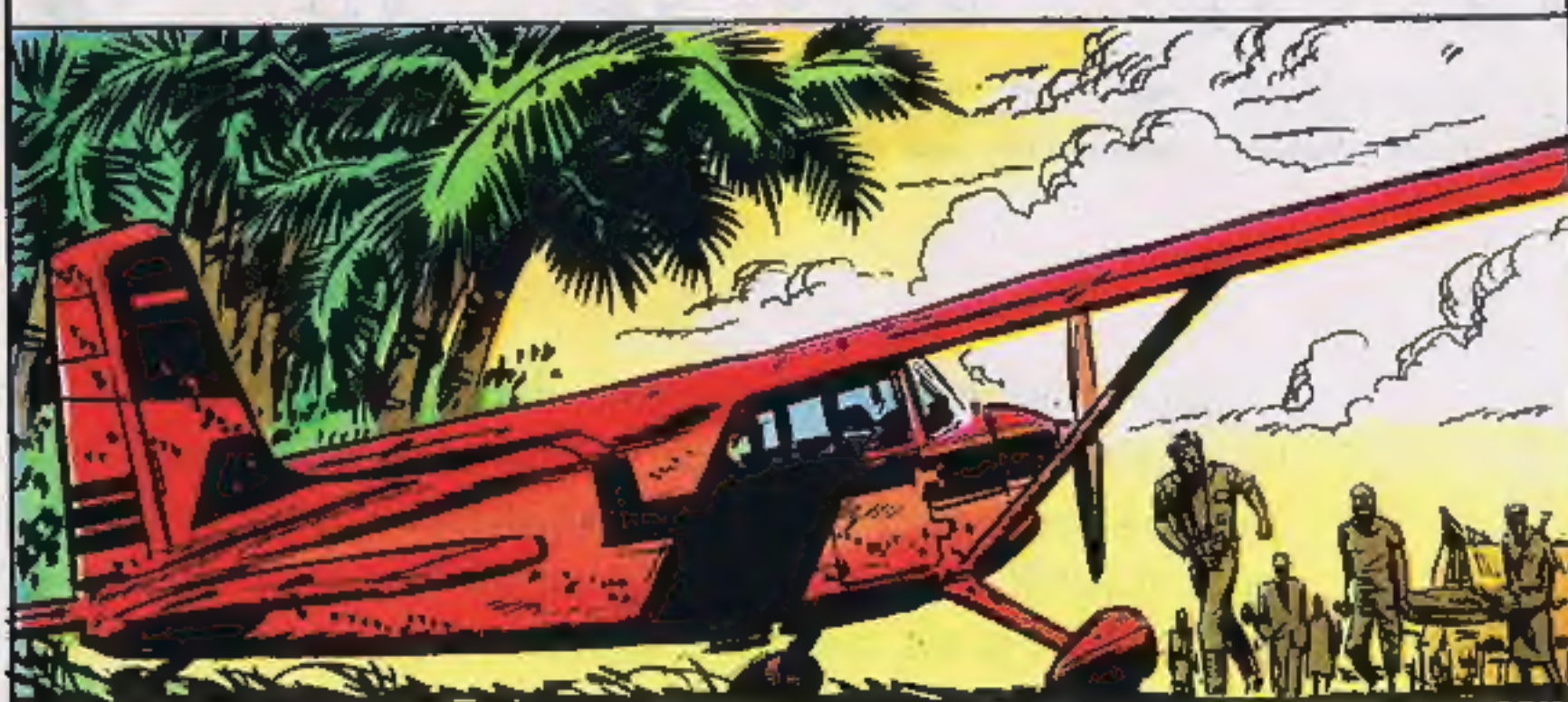
EVEN LATER IS DE STRJD TEN EINDE ... MARC GEEFT LING-HAR DE EERSTE HULP ...

ALS WE HAAR NIET VLUG NAAR DE BESCHAAFDE WERELD BRENGEN, STERFT ZE ...

INDERDAAD! DAAR BEN IK OOK BANG VOOR ...

KARSTEN EN MARC VERGETEN HUN WROK, HET GAAT ER NU OM LING-HAR TE REDDEN ...

IK LAND OP DE EERSTE BESCHAAFDE PLEK DIE IK TEGENKOM ... MET 'N BEETJE GELUK ZAL LING-HAR HET NOG WEL HALEN ...

IK BLIJF BIJ HAAR, ROLF ... JE BENT VRIJ ... VERGEEF ME AL DE ELLENDE DIE IK JE VEROORZAAKT HEB ...

MIJN OUDE VRIEND MARC, VERLIEFD OP EEN INTERNATIONAAL BERUCHTE AVONTURIERSTER! ... JIJ HEBT ER SLAG VAN OM JE MOEILIKHEDEN OP DE HALS TE HALEN!

HOEZO? ALLES IS TOCH IN ORDE GEKOMEN? ... JIJ GAAT WEER NAAR HUIS MET DE FORMULE, EN IK ... IK BEGIN EEN NIEUW LEVEN ...

WE ZIJN ER GOED VANAF GEKOMEN ... KJK DAAR, EEN STAD!

OUWE KOPPIGE EZEL! IK ZAL JE MISSEN, WEET JE ...

AAN ONZE LEZERS...

Opnieuw moeten wij onze lezers verzoeken ons te verontschuldigen voor de fouten die dit nummer van Robbedoes ontsieren. De technische afdelingen van ons bedrijf hebben het bijzonder moeilijk gehad om het blad op de normale tijd te laten verschijnen. De oorzaak hiervan was te zoeken in een onregelde rotatiepers nadat een onbekende, of méér dan één onbekende, zich met onbekende bedoelingen 's nachts toegang tot de drukmachines had verschaft. Strengere maatregelen zijn inmiddels genomen om een herhaling van dergelijke incidenten te voorkomen. Wij hebben een nachtwaker gelast met het permanente toezicht op de lokalen. Onze lezers mogen gerust zijn: volgende week zal de normale toestand hersteld zijn.

P. van Gestel,
Personeelschef.

**DE SMAAK
IS PITTIGER!**

**...EN NU 12 STUKS
IN PLAATS VAN 10,
VOOR
DEZELFDE PRIJS.**

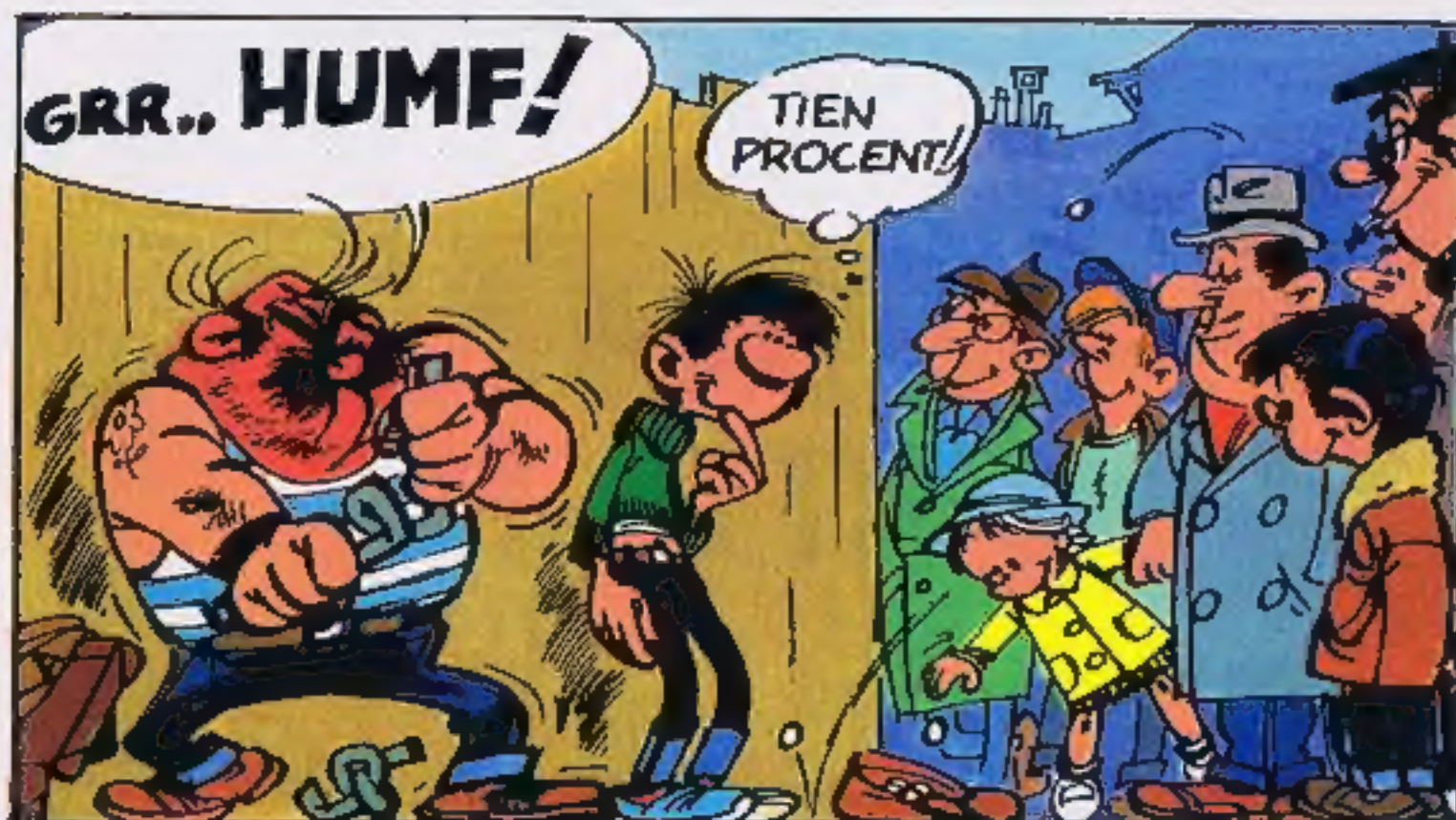
Bevat geen kleurstof en is bereid met
uitsluitend natuurlijke smaakstoffen.

CLARK
CHEWING GUM

NIEUWE
fresh
MEER SMAAK VOOR UW GELD!

RUBRIEK KLASSIEK

VOLGENDE WEEK :
EEN LANG THEATRAAL
COMPLEET VERHAAL
MET GENIALE OLIVIER !
raadsel van onze planeet :
niet-geïdentificeerde dieren
DE DWAASTE
DER MOHIKANEN
HEEFT GEZWIJND !
lange afleveringen van
SAMMY - FORD T
SAM EN DE BEER
MUSKETIERS
EN... DE NIET
AL TE BESCHIEDEN
HONDEMENING VAN BILLIE !
Bovendien mag je dan al
langzaam in spanning komen
voor het extra-nummer
over vier weken !

BETTIE IS 'N HEEL
BEMINNELIJKE FREULE,
ZO TE ZIEN, MAAR ZE
HAALT ALLES NAAR
ZICH TOE !

